

*The Baltic*

# GUIDE

PÅ SVENSKA

GRATIS DIN  
TIDNING  
APRIL 2008

**Dags för  
vårshopping**

**Östersjöns  
nyaste fartyg**

**Fragment av  
Tallinns nattliv**

**Upptäck Estlands  
spännande historia**

**Ekonominyheter**

**Porträttet:  
Marika Valk –  
skaparen av KUMU,  
Estlands nya  
konstmuseum**

# EVENEMANGSTIPS

WEL  
COME  
TO EST  
ONIA

/ båt / flyg / hotell / teatrar / utställningar / shopping /



## Specialklinik för tandproteser och rotbehandlingar i Tallinn

### IMPLANTAT

Ett smärtfritt och enkelt sätt att få nyatänder billigt men till hög kvalitet.

Tandimplantat ersätter förlorade tänder på etnaturligt sätt. Implantat kan utnyttjas både som stöd för obekväma tandproteser och som bas för att bygga helt nya tänder. De är som dina naturliga tänder.

**Specialerbjudande: Mot uppvisande av denna annons gratis implantatkontroll!**

CityMed personalen har internationell utbildning.

Alla behandlingar ges med garanti.

Internationellt ISO9001-kvalitetscertifikat.

Vi talar engelska.

Kompensation från Försäkringskassan

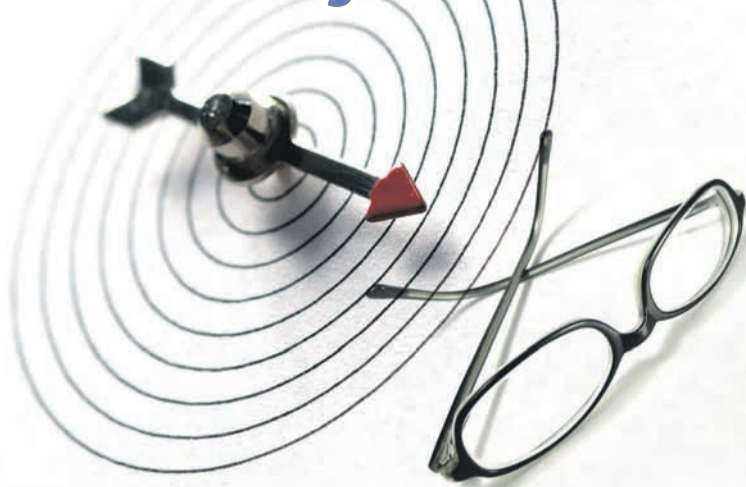


Öppet: må-to 8-20, fr 8-17



Ahtri 8, Tallinn  
Tfn. +372 6 616 333  
fax +372 6 616 999  
info@nordent.ee  
[www.nordent.ee](http://www.nordent.ee)

## Optiker och glasögonbutik med bra läge i Tallinn



Ni är mycket välkomna att besöka våra butiker:

### SÄÄSTUOPTIKA

Narva mnt 1, Posthuset,  
Mittmot Viru centret, Tallinn  
(tfn. +372 6 616 007)



### STOCK OPTIKA

Tartu mnt. 18,  
Mittmot varuhuset Stockmann,  
Tallinn (tfn. +372 6 620 240)



HOS SÄÄSTUOPTIKA SPARAR DU ALLTID!

### +/- OPTIKA

Narvagatan 11D, WTC, Tallinn  
(tfn. +372 6 261 336)



Varuhuset Tallinna Kaubamaja och mittmot Stockmanns Varuhus på Tartugatan 18, Tallinn  
Festkläder för damer i butiken Continental Moda

## FULLSERVICE TANDLÄKARMOTTAGNING

Kaarli Hambapolikliinik (Kaarli Tandklinik) erbjuder mångsidiga högkvalitativa tandläkartjänster under ett tak. På kliniken arbetar förutom tandläkare även specialister med olika kvalifikationer som hjälper att hitta lösningen på de mest komplicerade problem. Kaarli Hambapolikliinik erbjuder högkvalitativa tjänster och flerårig efterbehandlingsservice. Som bekräftelse för detta innehar vi ISO 9001:2000 certifikat, som garanterar kunden ett gott resultat. Klinikens målsättning är friska och nöjda patienter, som får hjälp med att lösa sina tandproblem genom ett förtroende för tandläkaren och som gör att de gärna återkommer.

*Tandläkartjänster med resultat!*



Tandläkare • Ambulatorisk ansikts- och käkkirurgi  
Tandtekniskt laboratorium • Implantation • Protiser  
Ortodonti • Estetisk tandvård

KAARLI  
HAMBAPOLIKLIINIK

Toompuiestee 4 / 10142 Tallinn / Må-Fr 8-20 / Lö 10-15  
Tfn. +372 611 9119 / info@khp.ee / www.khp.ee

## LAGERRENSNING!

Under april

Stort urval rabatterade  
glasögonbågar

- 50% - 40% - 30%

Flertalet polaroid solglasögon

- 50% - 40% - 30%



### PRESENTKORT

Erbjudandet gäller till och med

30.04.2008

### Våra affärer i Tallinn:

Pärnu mnt.68  
Pärnu mnt.17  
Pärnu mnt.238 Järve Selver  
Väike-Karja 5  
Tartu mnt.45  
Kaubamaja 6  
Sõpruse pst.213

### Affärer i övriga Estland:

Pärnu: Hospitali 14  
Pärnu: Rüütli 47  
Pärnu: Seedri 6  
Kuressaare: Kohtu 1  
Tartu: Rüütli 10  
Paide: Vee 3  
Viljandi: Turu 6  
Kärda: Heltermaa mnt.14A  
Rapla: Tallinna mnt. 14  
Rakvere: Tallinna mnt. 16  
Jõhvi: Narva mnt. 5

[www.optika.ee](http://www.optika.ee)

THE BIRCH  
GUIDE



## VÄLKOMMEN TILL RESTAURANG GRAND TALLINN!

Välkommen att njuta av det  
*ryska kökets delikatesser!*

Temaveckor till slutet av april.



### LUNCHBUFFÉ VARDAGAR 12-15

#### SEPARAT:

KALLA RÄTTER	150 EEK
VARMRÄTTER	150 EEK
EFTERRÄTTER	100 EEK

**A LA CARTE DAGLIGEN 12-15 och 18-23**

295  
EEK

Restaurangen ligger i Meriton  
Grand Hotel Tallinn, alldeles  
i närheten av Domberget och  
gamla stan. Toompuiestee 27

Meriton  
Grand Hotel Tallinn

VILLA MARY

Meriton  
Old Town Hotel

Tfn. +372 66 77 105  
www.meritonhotels.com

PÜHAJÄRVE  SPA HOTEL

## VÄLKOMMEN TILL PÜHAJÄRVE SPA HOTEL!

Välkommen på semester, avslappning  
eller seminarium oavsett om Du  
kommer ensam, med familjen, med  
vänner eller kollegor.

**SPAPAKET FRÅN  
599EEK  
/ per person och natt.**

#### I priset ingår:

inkvartering (sö - fr) i dubbelrum,  
frukost och lunch, tillträde till bastu-  
och bassäng mellan 7-10 och gym  
mellan 8-10 samt två behandlingar.

Enkelrumstillägg 300 EEK

Pühajärve Spa Hotel

Pühajärve, Otepää  
Tfn. +372 76 65 500, fax +372 76 65 501  
www.pyhajarve.com



Mitt i vattnet och mitt i stan

## SPA-hotell och äventyrsbad i gamla stan i Tallinn



### HOTELLETS GÄSTER ERBJUDES:

Inkvartering i stiliga rum

Sim-, gym- och bastuavdelningarna hela dagen

Ett flertal avslappnande SPA-procedurer Wellness- och skönhetsavdelning



**kalevspa**  
hotel & water park

[www.kalevspa.ee](http://www.kalevspa.ee)

Aia 18, Tallinn, Estland Tfn +372 649 3300 [kalevspa@kalevspa.ee](mailto:kalevspa@kalevspa.ee), [waterpark@kalevspa.ee](mailto:waterpark@kalevspa.ee)

# Nyckfulla april

**E**stland är för tillfället precis lika nyckfullt som aprilvädret. Det pågår ett ständigt sökande efter vilket budskap man skall använda sig för att locka besökare. Vid Sveriges största turistmässa, TUR-mässan i Göteborg i mars gjorde Estland väl ifrån sig. Representanter från spa-sektorn var starkt representerade och spa och välbefinnande var även budskapet från Estlands statliga turistmyndigheter. TUR-mässan bekräftade positivt nog att förvånansvärt många svenskar associerar Estland just med spa och att det stora flertalet hade positiva erfarenheter av spa-vistelser i Estland. Tallinn tycks vara allmänt känt, det förknippas av svenskar med historia och kultur. Även staden Pärnu tycks ha bitit sig fast på näthinnan och i medvetandet hos många svenskar. Sämre ställt är det med "den där ön, vad den nu heter", dvs Saaremaa eller Ösel på svenska. Just "den där ön, vad den nu heter" satsar i sommar hårt och målmedvetet på att locka svenska besökare. Stora och seriösa investeringar har gjorts i infrastrukturen. Flygfältet har byggts ut. Nyligen invigdes en golfbana. Kulturutbudet är högklassigt och i huvudorten Kuressaare finns några av Estlands bästa spa-anläggningar. Det är bra att Ösel tar upp konkurrensen med Pärnu. Kuressaare tycks satsa på

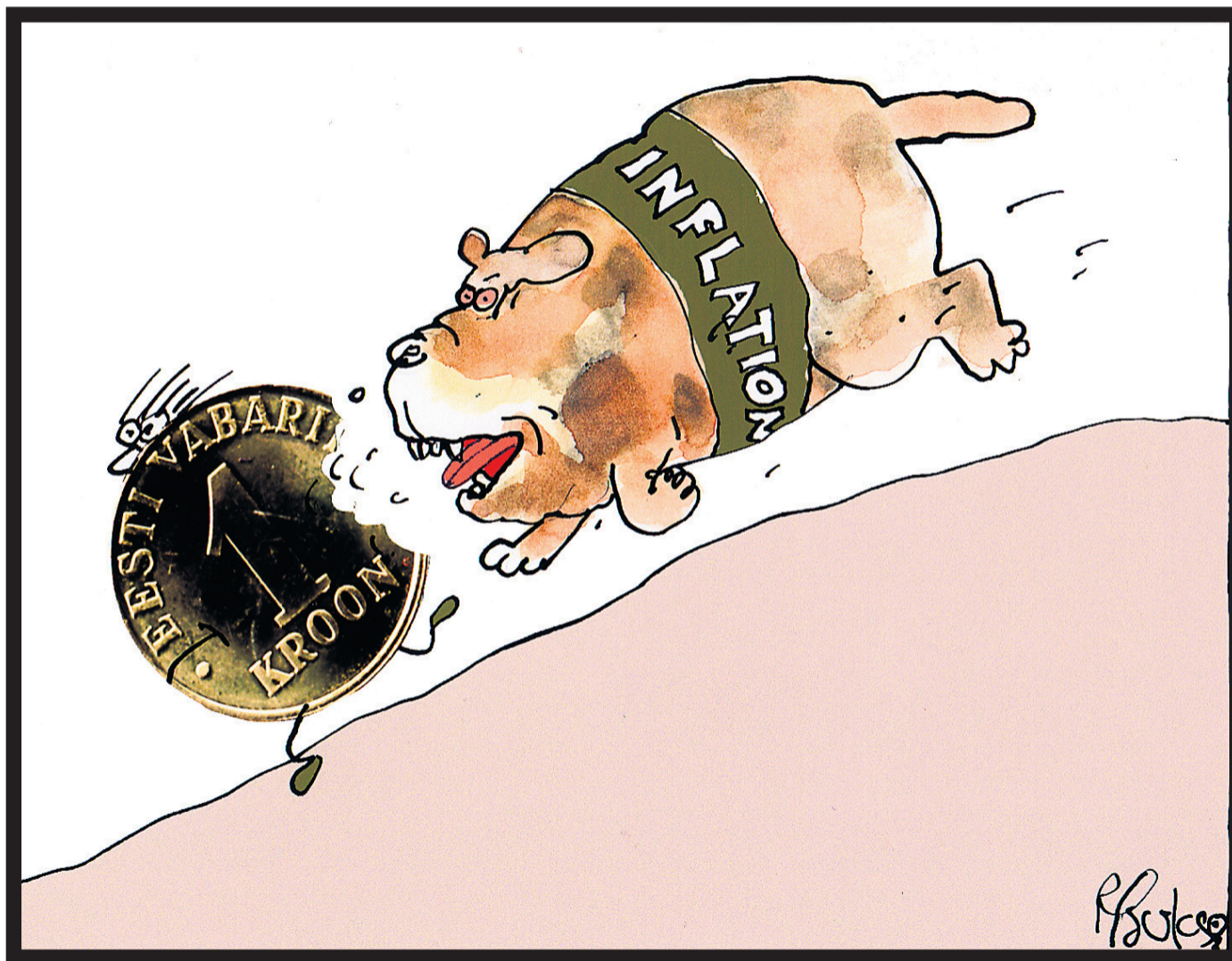
kvalitet, snarare än på kvantitet, ytterligare ett trevligt tecken! På TUR-mässan framkom även att de svenska Estlandsintressenterna tycks vara medelålders och något äldre allmänt kulturintresserade, individualistiska och medvetna människor. Tyvärr uppmärksammades Estlands vackra och orörda natur knappast vid TUR-mässan. Denna är unik! Nyligen publicerades bilder i estnisk press av en björnmamma som lugnt vandrade längs en smal skogsväg med sina



tre ungar. Hoppas att detta inte skrämmer besökaren utan att det snarare lockar naturälskare samtidigt som det manar till respekt för och omtanke om miljön.

Välkommen till Estland!

**Toomas Käbin**  
chefredaktör



kolumn

## Ingen skillnad

**E**fter att ha bott i Estland i drygt 5 år har jag insett att Estland inte är annorlunda än Sverige, det ser bara annorlunda ut. I Sverige har vi gatukök, i Estland har vi hamburgerkiosker, lite olika utseende, men precis samma funktion. Mat och socialisering.

I Sverige har varje by med självaktning minst ett gäng raggare, i Estland har man istället minst ett BMW-gäng, relativt unga killar som kör BMW, meckar med den på fritiden och umgås med vänner vid den lokala hamburgerkiosken. Precis som raggarna i Sverige och deras Volvobilar. Raggare, BMW-killar och gatukök är bara ett par av många exempel på företeelser som finns både i Sverige och i Estland fast med olika utövare och utseende. Har ni någonsin tänkt på hur lika äldre ryska damer

är svenska invandrare? Samma trevliga säljteknik på marknaderna, samma oförmåga att stressa i onödan. Keskurg skiljer sig egentligen inte särskilt mycket från Hötorget.

**Peter Werngren**  
Sportanalytiker



APRIL 2008

## The Baltic Guide på svenska

**Verkställande direktör:** Jane Konga

**Chefredaktör:** Toomas Käbin

**Design:** Merle Jaansoo, Andres Rõhu

**Fotograf:** Jaak Kadarik, Elina Laukkarinen

**Medverkande:** Liina Kümnik, Tomas Alexandersson

## Kontaktinformation

Põhja pst 25, 10415 Tallinn,  
fax +372 6 117 761

**e-post:** balticguide@balticguide.ee

**Reklamavdelning:**

**Marknadsföringschef:** Tarmo Hallik,  
tfn. +372 6 117 769

**Projektchef:**

Verner Keel, tfn. +372 6 117 768

## Annonspis

baksidan	31 500 EEK
1 sida	28 000 EEK
1/2 sida	16 000 EEK
1/4 sida	8 500 EEK
1/8 sida	4 800 EEK
1/16 sida	2 700 EEK
rubrik + karta	1 100 EEK
+ moms tillkommer (18%)	

## Mått

baksidan	285 x 400 mm
1 sida (bredd x höjd)	254 x 375 mm
1/2 sida (horisontal)	254 x 185 mm
1/2 sida (vertikal)	125 x 375 mm
1/4 sida (horisontal)	254 x 91 mm
1/4 sida (vertikal)	125 x 185 mm
1/8 sida (horisontal)	125 x 91 mm
1/8 sida (vertikal)	61 x 185 mm
1/16 sida (vertikal)	61 x 91 mm

**Material:**

Färdigmateriel i fil: Fh9, ai, psd, tiff, jpg, pdf

Informationsöverföring: CD, DVD

**Upplaga:** 15 000-25 000 st.

**Tryck:** AS Kroonpress

The Baltic Guide på svenska delas ut gratis på Fartygen: M/S Victoria I, M/S Romantika. Terminaler: D-passagerarterminalen i Tallinn, Frihamnsterminalen i Stockholm. Turistinformationen: Tallinn, Tartu, Pärnu, Haapsalu, Ösel (Saaremaa) och Dagö (Hiiumaa). EAS representationskontor i Stockholm (Estniska huset)



**Omslag**

Foto: Kristi Reimets,  
Modell: Renna,  
Blommor: ArtFlore,  
Tatari 4

**Ansvar för fel Utgivaren ansvarar ej för skada som orsakats av möjliga fel i tidningen ej heller för force-majeure så som strejk eller på grund av fel och brister som orsakats av kund. Ansvar för skada som uppstått p.g.a felaktigheter i annons eller på grund av att beställd annons av misstag eller tekniska skäl inte publicerats, begränsas till återbetalning av annonspris. Eventuella reklamationer skall inkomma inom 8 dagar efter publicering eller tidningens planerade publiceringsdatum.**



The Three Sisters Hotel är en symbios av byggnadens sexhundraåriga historia och dagens lyx. Man känner sig som i en dröm när vaken och i sömnen förs man till fantasins värld. Hotellet är det enda i Baltikum som ingår i prestigefyllda Design Hotels Group.

Historical moments in luxury.

**THE THREE SISTERS HOTEL**  
de luxe rooms and suites

**3S**  
THE THREE SISTERS

Legend Hotels & Spas a member of design hotels™

THREE SISTERS HOTEL PIKK 71 /TOLLI 2  
+372 630 6300 WWW.THREESISTERSHOTEL.COM

**PEPPERSACK Grillhaus Daube**

Matupplevelser under gotiskavalv  
mitti gamla stan i Tallinn

**Restoran Peppersack**  
Mysig restaurang i medeltida stil med matupplevelser och kvalitetsviner till skenet av levande ljus.  
Fredag- och lördagkvällar medeltida fäktningstävlingar!  
Öppet dagligen 12-24  
Tel. +372 6 466 800  
Fax +372 6 440 947

**Kolme Konna Grill**  
- De Tre Grodornas Grill  
Kom och njut av kockarnas kokkonst - smakliga stekar, wok och mycket annat som tillagas inför Dina ögon!  
Öppet dagligen 12-23  
Tel. +372 6 466 900

**Kohvik Elsebet**  
- Kaffe Elsebet  
Ungsfärska konditorivaror, piroger och bakverk redan klockan åtta på morgonen.  
Öppet dagligen 8-20  
Tel. +372 6 466 998

**Restoran Peppersack**  
8.00-24.00  
Viru 2 / Vanaturu 6,  
Tallinn  
Tel: +372 6 466 800  
Fax: +372 6440 947  
peppersack@peppersack.ee  
www.peppersack.ee

**Restoran Grillhaus Daube**  
12.00-23.00  
Rüütli 11, Tallinn  
Puh. +372 6 455 531  
Fax +372 6 455 532  
daube@daube.ee  
www.daube.ee

**Grillhaus Daube**  
Populär grill-restaurang i gamla stan i Tallinn, enbart 200 m från rådhuset. Stora portioner, vänlig betjäning och välkomnande miljö vid brasan.  
På hörnet av Harju- och Rütligatorna. Lätt att nå med bil.  
Öppet varje dag 12-23  
Välkomna!

◆ ◆ ◆  
 Narva-Jõesuu är en pärla vid Finska viken. En kurort med hundraåriga traditioner. De milslånga gyllene sandstränderna och den avgränsande vackra tallskogen är unik. Mäklarfirmen Termak Real Estate erbjuder 34 eleganta lägenheter vid havet i ett naturskönt område, på denna Nordens Riviera, som torde tillmötesgå de mest anspråksfulla kundernas önskemål.  
 Lägenheterna blir klara i augusti 2008



Info Tatjana Rybaltchenko, Termak Real Estate Ltd.  
 Tel. +372 52 19 224, e-mail: tatjanar@termakre.ee

## Kiisu Takso - ett bra taxival!

Prisvärt  
 Pålitligt  
 Vänligt

Ring tfn. +372 6 550 777

eller be hotellet/  
 restaurangen beställa  
 Kiisu Takso.



## Detta talas det om...

### Frihetsmonumentet

Debatten om det nya frihetsmonumentet som skall stå färdigt i Tallinn i november i år hettar till. De flesta är eniga om att ett monument för att hedra dem som kämpade för Estlands frihet 1918-1919 är berättigat. Vad man bråkar om är utseendet. Konstnär- och arkitektförbundet gör gällande att monumentet inte är nutidsenligt. Andra anser att prislappen 60 MSEK är på tok för hög. Monumentet skall utformas som ett kors. Tankarna på ett frihetsmonument togs upp redan 1919!



politiker erkänner, i alla fall när de blir tillfrågade, att ett nytt system måste utarbetas. Tidningen Postimees tog initiativ till en namnsamling som överlämnades till parlamentets talesman Ene Ergma.

### Politikernas löner

De flesta i Estland ondgör sig över riksdagsledamöternas höga löner. Dessa är fyra gånger landets medellön, förutom väl tilltagna skattefria representationskonto. Kritikerna menar att man vid löneberäkningen borde ha minimilönen som bas. De flesta

### Årets präst

Patrik Göransson, kyrkoherde vid den svenskspråkiga S:t Mikaelkyrkan i Tallinn, har valts till årets präst inom Estlands evangelisk-lutherska kyrka. Patrik Göransson har gjort en enastående insats genom att bygga upp S:t Mikaelkyrkan och församlingen.

### Premier till fastighetsägare

Som i ett led att göra Tallinn vackrare premieras fastighetsägare som restaurerar och vårdar sina hus. Första pris gick till ägaren av en medeltida fastighet på Rütli-gatan 12, mitt emot svenska S:t Mikaelkyrkan. Ytterligare pris gick till stadsdelen Kopli, Kopli-gatan 18 för renovering av ett mindre bostadshus och till Nõmme för renovering av en funkisvilla. Vid bedömningen av pristagare tar man i beaktande faktorer som respekt till den omgivande miljön, den ursprungliga arkitekturen och materialvalet vid renovering.

### Jakten på unga hjärnor

Estlands Investeringsagentur har utsett Daniel Muldia (24) och Mikk-Alvar Oile (23) till pristagare i tävlingen Hjärnjakten. Tävlingen vänder sig till uppfinningsrika ungdomar. Prissumman uppgick till cirka 180 000 SEK. Vinnarna kallade sitt projekt för CellTells och innebär att i stället för att skriva in meddelanden i mobiltelefoner, kan man göra detta med sin röst. Dvs talet omvandlas till skrift på en display.

## Läsarkommentarer

Vi inbjuder alla läsare att kommentera vår tidning vad gäller innehåll, form, önskemål etc. Kritik och även beröm är välkomna!

**Skriv till:** balticguide@balticguide.ee, "snigelposta" förslag på: THE BALTIC GUIDE på svenska, Põhja pst 25, 10415, Tallinn eller faxa på +372 6 117 761.



www.kuressaare.ee

## Turistnyheter

### ✓ Kuressaare 445

Ösels romantiska huvudort Kuressaare fyller i år 445. Biskopsborgen från medeltiden är den viktigaste sevärdheten. Staden är känd för sina spa-anläggningar. Nytt för i år är en golfbana och än fler direktflyg från Stockholm.

### ✓ Estland på TUR 2008

Sveriges viktigaste reseutställning TUR i Göteborg gick av stapeln i mitten av mars. Estland var representerat genom Enterprise Estonia som hade en samlingsmonter för estniska utställare. I denna deltog bland annat Reval Hotels och Tallinn stad. Därutöver deltog Tallink med stor egen monter, staden Pärnu och Vegaresor. Spa var för övrigt Estlands budskap och idag kan man konstatera att överraskande många svenskar har positiva erfarenheter av spa-vistelse i Estland.



### ✓ Estonian Air - nya flygplan, fler passagerare

Estonian Air tar i bruk tre splitternya CRJ900 NextGen-plan nästa år. Dessa rymmer cirka 90 passagerare och ger bolaget större flexibilitet på destinationer med krav på hög frekvens. Årets två första månader har varit gynnsamma för Estonian Air. Antalet passagerare ökade med drygt 17 % i jämförelse med förra året. Man har en marknadsandel på 43 % på Tallinns flygplats och man har på senare tid visat starkt stigande passagerarsiffror till Milano, Oslo, Kiev och Moskva. I april öppnas nya linjer till Rom och München.



### ✓ Med helikopter till Helsingfors

Finska Copterline återupptar efter cirka två och ett halvt års uppehåll helikoptertrafik mellan Tallinn och Helsingfors. Splitternya Augusta AW139 helikoptrar med plats för tolv resenärer tas i bruk. Flygtiden är 17 minuter från centrum till centrum. Billigaste biljett hamnar på cirka 600 SEK.



### ✓ Se Tallinn från ovan

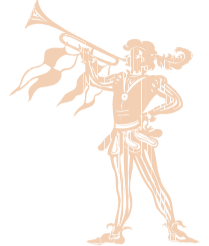
Tallinns och Estlands främsta symbol, det medeltida tornet Långe Hermann (Pikk Hermann) öppnas för besökare under fyra fredagar i april, den 4, 11, 18 och 25. Start klockan 10 och därefter varje timme fram till 15.00. Från tornet öppnar sig en härförande och annorlunda utsikt över Tallinn med nejd. Estlands blå-svart-vita trikolor hissas varje morgon på tornet till ackompanjemang av nationalsångens inledningsstrofer och halas vid solnedgången.



Onsdagen den 23 april är riksdagshuset (Riigikogu) öppet för allmänheten mellan 10 och 17. Fredagen den 25 april firar man riksdagens födelsedag. Då kan man njuta av ett av Estlands främsta rockband Ultima Thule, som spelar på riksdagshusets borggård klockan 17.



**Maikrahv**  
restoran



Restaurang Maikrahv  
Internationellt kök med lokal kryddning.

Upplev smaksensationer i historisk miljö  
vid rådhusstorget i hjärtat av Tallinn.

Levande musik på helger.

Bordsreservation rekommenderas.

Öppet dagligen 12 - 24  
Raekoja Plats 8, Tallinn  
Tfn. +372 6 314 227  
reserve@maikrahv.ee  
www.maikrahv.ee



Mündi 3, gamla stan,  
Tallinn  
Öppet dagligen 12-24  
Tfn. +372 6 412 456  
reserve@turg.ee  
www.turg.ee

Trevlig och mysig källarrestaurang i närheten av Tallinns  
rådhusplats. Vänlig betjäning.  
Internationell a la carte meny och riklig buffé, även till lunch.  
Varva ner och gör besöket hos oss till resans höjdpunkt!  
Välkommen!



## restaurang



## Stiliserad estnisk mat

TEXT: TOOMAS KÄBIN, FOTO: KRISTI REIMETS

Restaurang Kaerajaan på Tallinns rådhusorg gör en god ansats att modernisera estnisk mat. Bakom projektet står en genuin krögare, Roman Kusma, med god erfarenhet från en av Estlands mest kända och vackert belägna bykrogar, Altja.

Turister som kommer till Tallinn vill prova estnisk mat. På restaurang Kaerajaan, med bästa läge vid rådhusorget, kan man åtminstone testa fusionerad estnisk mat. Basrecepten och råvarorna är estniska. Dessa har på ett intressant sätt blandats med utländska influenser som fött nya smaker, estniskt men med en internationell touch. Menyerna är dock aningen överdrivna och man undrar vid genomläsning vad man egentligen får.

Restaurangens namn Kaerajaan är lika typiskt estniskt som hambo för en svensk. Här finns

två våningsplan, en enklare neder-våning och en stiligare övervåning. I bakgrunden spelar estnisk musik, med allt från folkliga toner till modern jazz till lagom återhållsam volym. Stilen är genomgående arkaisk med inslag från estnisk bondekultur. Ljusa bord och robusta stolar i trä, enkel och trendig design med nationalromantiska inslag. I taket finns folkloreinspirerade avbildningar av vävda skärp. För övrigt bär personalen på sådana. Från andra våningen ser man folklivet på rådhusplatsen, på sommaren finns en terrass. På andra våningen finns en

stor spis och läckrast av allt är – toaletten!!! Man stiger helt enkelt in i en jättelik mantelspis.

Menyn har komponerats med fantasi och proffsighet. Mousse gjord på sill låter tråkigt men Kaerajaan har lyckats mycket väl. Varför inte välja kallskuret, eller det som numera ges det finare namnet tapas, med bland annat rödbets- och sillsallad som en av ingredienserna, allt finhackat och ytterst fräscht. Pumpa är en annan estnisk delikatess, denna gång i form av soppa. Bland fiskrätter kan nämnas estnisk sik, abborre och forell. Dessa säljs för övrigt

för hiskeliga priser på bättre restauranger i Schweiz! Vi vet alla hur delikat dilamm från Gotland smakar, precis lika härlig var lammsteken från Ösel som serverades med en delikat puré.

Även kyckling är ett säkert kort i det estniska köket, denna gång i form av rulader av filén med getost och kantareller. Till detta serveras klassisk estnisk potatispuré med korngryn. Om lammet kan ges högsta betyg, så kunde kycklingen ha varit saftigare med mera smak.

Nyöppnade Kaerajaan borde ha alla förutsättningar att klara

sig. Konceptet är intressant, läget perfekt, personalen trevlig. Den avskalade interiören skulle framstå som än bättre om maten lyfts fram ytterligare ett par snäpp! Priserna ligger nämligen på högkant. Kaerajaan är dock väl värt ett besök redan nu.

### Var hittar man dem?

✓ Kaerajaan, Raekoja plats 17, dvs rådhusplatsen  
Tfn: +372 6 155 400  
www.kaerajaan.ee. Kartkod: H2

Arkaisk inredning med god mat



God mat och gott vin hand i hand

## Dagens smaktrender i medeltida interiör

TEXT: JANE KONGA, FOTO: RESTAURANG DOMINIC

Europeiskt kök på Tallinns restauranggata – Ryska gatan

Restaurang Dominic med sitt europeiska kök slog upp portarna på Tallinns restauranggata Vene-gatan för ungefär ett år sedan. Dominic är uppdelat i två sektioner. Mot gatan vetter den enklare caféavdelningen med plats för trettio gäster. Här hittar man italienska rätter men även läckra konditorivaror och kaffe.

Den bakre salen var en gång i tiden ett vardagsrum i ett burget köpmannahem. Salen är idag elegant inredd till en à la carte-restaurang. Tjocka stenmurar, höga fönster med vackra galler och vackra takbjälkar med målningar tar väl fram byggnadens historia.

I bakgrunden hör man musik från ett vitt piano som spelar för sig själv i ett hörn!

À la carte-menyn är enkel och kort och inspirerad av det franska köket. Den trevliga serveringspersonalen såg hela tiden till att gästerna mätte bra, bland annat genom att servera husets egna goda bullar.

Till förrätt valde vi Foie gras brulé (240 EEK) och en krämig batatsoppa med tryffelolja (110 EEK). Gåslevern var gjord som en sorbet som tyvärr inte nådde upp till förväntningarna. Soppan var desto bättre med god smak av tryffel.

Till huvudrätt valde vi glaserad anka (230 EEK), som serverades

med stekta vaktellår. Min kollega valde hjortkarré (310 EEK) med getostfylld ravioli och kantareller med crème fraiche, en veritabel smakupplevelse.

Prisnivån på Dominic ligger något över genomsnittet, men detta vägs upp av den vällagade maten och den trevliga interiören.

Dominic är ett utmärkt ställe för affärlunchen eller om man vill njuta av en romantisk kväll!

### Var hittar man dem?

✓ Restoran Dominic  
Vene 10, Tallinn. Tfn: +372 6 410 400  
www.restoran.ee. Kartkod: H2



# Hotell - mer än övernattnig

TEXT: MIKKO SAVIKKO, FOTO: KRISTI REIMETS

I fjol öppnade ett antal nya hotell i Tallinn. Förutom övernattnig erbjuds ett stort antal övriga tjänster, bland annat spa.

**N**ya Nordic Hotel Forum alldeles intill Tallinns huvudpostkontor lockar med Relax Center högst upp på åttonde våningen. Detta är öppet inte bara för hotellets gäster utan även för folk från gatan. Hotellgäster kommer in gratis, besökare utifrån betalar 150 EEK

(ca SEK 90) och kan då njuta av Relax Centers alla tjänster i obegränsad tid.

Relax Center öppnar redan klockan sju på morgonen. Varför inte börja dagen med träningsredskap, bassäng, bubbelbad och bastuavdelning? Efter ett uppfriskande bad, med bland annat här-

## skönhet och hälsa



### Var hittar man dem?

✓ **Relax Center**, Nordic Hotel Forum, Viru väljak 3, Tallinn. Kartkod B2.

✓ **Hotel Telegraaf**, Vene 9, Tallinn. Kartkod Vanalinn G2.

Spa-avdelningen på Hotel Telegraaf

ligt masserande vattenstrålar slår man sig med gott samvete ned i liggstolarna. Nu njuter man av utsikten över Tallinn i tre väderstreck, gamla stan, hamnen och nya city.

På Relax Center finns även en bar med svalkande drinkar och drycker.

Relax Centret står öppet för slutna sällskap och privata fester efter klockan tio på kvällen. Alldeles intill Relax Center hittar man Babor Spa med alla tillgängliga procedurer.

### Medelhavsstil

Spa-anläggningen på exklusiva Hotel Telegraaf har redan höjts till skyarna i estnisk press och bland kunder. Denna avdelning är främst öppen för hotellets gäs-

ter. Hotellet som ligger inrymt i det gamla post- och telegrafhuset är verkligen fräscht. Rummen är fördelade i såväl den äldre delen med höga tak som i den moderna och nya gårdsdelen.

Hotellens spa har utformats utifrån klassisk grekisk förebild. Det finns en mindre bassäng på 3x10 meter och givetvis bubbelbad, vanlig bastu och ångbastu. Över bassängen höjer sig ett välvt glastak som ger en känsla av rymd. Slå er ner i de härliga liggstolarna längs bassängkanten och njut av skvalpet från vattnet.

I relaxavdelningen erbjuds Elemis produkter för kropps- och ansiktsvård. Dessa finns för övrigt även på City SPA i Tallinn och på Georg Ots SPA på Ösel. För män rekommenderas djupgående massage med dessa produkter. Procedurerna genomförs i två behagliga rum var man verkligen glömmar vardagens stress. Elemis säljs för både män och kvinnor.



Njut av utsikten medan du får bättre kondition

### En stunds avkoppling



**Kuldse Notsu Kõrts**  
ESTONIAN COUNTRY RESTAURANT

## Traditionella estniska maträtter.

Centralt läge i Gamla Stan  
Endast 75 steg från Rådhusorget.  
Öppet dagligen 12-24.

Dunkri 8, 10123 Tallinn, tfn. +372 6 286 567

www.notsu.ee

**The Baltic GUIDE**  
Perfect fit since 1993 W32 L36

**VI KÄNNER ESTLAND SOM VÅR EGEN FICKA**

## månadens porträtt

**Marika Valk (54):**

- ✓ Chef för Estlands Konstmuseum sedan 1991.
- ✓ Utbildning: Två akademiska examina, konst och etnografi från Tartu universitet och civilekonom från Tallinns tekniska universitet.
- ✓ Gift med konstnären Heinz Valk, tre vuxna döttrar.
- ✓ Har suttit i Tallinns kommunfullmäktige. Modern Aino Runge var initiativtagare till Estlands Konsumentskyddsförening och Estlands Hyresgästförening. Systemen Sirje Runge är ansedd konstnär.

# Marika Valk – Mamma till Kumu

TEXT: TOOMAS KÄBIN, FOTO: KRISTI REIMETS

Kumu – Estlands förnämsta museum från 2006 har blivit en rejäl framgång. Bakom projektet ligger till stor del Marika Valk som varit med sedan begynnelsen.

**K**umu – Estlands konstmuseum ligger insprängt i en sluttning som tangerar mellan Tallinns vackraste stadsdel Kadriorg och problemområdet Lasnamäe. Detta faktum gör museet än mer intressant, eftersom man på så sätt mycket medvetet vänder sig till alla medborgare.

Bakom projektet ligger till stor del chefen Marika Valk, som varit med sedan begynnelsen av det museum, som av många inledningsvis betraktades som utopiskt. Kritikerna menade att ett litet land som Estland, som i början av nittiotalet var fullständigt utblottat, inte skulle ha råd med ett museum av sådana mått. Marika Valk har många gånger fått kämpa i motvind och betraktades ofta som käringen mot strömmen. Idag hörs bara beröm! Museet har blivit en succé och man kan se konturerna av Tallinn och Estland på internationella museikartor.

## Vad utmärker estnisk konst?

Vi måste titta på olika etapper. Vår konsthistoria är förhållandevis kort. Grunden till en nationell estnisk konst lades från slutet på 1800-talet av August Weizenberg, Johann Köler och Ants Laikmaa.

annat av svenska konstkritiker vid en utställning på Liljevalchs i Stockholm 1994.

De estniska färgerna är överhuvudtaget distinkta och går ofta tillbaka till folkdräkter och folkkultur. De skiljer sig även markant från till exempel Lettland och Litauen.

**Vad var utmärkande för sovjetkonsten?** Från och med 1940 förändrades motiven och färgerna markant. Perioden är svår att förstå för dem som inte upplevt det sovjetiska systemet. Konstnärerna var tvingade till ideologiska verk även om de försökte skapa annat med socialrealism som täckmantel.

På sextioalet kom influenser från väst. Vi började anamma popkonst och avantgard. Estland skiljde sig i detta avseende markant från övriga delar av Sovjet. Även nationella symboler, ofta mycket subtila, petades in i konsten som en protest mot sovjetideologin.

Konst från sovjetperioden "Under de röda fanorna" visas för närvarande i Åbo och i sommar i Malmö.

**Vilka har varit de viktigaste stilbildarna i Estland?** Under den första självständigheten var det

en av de vanligaste presenterna när man fyllde år!

**Var befinner sig Estland idag på den internationella konstkartan?** Situationen är aningen bekymmersam vad gäller tillväxten. Estland är litet, beläget i periferin och få känner oss. Det är svårt att ta sig in på nya marknader utan ett namn och uppbackning. Det finns exempel på mycket duktiga estniska konstnärer som flyttat utomlands men de har inte slagit igenom. Vårt museum har ett omfattande samarbete med utländska kollegor. Vi ser att det är lättare att väcka intresse med våra klassiska samlingar än med nutiden.

**Du menar att kvaliteten på konstnärerna sjunkit?** Efter den återupprättade självständigheten 1991 trodde vi att vi var så fria att vi inte längre behöver anstränga oss. Så är det inte! Musiker övar idogt varje dag, varje dag. Ibland verkar det som att konstnärerna tar för lätt på sin tillvaro för att utveckla sina färdigheter.

**Estlands musiker skördar stora internationella framgångar. Tag kompositörerna Arvo Pärt och Erkki-Sven Tüür eller dirigenterna Neeme Järvi, Eri Klas och Tõnu Kaljuste. Varför har man inga sådana namn inom konsten?**

Musiken når så många fler genom noter, stora personligheter, musiksalar, skivor och media. Inom konsten är detta inte möjligt. Den bildande konsten är svårare att ta emot, man gör det ofta i ensamhet.

**Är du nöjd med Kumu?** Det har gått mycket bra allt sedan starten. Kumu är förutom ockupationsmuseet Estlands egentligen enda museibygnad! Alla andra museer ligger inhysta i byggnader som gjorts om. När Kumu växte fram var det många som ryckte på axlarna och tyckte att huset var för stort. Man ville inte förstå att kulturen kräver en sådan byggnad.



Marika Valk har hittat ännu en näringslivssponsor

## KUMU

✓Kumu ingår i Estlands Konstmuseum som har sex enheter. På Kumu som är störst exponeras estnisk konst. Slottet Kadriorg är ståtligast, där exponeras utländsk konst. På Kumu finns en angenäm butik med litteratur, vykort och konstföremål, samt likaledes ett angenämt café och restaurang.

Många var frågande till hur man skulle kunna få igång verksamheten. Jag förstår detta, det fanns ju inga exempel att ta efter. Idag kan vi konstatera att huset omges av en positiv aura! Folk säger att de mår bra när de kommer hit, att de känner sig som någonstans ute i stora världen, på vilket museum som helst. Tack vare Kumu kan vi visa estnisk konst som aldrig tidigare exponerats. Vi har upptäckt veritabla konstskatter.

**Vilka krav ställdes?** När Kumu projekterades hade vi inte i åtanke att skapa ett statiskt konstmuseum. Målsättningen var att göra det till en symbios av olika konstarter. Vi fick in hela 233 projektförslag från 10 länder, varav 100 från Finland. Estniska arkitekter var aningen besvikna på att valet föll för en finsk arkitekt. Men i Estland hade vi ingen erfarenhet av museibyggande med alla krav som ställs.

Vi reste jorden runt för att lära oss från olika museer. När huset

projekterades kunde vi inte ana att vi idag har helt andra krav på personal och nya befattningar som inom IT, kommunikation och marknadsföring. Jag vågar påstå att vi har lyckats.

**Du menar, Kumu är mer än ett museum?** Vi har kommit att bli en av Estlands populäraste och mest prestigefyllda konferensanläggningar. Inom kulturkretsar menar man att den symbios som vi skapat mellan olika konstarter har givit Estlands en ny kulturdimension. På Kumu befinner man sig i en något annorlunda värld. Tallinn har fått ett annat ansikte.

**Och kungligheter och statsöverhuvud vallfärdar hit...?**

Vi har haft besök av drottning Elizabeth och prinsarna Philip och Charles. Det svenska kungaparet har besökt Konstmuseets avdelning på slottet Kadriorg. I sommar kommer drottningarna från Belgien och Holland. Igår hade vi besök av Finlands president Tarja Halonen.

**Vad betyder Estland för dig?**

Det är mitt hemland. Det är landet som jag vill bo i trots att vi har en hel del problem. Estland ligger mig nära om hjärtat, jag har min familj här, estniska är mitt modersmål. Allt detta sammantaget gör att jag hör hit.

**Varifrån kommer ditt konstintresse?** Hemifrån, min mor var och är en kulturellt intresserad människa. Min far var toppidrottsman. Kanske fick jag det verkliga intresset genom min syster Sirje, som är etablerad konstnär. Jag är humanist i botten.

**Är Estland ett bra land att leva i?**

Om man med bra menar att man värnar om den nationella kulturen, och inte bara jagar efter materiellt välstånd, då är det ett mycket bra land att leva i. För mig är det ett mycket bra land att leva i! ■

## De estniska motiven uttryckte leklu och färgerna var ljusa, medan de svenska och finska fortfarande dominerades av dysterhet och svårmod.

Fram till dess hade vi dominerats av baltyska influenser. Genombrottet kom vid sekelskiftet 1800–1900. Estland genomgick då mycket snabbt flera utvecklingsfaser som stora delar av Europa redan hade lämnat bakom sig, med allt från klassicism till moderna strömningar.

**Hur skiljde den sig från skandinaviska strömningar?** En del konstnärer hade utbildats och påverkats av den finska skolan och Düsseldorfskolan. I jämförelse med Finland och Sverige lämnade man förhållandevis snabbt Düsseldorf och begav sig till Paris.

Parisintrycken gjorde sig starkt gällande från och med tjugotalet. Man tog över den tidens moderna intryck i fråga om motiv och inte minst färgpaletten. De estniska motiven uttryckte leklu och färgerna var ljusa, medan de svenska och finska fortfarande dominerades av dysterhet och svårmod. Detta uppmärksammades bland

Pallas-skolan i Tartu. På sjuttioalet blev den så kallade ANK-gruppen stilbildande. Här fanns klara inslag av frihetslängtan.

**Vilka är Estlands största konstnärer?** Inom måleri är det säkert Konrad Mägi, Nikolai Triik, Karl Pärsimägi och Kristjan Raud. Inom grafik Eduard Wiiralt.

**Eduard Wiiralt är kanske den mest uppmärksammade internationellt sett?** Wiiralt arbetade långa perioder i Paris. Han var en virtuos och mästare i fråga om grafisk teknik.

**Grafik verkar ha en stark position i Estland?** Vi har en gedigen kunskap inom grafik som även utvecklades under sovjettiden. Då rådde brist på allt. Som grafiker hade man lättare att få material än om man var målare. Utlänningar som kommer till Estland förvånar sig över att det i nästa varje hem finns grafik på väggarna. Det var



Marika med maken Heinz Valk, båda framstående kulturpersonligheter

skönhet och hälsa



## Glasögonen med post till Sverige

TEXT: HANNU ELORANTA, FOTO: JAAK KADARIK

Glasögon är betydligt mycket billigare i Estland än i Sverige. Välj ut dina glasögon och få dem eftersända till brevlådan.

”Det händer alltför ofta att kunder bara tittar på rabatterade priser i stället för det slutgiltiga priset. Det viktigaste är att glasögonen passar,” säger chefen för Raeoptika, Mart Sepp. Det är viktigt att själv prova ut glasögonen och man kan inte köpa glasögon till någon annan.

Progressiva glas är en hit för tillfället. Ofta vill kunderna ha välkända båggar och för dessa får man ofta garanti på två år. Detta till trots bör man som kund alltid kontrollera garantins giltighet hos optikern. Det lönar sig således att spara på kvittot. Många av Tallinns optiker har stamkunder i Finland och Sverige som gör tilläggsbeställningar via mail.

”Det går givetvis bra att be om offerter per mail för att på så sätt kunna göra prisjämförelser. Men synkontroll kan bara göras på plats och denna är oftast gratis vid köp av glasögon,” säger Sepp. Besök hos ögonläkare går på cirka 150 EEK (SEK 90).

Det lönar sig att som kund be om offerter från flera ställen och glöm ej att beräkna

totalpriset. Tänk då också på att fråga hur länge offerten är giltig.

Glas kan ibland vara upp till 70 % billigare i Estland än i Sverige och Finland. Allt beror på tjocklek och beläggning. Så kallade tamilramar kräver tunna glas. Beläggning är viktig för att skydda mot reflexer och repor.

Leveranstiden för glasögon är i allmänhet två veckor. Och det går alldeles utmärkt att få glasögonen levererade per post till hemorten i Sverige. Det kan i sådana fall ibland vara nödvändigt få bågarna justerade av en lokal optiker. Vid hemsändning kräver optikerna oftast en delbetalning på 50 %.

Enkla läsglasögon kan man köpa direkt från hyllan och dessa kostar 60–100 EEK (SEK 40–60). Glasen brukar hålla bra kvalitet vid köp hos optiker. Man kan givetvis även beställa båggar från kända varumärken och även dessa brukar vara betydligt mycket billigare än i Sverige. ■



Tallinns optiker är populära bland svenskar.



## Nyheter i korthet

### ✓Sämre betyg för Estland

Estland får skärpa sig i fråga om sin samhällsutveckling. Enligt FN:s årliga Human Development Report och Human Development Index har Estland hamnat ett antal trappsteg lägre än tidigare i fråga om livskvalitet. Bland annat tar man i rapporten fasta på variabler som ekonomisk, politisk och social utveckling.



### ✓Konferens om Europa

Estlands Centrum för försvarsstudier arrangerar en årlig konferens, The Lennart Meri Conference, kring politiska och försvarspolitiska frågor i Europa och världen. Årets tema var An Ever Elusive Europe, dvs det gäckande, undvikande, undfallande, obestämbare, flyktiga Europa. På talarlistan fanns tungviktspolitiker från Europa och USA. På dagordningen stod frågor kring Nato, Ryssland, Kaukasus och Kosovo. Konferensen uppkallas efter Lennart Meri, som var Estlands president och internationellt respekterade statsman 1992–2001.



### ✓Bojkott av OS

Liksom i Sverige debatteras frågan om deltagande eller inte vid årets OS i Beijing mot bakgrund av Kinas hårdföra politik i Tibet. I Estland har man ju i färskt minne den sovjetiska ockupationspolitiken och därmed god förståelse för Tibets frihetsönskan. Detta till trots säger sig estniska idrottsmän inte tro på effekterna av någon bojkott.



### ✓Mångkulturella Tallinn

Sammanlagt 111 folkslag bor i Tallinn, som vid årsskiftet 2007/2008 hade 401 372 invånare. Av dessa är 52,3 % ester, 38,5 % ryssar, 3,9 % ukrainare, 2 % vitryssar och resten, 3,3 % utgörs av övriga folkslag. Av befolkningen är 225 000 kvinnor och 176 000 män. Som mest hade Tallinn 479 000 invånare år 1979. Minskningen sedan dess har berott på utflytning av huvudsakligen ryssar efter den återupprättade självständigheten, högre dödstal än födelsetal och bättre befolkningsstatistik.

### ✓Mer utländsk arbetskraft

Estland lider av konstant brist på kvalificerad arbetskraft och reglerna för invandring är restriktiva. Den nuvarande årliga kvoten på 677 personer från området utanför EU ökas i år till 1350. Medborgare från EU, USA och Japan är undantagna reglerna. Utländsk arbetskraft skall garanteras estnisk genomsnittslön x 1,24, vilket för närvarande blir 15 215 EEK eller motsvarande cirka 10 650 SEK.

### ✓Visumfrihet med USA

Estland har sedan en längre tid förhandlat om visumfrihet med USA. En avsiktsförklaring har undertecknats som bland annat stipulerar säkerhetsaspekter och id-frågor. Från estniskt håll har man motiverat kravet på visumfrihet att man sedan länge har varit en av USA:s allierade i kampen mot terrorism och samsyn i fråga om grundläggande värderingar.

### ✓Minneshögtid för deporterade

Den 25 mars hölls minnesceremonier i Estland för de cirka 20 000 personer som i mars 1949 deporterades till Sibirien. President Toomas Hendrik Ilves jämförde deportationerna med folk mord. 1949 års deportationer drabbade huvudsakligen lantbefolkningen som motsatte sig kollektiviseringen. 1941 deporterades cirka 10 000, varav flertalet kvinnor och barn. Estland förlorade cirka 25 % av sin befolkning under perioden 1940–1950, huvudsakligen genom sovjetisk terror, deportationer, krigshandlingar och flykt, men även genom nazisternas övergrepp 1941–1944.



J. WALKER  
RED LABEL  
40% 1L  
**259,00 EEK**



MAXIM TRIJOL  
VSOP  
40% 1L  
**387,00 EEK**



RUM CASANOVE  
37,5% 1L  
**150,00 EEK**



LOUIS VX  
36% 0,5L  
**69,00 EEK**

# BEST PRICE

## SADAMA MARKET

SHOPS IN TALLINN HARBOR, D-TERMINAL  
MYYMÄLÄT TALLINNAN SATAMASSA D-TERMINAALISSA  
BUTIKERNA I D-TERMINALEN, TALLINNS HAMN  
KAUPLUSED TALLINNA SADAMA D-TERMINALIS



KOSEKENKORVA VIINA  
38% 6 X 1L  
**822,00 EEK**



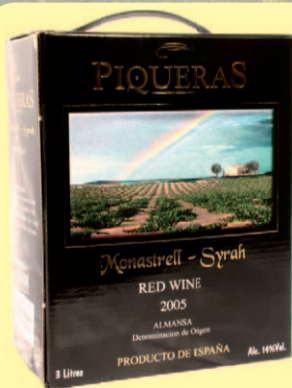
A. LE COQ PREMIUM  
5,2% 24 X 0,33L  
**149,00 EEK**



VALGE VIIN  
40% 10 X 0,5L  
**599,00 EEK**



SINEBRYCHOFF GIN  
5,5% 24 X 0,33L  
**199,00 EEK**



PIQUERAS  
MONASTRELL-SYRAH  
14% 3L  
**169,00 EEK**

LIIVI LIQUEURS  
21% 0,5L  
**42,00 EEK**



CAFÉ COGNAC  
21% 4 X 0,5L  
**459,00 EEK**



# The Baltic business guide



## Hur står det till i ekonomin?

När nu den ekonomiska utvecklingen i Estland saktat in lever många fortfarande kvar i tron att konsumtionsfesten fortsätter. Den mänskliga hjärnan kräver alltid en viss tid för inbromsning och anpassning till sämre tider. En nyligen publicerad undersökning visar att köpkraften i landet ökade med hela två tredjedelar under de senaste sex åren. Lägg därtill fördelaktiga krediter och banklån. Då är det ju svårt att plötsligt acceptera att man inte har råd att konsumera i samma omfattning som tidigare när nu priserna stigit. Det är först under detta år som inflationen börjat äta upp inkomsterna för dem som inte välsignats med lönehöjningar. Inkomsterna varierar beroende på var man bor i landet och vad man sysslar med. Högst ligger Tallinn med en medelinkomst på cirka 14 000 EEK (SEK 8400) och lägst länet Valgamaa i södra Estland med 9000 EEK (SEK 5400). Beloppen ligger betydligt mycket lägre än i Sverige. Man bör dock känna till att kostnadsläget i Estland fortfarande är en bra bit under det i Sverige och att utväxlingen för en krona i Est-

land är högre än i Sverige. Men skillnaderna minskar snabbt till Estlands nackdel och stora delar av befolkningen har det knapert. Under senare tid rapporterar handeln om minskad försäljning och mera medvetna kunder. Den mest påtagliga effekten av den ekonomiska inbromsningen märks inom byggandet, fastighetsmarknaden och bankernas utlåning. Det är nu åter lättare att få tag på snickare, målare och reparatörer!

För statskassan innebär den lägre tillväxten mindre inkomster. Så har till exempel moms- och tobaks-, sprit- och bränsleacciserna legat långt under budget. Estland som är ett mycket litet land med en öppen ekonomi påverkas av den internationella konjunkturen. Krisen på den amerikanska bolånemarknaden lämnar vågor på vattnet även på Östersjöns stränder. Det skall bli intressant att se om och hur man från regeringshåll kommer att möta dessa svallvågor. Hittills har intervention genom skatte- och räntemässiga åtgärder lyst med sin frånvaro med motivering att (marknads-)ekonomin är självreglerande.



### ✓ Storsatsningar på infrastruktur

Närmre 5 miljarder SEK kommer att investeras i en förbättrad infrastruktur i Estland de kommande åren. Merparten av pengarna

kommer från EU. Investeringarna omfattar hamnar, flygplatser, landsvägar och järnvägar, inklusive nya tågsätt. Bland de viktigare kan nämnas omfattande förbättringar av ringleder i Tallinn och av järnvägen mellan Tallinn och Tartu.

### ✓ SEB på plats

SEB övertog för ett antal år sedan estniska Eesti Ühispank och hette då SEB Eesti Ühispank. Sedan en tid heter man numera kort och gott SEB. SEB i Estland erbjuder därmed precis samma tjänster som SEB i Sverige och andra länder. SEB har på allvar nu tagit upp konkurrensen om kunderna med huvudaktören Hansapank/Swedbank.

### ekonominyheter

#### ✓ Sverigeseminarium

Estlands Exportråd arrangerade nyligen ett seminarium om Sverige för estniska företag. Betoningen låg på kulturella skillnader mellan svenskar och ester. Svenskar uppfattar ofta ester som inbundna och fåordiga medan ester uppfattar svenskar som långsamma beslutsfattare och båda har väl rätt! Sverige är den enskilt största investeraren i Estland.

#### ✓ Exportrådets nyhetsbrev

Svenska Exportrådet i Tallinn har börjat ge ut ett elektroniskt nyhetsbrev på svenska med inrikt-



ning på svenska exportföretag med intresse för Estland. Se [www.swedishtrade.ee](http://www.swedishtrade.ee).

#### ✓ Flirt med Vitryssland

En affärsdelegation från Estland besökte nyligen Vitryssland för att

bekanta sig med näringslivsklimatet i Europas sista diktatur. Även om den politiska situationen inte förbättrats har en del förändringar gjorts för utländska investerare. Initiativtagare till resan var advokatbyrå Sorainen. Estonian Air öppnade nyligen en linje från Tallinn till Minsk.

#### ✓ Brittisk tro på Tallinn

Brittiska Financial Times tror på Tallinn. I en internationell jämförelse placeras staden på elfte plats bland femtio. Studien fokuserar på olika staders investerings- och utvecklingspotential.





Viking XPRS seglar snart mellan Tallinn och Helsingfors

## Östersjöns nya snabbfärjor

TEXT: TOMAS ALEXANDERSSON, FOTO: TALLINK OCH VIKING LINE

Varför inte slå ihop en resa till Tallinn och Helsingfors på samma dag? Nu är det möjligt utan stress och tvivel med Östersjöns nya snabbfärjor!

Sedan Estland blev medlem i EU 2004 har båtförbindelserna från Tallinn ökat kraftigt vilket resulterat i nya modernare och snabbare fartyg. De största aktörerna på marknaden är Viking Line och numera hopslagna Tallink & Silja Line. Båda tar upp fighten och sätter in nya fartyg mellan Tallinn och Helsingfors. Med Viking Lines nya XPRS (express) fartyg har Viking Line ambitionen att

sammanföra de bästa egenskaperna hos bilfärjor och snabba katamaraner. Vanligtvis brukar snabbfärjorna trafikera Tallinn under sommarhalvåret, men de nya expressfartygen går oavsett årstid och väderlek. Ytterst stor vikt har lagts vid miljöaspekter samt passagerarkomfort. Restiden mellan Tallinn och Helsingfors har pressats ner till två timmar och 30 min mot tidigare fyra timmar. Med den kortare restiden



Tallink satsar på miljö

skär man dock inte ner på Viking Lines underhållning eller utbud av vare sig barer, restauranger eller tax-free-butiker. Miljöanpassade Viking XPRS kan ta 2 500 passagerare, drygt 250 personbilar samt långtradare och bussar. Trafikstart sker i mars och april 2008.

en fantastisk konferensanläggning med 450 platser som gör det till ett multifunktionellt hotell till sjöss. Baltic Princess är ingen snabbfärja.

Om man vill ta sig snabbt mellan Tallinn och Helsingfors erbjuder TallinkSilja sedan förra året

fartyget M/S Star som tar dig över Finska viken på endast två timmar. Ombord finns 2300 sittplatser och 520 bäddar samt ett omfattande nöjes- och restaurangutbud. M/S Star är även anpassat till affärsresenärer med en rymlig businesslounge. ■



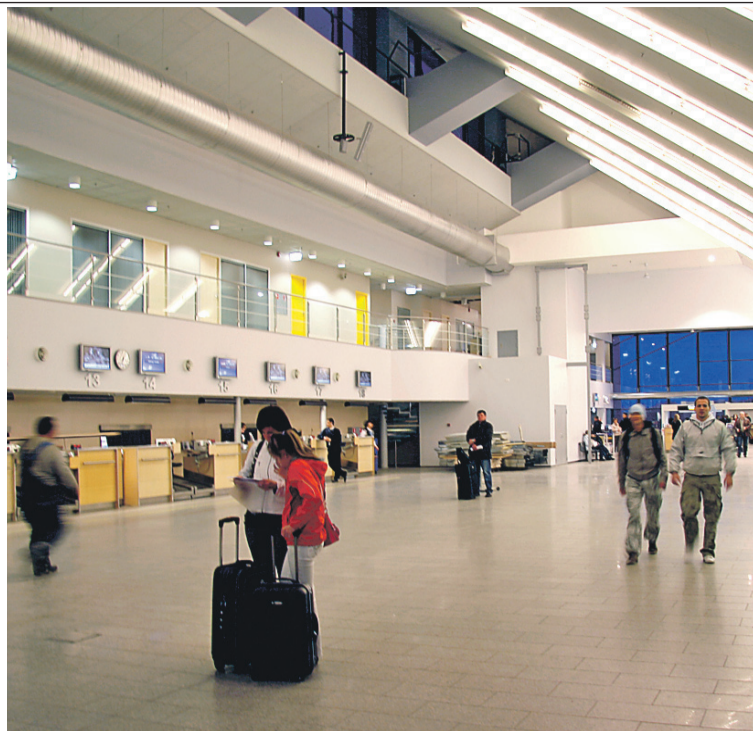
Snarare hotell-lounge än fartyg

### Den Baltiska Prinsessan

Inför sommaren 2008 sjösätter TallinkSilja ett nytt kryssningsfartyg på sträckan Tallinn – Helsingfors. Baltic Princess, med sina 212 meters längd och bredd på 29 meter blir ett av de största kryssningsfartygen på Östersjön med en kapacitet på hela 2800 passagerare. Utgångspunkten för bygget har varit att ta maximal hänsyn till krav på komfort och lyx som dagens passagerare förväntar sig. De senaste tekniska lösningarna tillämpas. Det finns 927 hytter samt restauranger och underhållning för olika smaker. Baltic Princess har



Spaciösa utrymmen



# Tallinns flygplats expanderar

TEXT: TOOMAS KÄBIN, FOTO: RENNA VILIPUS

Den första fasen av den utvidgade terminalen på Tallinns flygplats står klar.

och med att Estland från och med den 30 mars är fullvärdig medlem i Schengenområdet har även Tallinns flygplats anpassats så att passagerare inom och utom Schengenområdet hålls strikt åtskilda.

Detta möjliggörs av att en del av den nya terminalen nu tagits i anspråk. Terminalen skall stå helt klar mot slutet av sommaren. I den nya terminalen finns betydligt fler

affärer, butiker och restauranger/barer än i den nuvarande.

I den äldre delen av terminalen har utrymmet för check-in utökats. Vidare har en ny VIP-avdelning och en moderniserad avdelning för bagagehantering tillkommit. I mars tas nya bryggor i bruk, fyra för Schengen- och en för icke-Schengenresenärer.

När alla arbeten är avslutade erbjuds passagerarna avsevärt

bättre shopping än tidigare. Hugo Boss och Joop slår upp portarna, liksom en bok- och skivhandel, samt butiker för guld och ur, leksaker, väskor och reseföremål. För barn finns ett lekutrymme.

Hittills har Tallinns flygplats serverat mat på korvkiosknivå, nu kommer detta förhoppningsvis att förbättras genom välkända finska Fazer Amica.

Flygplatsledningen har på senare tid tagit initiativ till att locka fler flygbolag till Tallinn samt stimulerat befintliga att öppna nya linjer genom olika rabatter. I år räknar man med en passagerargenomströmning på 1,9 miljoner, vilket är en ökning med 10 % i jämförelse med 2007. ■

## Schengen

✓ Estland är från och med april fullvärdig medlem i Schengensamarbetet och omfattas av alla de regler som gäller. De formella gräns- och tullkontrollerna har upphört men möjlighet för kontroll finns dock kvar. Man måste framöver därför alltid ha med sig resehandling (pass eller nationellt ID-kort) som visar medborgarskap. Andra ID-handlingar som banklegitimation, körkort etc gäller inte då de inte informerar om medborgarskap.

# AN EVENT TO CHANGE YOUR LIFE!

Peep Vain's legendary seminar  
Learning to Succeed.

Three days that will bring to your life clarity,  
self-confidence and a desire to take action.  
You will learn things that are not taught at school.

Book now – seats are limited!  
April 22-24 in Riga, Reval Hotel Latvija.

**VAIN**  
& PARTNERS

www.vain.ee  
www.peepvain.com



INVESTINESTONIA.COM

**Lär Dig mer om investeringsmöjligheter i Estland**

Enterprise Estonia  
Liivalaia 13/14, 10118 Tallinn  
tfn +372 6279 700  
[invest@eas.ee](mailto:invest@eas.ee)  
[www.eas.ee](http://www.eas.ee)

Enterprise Estonia Stockholm  
Wallingatan 32, 111 24 Stockholm  
tfn +46 8 23 60 18  
[www.investinestonia.com](http://www.investinestonia.com)



**nyh**  
när var hur

## bank och finans

### Hansapank

Liivalaia 8, Tallinn, tfn. +372 6 310 310, e-mail: hansa@hansa.ee, www.hansa.ee. Hansapank erbjuder ett brett urval finansiella tjänster, såväl för privat- som juridiska personer. Hansapank strävar efter långvariga förbindelser med kunderna, erbjuder professionell service och lättillgängliga tjänster i kombination med bibehållen konkurrenskraft.

### SEB

Tornimäe 2, Tallinn, assistans för affärskunder: +372 6 655 444, e-mail: info@seb.ee, www.seb.ee. SEB Eesti Ühispank är en bank med allsidigt tjänsteutbud och vänder sig till alla som är i behov av banktjänster – privatpersoner, företag och offentlig sektor. SEB Eesti Ühispank förlitar sig på långvariga kundrelationer, kompetens och e-teknologi.

### Tallinna Äripank

Vana-Viru 7, Tallinn, tfn. +372 6 688 000, e-mail: info@tbb.ee, www.tbb.ee. Tallinna Äripank grundades 1991 och är en av Estlands äldsta affärsbanker. Banken ägs av såväl juridiska som privatpersoner. Banken erbjuder sina kunder samtliga grundläggande bank- och finanstjänster, inklusive operationer med ädelmetaller.

### Suprema Securities

Tartu mnt 2, Tallinn, tfn +372 6 405 700, e-mail: suprema@suprema.ee, www.suprema.com. Suprema Securities är Baltikums största investeringsbank med kontor i Tallinn, Riga och Vilnius. Suprema erbjuder investeringsbanken kompletta servicepaket: finansiering av företag, värd epappersförmedling, kapitalförvaltning, privat banking och rikskapitalinvesteringar.

### LHV Varahaldus

Pärnu mnt 25, Tallinn, tfn +372 6 800 400, e-mail: klienditugi@lhv.ee, www.lhv.ee. LHV kapitalförvaltning erbjuder sina kunder professionella tjänster inom värdepappersförmedling, personlig rådgivning, och portföljförvaltning, för att bistå kunder med de bästa investeringslösningarna. LHV vänder sig till alla oavsett om det handlar



om de första investeringsaktiviteterna eller professionella investorer. Alla våra kunder skall känna sig bekväma och säkra i arbetet med oss.

## konsulföretag

### Enterprise Estonia

(Enterprise Estonia/Esti Ettevõtluse Sihtasutus) Liivalaia 13/15, Tallinn, tfn +372 6 279 700, e-mail: eas@eas.ee, öppet må-fr 8.30-17.00. EAS är ett statligt organisation för att främja näringslivsutveckling. Det är en av de största organisationerna i Estland som erbjuder företag, forskningsinstitutioner, den offentliga sektorn och den tredje sektorn rådgivning, samarbete och utbildningspaket.

### Vain & Partnerid

Pärnu mnt 139c, information: +372 681 88 40, e-mail: info@vain.ee, www.vain.ee. Vain & Partnerid erbjuder utbildning med eget och andras läromaterial inom försäljning, service, ledarskap och personlighetsutveckling för förbättrad prestation inom arbetslivet. Vain & Partner har som mission att hjälpa folk att utnyttja tid, intellekt och själsliga egenskaper på bästa sätt för att få ut högsta nytta för individen och arbetsgivaren.

### Maqs

Roosikrantsi 11, Tallinn, +372 6 676 440, e-mail: tallinn@ee.maqs.com, www.maqs.com. MAQS är den enda internationella advokatbyrå i Estland. Bolaget befinner sig i en stark utvecklingsfas vad gäller kvalitet och prestige. Ytterligare information om vårt arbete, nyheter och specialkompetens finns på vår internationella hemsida www.maqs.com. På denna hittar man även på ett enkelt sätt intressanta sajter om olika juridiska spörsmål och om genomförda uppdrag.

### Rödl & Partners Audit

Roosikrantsi 2, Tallinn, +372 6 805 620 e-mail: tallinn@roed.lee, www.roed.lee. Rödl & Partner har som filosofi en välutvecklad företagskultur för att kunna erbjuda komplexa och kvalitativa tjänster oavsett verksamhetsland eller kultur. Det tåta nätverket mellan Rödl & Partners kontor möjliggör att erbjuda och utveckla optimala skatte- och bolagsstrukturer, bolagsbildningar, revision, bokföring, marknadsanalyser och tol/översättningstjänster.

### Personalijuht

Kuhlbari 1-123, tfn/fax +372 6 207 535, e-mail: info@personalijuht.ee, www.personalijuht.ee. OÜ Personalijuht grundades år 2000 med syfte att erbjuda fullservice tjänster inom personalledning, inklusive outsourcing.

## mäklare och fastighetsbyråer

### A&A Kinnisvara

Tartu mnt 14 IV våningen, Tallinn Tfn/fax +372 6 108 777, e-mail: tallinn@aak.ee, www.aak.ee Tallinna mnt 64c, II våningen, Pärnu Tfn/fax +372 4 481 727, e-mail: parnu@aak.ee, www.aak.ee

A & A Kinnisvara OÜ grundades år 2000 och är ett klassiskt fastighetsmäklarforetag med huvudsaklig verksamhet i Tallinn och Harjumaa länet. Företaget har som motto att poängtera effektivitet genom utifrån kundernas synsätt och att hitta optimala lösningar åt kunder.

### Gildi Kinnisvara

Süda tn 14, Tallinn, tfn +372 6 461 990, fax: +372 6 485 834, e-mail: info@gildi.ee, www.gildi.ee. Gildi Kinnisvara erbjuder mäklartjänster främst i Tallinn och Harjumaa län med fokus på privat boende. Gildi Kinnisvara är medlem i Estniska Mäklarsamfundet (Eesti Kinnisvarafirmade Liit).

### Goodson & Red

Jõe 5, Tallinn, tfn +372 6 661 650, e-mail: info@goodsonandred.com, www.goodsonandred.com. Goodson & Red

arbetar med internationell mäklarrådgivning och förmedling med fokus på enbart förstklassiga objekt i Tallinn. Våra hängivna fastighetsexperter hjälper just er med att hitta det ideala hemmet eller investeringsobjektet.

### Kaanon Kinnisvara

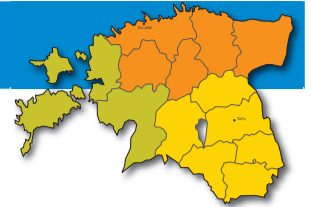
Tartu kontor: Riia 24, tfn. +372 7 350 850, Tallinn kontoret: Endla 6, tfn. +372 665 9585, e-mail: mail@kaanon.ee, www.kaanon.ee Kaanon Kinnisvara har som vision ett erbjuda möjligheter att placera kapital och göra lönsamma investeringar inom fastighetssektorn för framsynta människor och att erbjuda köpare och säljare bästa kvalitet. Mottot är snabbhet och bästa pris.

### BPE Kinnisvara

Ahtri tn 6A, VII våningen, Tallinn (Admirali maja, B-ingången), tfn. +372 6 264 250, +372 6 264 251, fax +372 6 264 260, e-mail: bpe.tallinn@bpe.ee, www.bpe.ee. Kinnisvaraexpert har som mission att erbjuda kvalitativa och nutidsenliga tjänster med utgångspunkt från era önskemål. Genom att anlita BPE sparar ni tid och pengar oavsett om ni letar efter passande bostads- eller affärsytor.

### Partner Kinnisvara

Rävala pst 3 / Kuke tn 2 III våningen, Tallinn, tfn +372 6 684 700, fax +372 6 684 701, GSM +372 50 46 190,



e-mail: lpartner@lpartner.ee, www.lpartner.ee. Partner har som mission att erbjuda fullskaliga tjänster inom fastighetsbranschen som överträffar kundernas förväntningar. I fokus för basverksamheten står kundrådgivning, förmedling, värdering och investeringstjänster. Vår målsättning är att erbjuda ett mer personligt och professionellt tjänsteutbud än våra konkurrenter.

## resebyråer

### Estonian Holidays

Rüütli 28/30, Tallinn, tfn +372 6 270 520, fax +372 6 270 501, e-mail: reisisid@holidays.ee, www.holidays.ee. Estonian Holidays har som nyckelord gentemot kunder proffsighet, pålitlighet och hängivenhet. Estonian Holidays utgår alltid från kundens behov och värdekedja för att på så sätt erbjuda bästa resebyråttjänster i förhållande till pris och kvalitet. Flexibel och personlig betjäning står i fokus. Estonian Holidays är ansluten till IATA (International Air Transport Association), ETFL'i (Estniska Resebyråföreningen/Esti Turismifirmade Liit) och ASTA (American Society of Travel).

### Estravel

Suur-Karjal 15, Tallinn, tfn för affärskunder: +372 6 266 260, e-mail: arikliit@estravel.ee. AS Estravel är Estlands ledande resebyrå med långårig erfarenhet av affärsresor. Estravel har ett globalt nätverk, tillgång till internationella bokningssystem och professionella medarbetare som garanterar snabb och bekväm tillgänglighet för affärsresenären till bästa pris och kvalitet.

### Wris Reisibüro

Narva mnt 7D, Tallinn, tfn. +372 6 129 130, fax +372 6 129 129, e-mail: tellimus@wris.ee. Wris Reisibüro erbjuder klassisk resebyråservice, så som inrikes och utrikes flygbåt-, tågbiljetter, transporttjänster med bil, hotellbokningar i Estland och utomlands samt reserådgivning.

# In i barnens förtrollande värld

TEXT: TOOMAS KÄBIN, FOTO: KRISTI REIMETS

Alldeles intill Tallinns stiligaste befästningsport Stora Strandporten och tornet Tjocka Margareta ligger ett paradiset för barn, Estlands Barnlitteraturcentrum.

## Var hittar man dem?

✓ Bredvid Stora Strandporten och Tjocka Margareta i gamla stan  
Esti Lastekirjanduse Keskus  
Pikk 73, Tallinn. www.eltk.ee  
Kartkod: E2



Namnet låter kanske aningen allvarligt men när man väl kommer in i den nyrenoverade byggnaden känner man trygghet, värme och något av en sagovärld. Här finns en biblioteksavdelning

med böcker för riktigt små och upp till tonåren. Då handlar det om typiska tonårsromaner som berättar om hästar och den första kärleken. I ett av rummen hittar man uppslagsverk med böcker även för föräldrar. Vägarna pryds

av konstverk av barnboksillustratörer.

På andra våningen hittar man en sal för föredrag, före- och tillställningar och fest. Här ligger även ett litet museum som presenterar estniska barnböcker från olika tidsepoker. Tredje våningen är mest spännande och läckrast, en loftvåning med högt i tak. I sagohörnan arrangeras uppskattade sagostunder. Anu Kehman som är chef för informationsavdelningen säger att en dam på drygt nittio år brukar komma till dessa och drömma sig bort till sin barndom.

Litteraturcentret är i högsta grad levande och interaktivt. Det finns en forskningsavdelning och ett utbildningscentrum. Man deltar i olika projekt för att öka och främja läsintresset bland barn samt arrangerar diskussionsaftnar där barn och ungdomar kan dryfta det de nyligen läst om.

Anu Kehman välkomnar svenska besökare att titta in. Förvisso är det mesta på estniska, men man får ändå en god uppfattning om barnens referensramar, böckernas illustrationer och vad sagorna handlar om. Till syvende och sist är barn precis lika i alla länder.

## museer

# Viljan att vara fri

TEXT: TOOMAS KÄBIN, FOTO: AJALOOMUSEUM

Estland firar i år 90 år som republik, under femtio av dessa var landet ockuperat. På Estlands historiska museum kan man följa utvecklingen.

Estlands historia är spännande och fylld av dramatik. Genom århundraden har landet tack vare, eller på grund av, sitt geografiska läge varit ett eftertraktat byte mellan före detta och nuvarande stormakter som Sverige, Tyskland, Polen och Ryssland.

Republiken Estland utropades den 24 februari 1918. Glädjen varade bara knappt tjugo år. 1940 ockuperades landet av Sovjet, ockupationen avlöstes av en tysk mel-

lan 1941 och 1944 och först 1991 fick man tillbaka självständigheten. De sista ryska trupperna gav sig iväg 1994 och Estlands dåvarande president Lennart Meri sade att först då slutade andra världskriget för Estlands del.

Estlands historiska museum öppnade i februari utställningen Viljan att vara fri som på ett levande sett ger en bild av de senaste nittio åren. På utställningen finns fotografier, filmer, musik och massor av



Estlands historia lockar till debatt



Lär Dig om Estlands första självständighet 1918-1940

föremål från hela epoken. Utställningen är indelad i fem tidsmässiga block och ett som berättar om flykten och utlandsesterna. I en av salarna hör man dunket från rullande vagnar som på ett obehagligt sätt för tankarna till deportationer och Sibirien. Man kan bekanta sig med Estlands industri på 1920- och 30-talet, följa den politiska och kulturella utvecklingen eller stiga in i ett tidstypiskt tonårsrum från det sovjetiska Estland på åttiotalet. Utan tvekan berörs man av den sjungande revolutionen, som startade för precis tjugo år sedan. Ljudeffekterna från de politiska deklarationerna och musiken överväldigar.

Även om det mesta av utställningsmaterialet är textat på estniska är det lätt att följa med genom ett utmärkt häfte på engelska. Därutöver påverkas man av de starka visuella effekterna.

Vid besök på museet bör man även titta in i det röda rummet, en sal som består av

en mastodontisk väggmålning från 1980-talet som illustrerar utvecklingen i Sovjettestland. Det hela är makabert. Mästare bakom verket är en av Estlands främsta konstnärer Evald Okas.

I ett angränsande rum finns en tilltalande och sympatisk järnvägsutställning Från Tallinn till Narva. ■

## Var hittar man dem?

✓ Museet ligger cirka 5 km öster om centrum i riktning mot Pirita. Buss 5 och alla bussar som kör mot Pirita, Merivälja och Viimsi stannar på begäran.

✓ Estlands historiska museum (Eesti Ajaloomuseum), filialen i Maarjamäe Pirita tee 56, Tallinn  
Tfn +372 6 228 610, www.eam.ee  
Öppet dagligen utom måndag-tisdag 10-17

## HANSA LINA



Linneväv • bastutillbehör • frottétyger  
i linne • dukar • servetter och  
mycket annat.

Dunkri 1, Rådhusplatsen. Öppet dagligen 9 - 19

03.04-13.04

# X DAGAR

Jätteurval av skor till  
specialerbjudanden. Super-priser!

# ABC extra

Tartu mnt. 35, Tallinn  
Öppet Må-Fr 10-19,  
Lö 10-17, Sö 10-16



Centrum för främjande av  
Estniskt handarbete  
Kodukäsitöö OÜ  
tfn. +372 6 604 772  
www.folkart.ee

Många olika produkter för alla smaker!



Hemslöjdsutställning i  
Estniska Hemslöjdsförbundets  
Hus, Pikk 22, Tallinn

Hantverkscentrum, Pikk tn.15  
Hantverkshuset, Pikk tn.22  
försäljning, utställningar, arbetsrummen  
Viru Centret, Viru väljak 4/6

## Känn ditt grannland

Prenumerera på The Baltic Guide  
under ett år (12 nummer)  
till specialpris

The Baltic  
GUIDE

269  
SEK

Prenumerera  
via hemsidan  
[www.balticguide.ee](http://www.balticguide.ee)  
eller fyll i formuläret här.



## Aktuell information om Estland

Vänligen faxa denna kupong  
på +372 6 117 761 eller  
klipp ut och skicka den till  
Põhja pst. 25, 10415, Tallinn

skönhet och hälsa



## Skönhetssalongen Roosikrantsi

TEXT OCH FOTO: MONA-LIISA LOUHISSOLA

Mjolk är en av världens äldsta naturliga skönhetsmedel. Mjölksyran rengör huden på ett skonsamt sätt och processen förnyar ny hy.

**M**jölkproteiner skyddar hyn mot uttorkning och lipiderna i mjölken har en lugnande verkan på irriterad hy. Mjölkbud är speciellt passande när man har solat men det har en avslappnande inverkan även vid kallare väderlek. Inte minst på vintern är mjölkbud passande för att fukta hyn.

Ett mjölkbud inleds med att hela kroppen rengörs och fuktas med eteriska oljor. Detta följs av en peeling-procedure med saltkristaller och mjölk. Därefter

täcks kroppen under 20–25 minuter med en kroppsmask som framställts av mjölkpulver. Efter denna behandling är hyn silkeslen. Priset för ett bad är 540 EEK (SEK 380). Proceduren tar 75 minuter. Mjölkbud passar inte dem som har laktosallergi. ■

### Var hittar man dem?

✓Roosikrantsi Ilusalong, Tallinna Kaubamaja, (Tallinns varuhus) Gonsiori 2, B-byggnaden. Kartkod B2.

## Längre ögonfransar

TEXT OCH FOTO: MONA-LIISA LOUHISSOLA

Förutom håret kan man med lätthet förlänga ögonfransar. De kan även göras tjockare.

**D**et har på senare tid blivit mycket populärt att förlänga ögonfransarna även i Estland. På en och en halv timme kan man få långa och vackert rundade fransar. Behandlingen passar samtliga typer av fransar och passar alla. Med de nya fransarna kan man basta, simma och sola utan några problem. Eftersom fransarna behandlas efter applikation behöver man inte ens en gång använda sig av kosmetika.

De förlängda fransarna appliceras en efter runt de egna fransarna. De är olika långa för att ge ett så naturligt intryck som möjligt. När de väl satts på plats ser man ingen skillnad mellan de egna och de nya fransarna.

I vanliga fall har naturliga fransar en livslängd på tre månader och de byts ut genom naturlig tillväxt. Även de konstgjorda fransarna har samma livslängd. Med en speciell borste kan man förlänga och förbättra utseendet.

De konstgjorda fransarna appliceras med ett speciellt molekyllim som passar kroppens egna fransar. De nya fransarna kräver en första vård ett par veckor efter applicering.

Roosikrantsi Ilusalong har massor av utländska stamkunder som kommer på besök var tredje månad.

Proceduren tar 30–45 minuter och kostar 1200 EEK (720 SEK). ■

### Var hittar man dem?

✓Roosikrantsi Ilusalong, Tallinna Kaubamaja (Tallinns varuhus), Gonsiori 2, B-byggnaden. Kartkod B2.

## VÄLKOMMEN TILL TALLINN OCH ESTLANDS STÖRSTA STORMARKNAD FÖR ÖL, VIN & SPRIT.

### Nära hamnen

Winestores stormarknad för alkohol ligger i direkt anslutning till hamnen i ett köpcentra som heter NORDE CENTRUM (ca 75 m från Terminal D. Vi erbjuder Tallinns största sortiment med garanterat konkurrenskraftiga priser.

### Bil och bussparkering

Vi har Parkering i direkt anslutning till centralt med bl. a. egna separata bussparkeringar som gör det enkelt och bekvämt att lasta.

### Scottish Glory

Blended Visky  
100 cl

109 SEK



### Svensk Gin

100 cl

114 SEK



Tolón-Tolón  
Likör 70 cl

104 SEK



### Don Padrino Almont whisky

70 cl

168 SEK



### Cinzano Riserva Brut

Mousserande  
75 cl

34 SEK



### Pacific Heights Colombard Chardonnay

300 cl

92 SEK



### Pacific Heights Ruby-Cabernet

300 cl

92 SEK



### Old Acres Cava semi seco

Mousserande  
75 cl

34 SEK



Gamla stan (500 m)

Wine STORE

ÖPPET SAMTLIGA DAGAR MELLAN 09:00 TILL 20:00  
BESÖKSADRESS: NORDE CENTRUM (LOOTSI 7), TALLINN  
TEL: +372 669 88 50 WWW.WINESTORE.EE



## shopping



Det finns bara ett fåtal likadana plagg.

## Läckra märkesvaror från Australien

TEXT OCH FOTO: MONA-LIISA LOUHSOLA

Alldeles i Tallinns centrum nära Vabaduse väljak (Frihetstorget) ligger Team Nihilist, en något annorlunda klädesbutik.

**B**utiken med de australiensiska märkesvarorna öppnades för cirka halvtannat år sedan. Bland personalen finns även en representant för djurriket. Bakom disken vaktar allt sedan invigningen den mycket självmedvetna bulldogen Bessie!

Team Nihilist skiljer sig från flertalet varumärken genom speciella tillskärningar och lösningar. Team Nihilists t-shirts är dekorerade med olika budskap och plaggen har ofta läckra detaljer. Hög kvalitet är utmärkande för materialvalet.

Plaggen är unika i så motto att de bara finns i ett fåtal exemplar. Sannolikheten är sålunda liten att man springer på någon

med likadana kläder. Team Nihilist tänker inte bara på unga, alla ålderskategorier torde hitta något lämpligt.

I butiken hittar man även andra australiska varumärken så som Supernova och Miss Anthropy. Ej heller saknas japanska och thailändska varumärken och nyligen introducerades den kända danska firman Psychocowboy.

Team Nihilist använder sig av läckra maskotter i sin inredning, även dessa finns till försäljning. ■

### Var hittar man dem?

✓ **Team Nihilist**, Roosikrantsi 8, Tallinn. Kartkod B2.

## Personligt mode

TEXT: MONA-LIISA LOUHSOLA, FOTO: TBG:S ARKIV

Tallinns Varuhus dvs Tallinna Kaubamaja erbjuder sina kunder personlig hjälp vid val av passande mode.

**V**aruhuset har som målsättning att erbjuda kunderna kunnig och proffsig rådgivning när det gäller passande stil för kläder och accessoarer. Rådgivning finns på varuhusens dam- och herravdelningar i Tallinn och Tartu. Lämpligast bokar man tid per telefon eller på plats. För kunder står separata provrum till förfogande där man i lugn och

ro kan prova kläder, njuta av kaffe, läsa tidningar och även avsluta sina köp.

Servicen kostar futtiga 100 EEK (ca 60 SEK) och om man köper för mer än 1000 EEK (ca 600 SEK) är det gratis. Servicen är mycket populär och ges bästa betyg. Många kunder lämnar varuhuset med helt ny image och stil! ■

### Var hittar man dem?

✓ **Kaubamaja** i Tallinn och Tartu.



## För nordiska fötter

TEXT OCH FOTO: MONA-LIISA LOUHSOLA

I gamla stan i Tallinn hittar man en skoaffär som erbjuder skor även för större fötter.

**V**ivian Vau har som affärsidé att erbjuda vackra och läckra skor även åt kvinnor med större fötter. Åldern spelar ingen roll i sammanhanget. Vivian Vaus skor är bekväma, vackra och färgstarka. De är gjorda i kalvskinn och klackhöjden är förståndig. Det finns storlekar mellan 34 och 46. Designen är anpassad till nordiska förhållanden och för nordiska kvinnor. Förutom skor hittar man även matchande handväskor och accessoarer.

Vivian Vau låter tillverka högst tio exemplar av varje vara. De är med andra ord unika. Skorna och väskorna säljs även ihop.

Design och tillverkningen sker i Neapel. Priset för en väska och ett par skor ligger i spannet mellan 2000 och 3400 EEK (SEK 1200–2000). Butiken är populär inte minst för att Vivian Vaus skor och väskor genomgående kännetecknas av starka färger.

Vivian Vau säljer även tyska skor av varumärket Dr. Mauch. Dessa masserar fotsulan och är speciellt lämpliga för kvinnor som genom sitt arbete måste stå långa perioder, samtidigt är skorna vackra och bekväma. ■

### Var hittar man dem?

✓ **Vivian Vau**, Rataskaevu 2, Tallinn. Kartkod Vanalinn H1.



### Var hittar man dem?

✓ **Bravuur**, Estonia puiestee 5, Tallinn. Kartkod B2.

## En kvinnas underkläder

TEXT: MONA-LIISA LOUHSOLA, FOTO: KRISTI REIMETS

Bravuur är Estlands största butik för damunderkläder. Den ligger på ett par minuters avstånd från Tallinns varuhus Kaubamaja i riktning mot Estoniateatern.

**N**är man går in på Bravuur märker man att kunden står i centrum. Här finns stora provhytter och samtidigt som man vill ha tid på sig att prova underkläderna i lugn och ro kan barnen leka på en PlayStation eller sitta och rita. Vuxna som väntar, som till exempel äkta hälften, kan titta på tv eller sitta och läsa.

Bravuur säljer italienska Luna och Lovey. Under hela året får man även badkläder och bikinis från dessa märken.

Man hittar italienska Zoppini-smycken och -klockor för både män och kvinnor. Ytterligare ett sortiment utgörs av handväskor och damur av märket Elite.

Luna är ett elegant och klassiskt varumärke och med stor bredd för alla kvinnor. I kollektionen finns ett stort antal modeller. Förutom sedvaniga A-, B-, C- och D-kupor hittar man även DD och E. Lovey-kollektion är något djärvare och färgrikare och är främst avsedd för yngre. ■

# Den stora städdagen

TEXT: TOOMAS KÄBIN, FOTO: MEELIS TREPP

Flertalet personer i Estland är miljömedvetna och vårdar naturen. Därutöver finns det massor av slarvar. Genom kampanjen "Låt oss göra det" skall det bli bättring.



Den 3 maj är den stora städdagen i Estland. Då beger sig förhoppningsvis uppemot 40 000 personer ut i markerna för att städa upp 7000 ton skräp. En inventering visade att det finns hela 7 000 avskrädeshögar i naturen. Registrering av deltagare pågår för fullt av de lokala myndigheterna. Det hela är tänkt att genomföras som ett lagarbete enligt god estnisk tradition. Därefter tilldelas de olika lagen ett specifikt område dit de skall bege sig och de informeras även om vad de skall göra. Över hela landet kommer det att finnas 400 temporära uppsamlings-

ställen för sopor dit soporna kan lämnas. Efter väl avslutat dagsverke arrangeras *Det rena Estlandfester* på tre orter.

Under senare år har miljömedvetandet avsevärt ökat i Estland. Sedan cirka ett halvår förväntas hushållen sortera sopor som i Sverige även om detta ännu inte fungerar på bästa sätt. ■

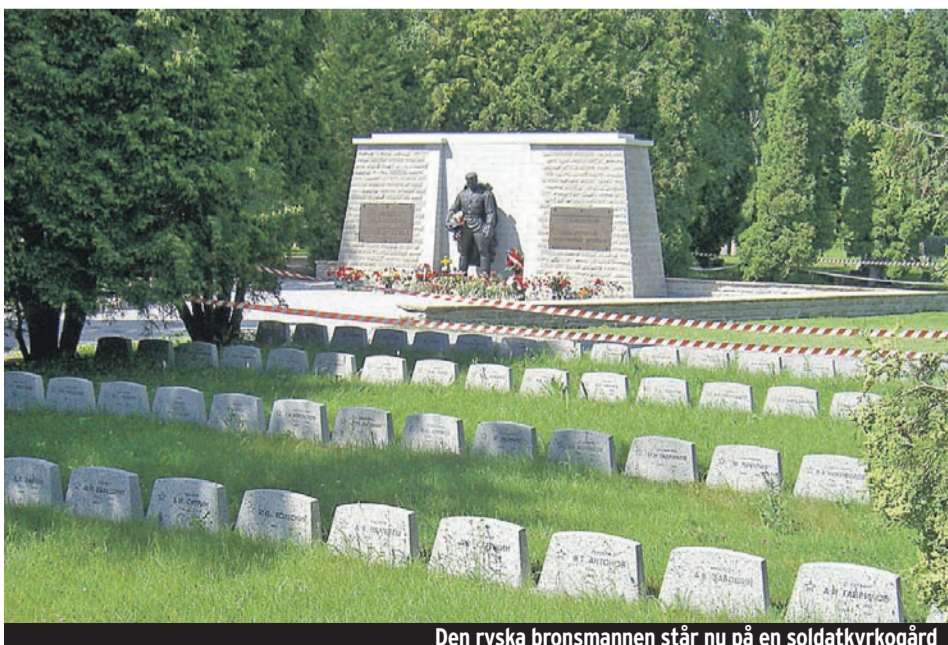
**Teeme ära!**



# Relationerna mellan Estland och Ryssland

april förra året skakades Tallinn under två dygn av kraftiga upplopp på grund av flytten av ett sovjetiskt krigsmonument, den så kallade bronsmannen. Ryska ungdomar gick bärsärkagång och förstörde allt som kom i deras väg. Chefen för Estlands Internationella Centrum för För-

svarsstudier, Kadri Liik, har gjort en intressant sammanfattning av de estnisk-ryska relationerna The "Bronze Year" of Estonia-Russia relations. Studien kan laddas ner från [www.icds.ee](http://www.icds.ee), se under publications. ■



Den ryska bronsmannen står nu på en soldatkyrkogård

# Det våras i Riga

Följ med oss till vårt populära resmål Riga. Upptäck den spännande arkitekturen, mysiga Gamla Stan, det livliga utelivet, shoppingen – mycket hittar du till låga priser!

I vår och sommar satsar vi mer än någonsin på Riga och erbjuder dig flera nya hotellpaket till mycket bra priser. Ta en liten vårsemester och stanna kvar en natt.

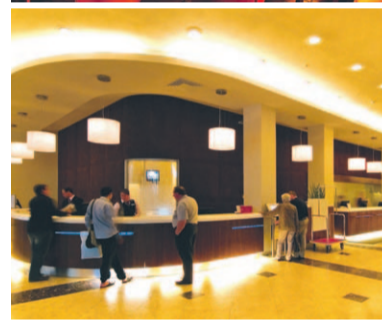
I priset ingår båtresa, del i B2-hytt, 1 hotellnatt inkl frukost. Pris per person utvalda avgångar tom 31 maj 2008.



## Hotel Europa Royale

Bo på 4-stjärniga Hotel Europa Royale. Ett boutique-hotell som ligger i ett av Rigas allra vackraste och mest berömda hus. Flott restaurang och trevlig bar.

fr **1216:-**



## Reval Hotel Latvija

Bo på Baltikums största hotell – mycket centralt läge. Internationell atmosfär med restauranger, en häftig och populär skybar med utsikt över Riga, nattclub, casino och disco.

fr **1219:-**



## Hotel Valdemars

Ett populärt, svenskägt hotell som ligger i hjärtat av Riga. Mysig bar och restaurang, härlig "hemkänsla" för skandinaver i Riga. Liten skön relaxavdelning med bubbelpool.

fr **1127:-**



## Albert Hotel

Ett trendigt hotell med centralt läge mitt i de berömda Jugendkvarteren. Modern restaurang, internationellt kök. På 11:e våningen finns den läckra Star Lounge, vacker utsikt över Riga.

fr **1146:-**



## Spa Hotel Islande

Ett nytt fräscht 4-stjärnigt Spa-hotell som ligger vid Daugavafloden, ca 15 min gångavstånd från Gamla Stan. Boka och njut av sköna Spa-behandlingar. Två restauranger och bowlingbar.

fr **1107:-**

Bokning: 08-22 21 40\*

[www.tallinksilja.se](http://www.tallinksilja.se)

**TALLINK SILJA LINE**

\*Serviceavg tillkommer, boka on-line så bjuder vi på den. Pris per person utvalda avgångar tom 31.5 2008.

## ? Vad är Tallinn för dig

Intryck, intryck och intryck! Efter ett besök i vackra Tallinn blir man lätt fascinerad. Men vad är det man får med sig hem? Är det minnen, tankar eller ting? Vad säger Tallinns olika besökare:

TEXT OCH FOTO: TOMAS ALEXANDERSSON

### ✓Thomas, Haninge:

Jag tycker Tallinn har ett nattliv som heter duga! Staden må vara liten, men nattlivet är det drag i. Sedan tycker jag om de estniska vitlöksbröden man i stort kan få tag på överallt. Det är Tallinn för mig!



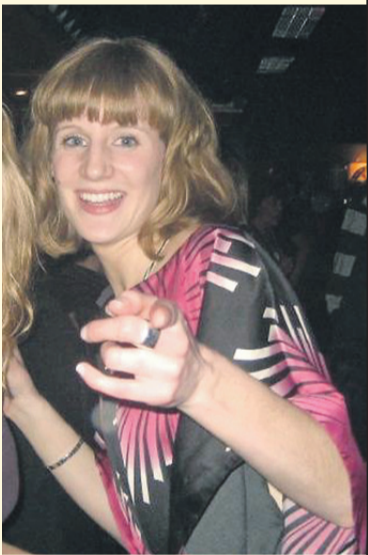
### ✓Eddie, Malmö:

Jag tycker Tallinn historiskt sett är en mycket intressant stad. Sedan har jag frossat mycket på restauranger, och besökt många matbutiker här i Tallinn. Kommer att köpa med mig massor av estniska korvar, de är otroligt goda. Jag älskar korvar!



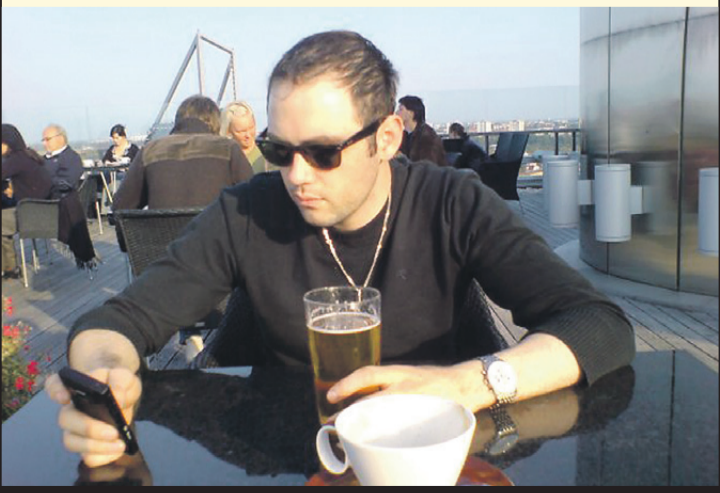
### ✓Emma, Mörlunda:

Tallinn är förutom en fröjd för ögat en mycket bra shoppingstad. Självklart passar jag på att köpa alkohol, då det är så billigt. Men sedan kan jag rekommendera vanliga matafärer och deras utbud. Estnisk hjortronyoghurt från Alma är hur god som helst.



### ✓Michael, Sydney:

Tallinns gamla stad är i mina ögon en saga! Jag är från Australien där inget är äldre än ett par hundra år. I Tallinn finns en charm och stämning som är oslagbar. Ta din tid och vandra runt i gamla staden. Domberget är bäst om man vill se Tallinn från ovan. I Tallinn känner jag mig lugn och fri, det är vad jag kommer att minnas bäst.



## Republiken Estland 90 år

Den 24 februari firar man Republiken Estlands självständighet. På denna dag för nittio år sedan lästes Estlands självständighetsmanifest upp i Tallinn, det samma hade gjorts den 23 februari i Pärnu. Med anledning av detta firar man självständigheten två gånger och i två städer. I mars invigs en utställning om Republiken Estland på Estlands historiska museum/Maarjamäe-filialen.

*"Estland är vårt eget land, det har skapats av våra föräldrar och förfäder, det är vår egen lycka och glädje. Det är bara vi själv, alla vi, som har privilegiet och samtidigt plikten att bestämma hur vi går vidare och vilket Estland vi överlämnar till våra barn. Låt oss gemensamt bidra till att Estland blir större!"*

Toomas Hendrik Ilves  
Republiken Estlands president



## Estlands nutidshistoria - några årtal

TEXT: TOOMAS KÄBIN; FOTO: ETV ARKIV, ERIK PEINAR, MART ORAV OCH ESTLANDS FILMARKIV; ARRANGÖR ESTNISKA INSTITUTET

Bilderna är hämtade från fotoutställningen "Republic of Estonia 90" som visas på Berwaldhallen i Stockholm i maj. Arrangör Estlands Institut.



1917  
Folkmassa i Tartu som kräver självständighet



1980  
Rockgruppen Propellers konsert utmynnade i protester mot förryskningen. Skolungdomar greps och straffades.



1941  
Hoppet om frihet tändes för en kort tid när sovjetiska trupper retirerade och den nazistiska ockupationen ännu inte besegrats.



2008  
Estland - medlem i EU, NATO och Schengen



# Hjälp till självhjälp



## ✓ Pass

Om du förlorat ditt pass kan Sveriges Ambassad i Tallinn utfärda ett provisoriskt pass. För detta krävs 3 passfoton och identitetshandling, eller en annan person t. ex. medresenär, vän, som kan identifiera dig och sig. Foton kan tas i fotobutiker på bl. a. följande ställen: Ett provisoriskt pass kostar 1140 SEK (cirka 1900 EEK) och betalas kontant i lokal valuta. Efter arbetstid tillkommer en extra avgift motsvarande 200 SEK för varje påbörjad timme.

## Fotobutiker:

- Coca-Cola Plaza bio Fotoautomat, Hobujaama 5 (bakom postkontoret)
- Fotoluks, Vana-Viru 3

## ✓ Vad innebär Schengen?

Estland integreras från och med slutet av mars 2008 helt och hållet i det så kallade Schengenområdet. Detta innebär att det inte längre finns någon gränskontroll till lands, sjöss eller på flygplatser. Men man måste alltid ha med sig resehandling (pass eller nationellt ID-kort) som visar medborgarskap. Vid kontroll som kan förekomma måste någon av dessa två handlingar kunna uppvisas. ID-handlingar som banklegitimation, körkort etc gäller inte då de inte informerar om medborgarskap.

## ✓ Pengar

Pengar kan tas ut från bankomat med svenska bankkort som Visa, Mastercard samt Maestro. Överföring från Sverige sker snabbast och smidigast genom Western Union, tfn. Sverige 020-741 742. Pengarna kan hämtas ut på de flesta postkontor i Estland. Tallinns huvudpostkontor ligger på Narva maantee 1, tfn. +372 6 257 250, Öppettider: må-to 8-18, fr 8-17, lö 9-17. Sö stängt.

## ✓ Bilhandlingar

För att föra in ett fordon (inklusive släp- och husvagn) till Estland krävs fullständigt registreringsbevis i originalhandling.

## ✓ Stöld

Har du blivit utsatt för stöld skall du snarast göra en polis-anmälan. Försäkringsbolagen kräver en sådan. Anmälan görs enklast hos hamnpolisen eller på närmaste polisstation.

## Centrala polisstationen Tallinn:

(Kesklinna politseiosakond)

✓Pärnu mnt 11, Tallinn, tfn. (+372) 6 124 200/6 124 210.

## Larmtelefoner:

Polis 112 Räddningstjänst 110

## ✓ Sveriges ambassad

Pikk 28, 150 55 Tallinn. Tfn +372 640 56 00, www.sweden.ee  
Öppet må-fr 08.30-17.00 (stängt 13-14). Vid brådskande ärenden nås jourhavande tjänsteman under helger.

## VÄGVERKET INFORMERAR ANGÅENDE KÖRKORT

✓Från och med 1 januari 2007 ska fotot till körkortet vara avbildat RAKT FRAMIFRÅN och bakgrunden ska vara LJUS (om håret är mycket ljusst får bakgrunden vara ljusgrå så att det blir kontrast mellan håret och bakgrunden).



## Kontaktuppgifter:

✓Svenska S:t Mikael församlingen, Rütli 9, 10130 Tallinn, Estland  
Tfn/fax: +372 644 1938  
E-post: rootsi-mihkli@eelk.ee  
www.stmikael.ee

## ✓ Svenska S:t Mikael församlingen

Församlingen tillhör Estlands evangelisk-luterska kyrka, men dess arbetspråk är svenska.

Församlingen har omkring 200 medlemmar, de flesta är estlandssvenskar och deras ättlingar. Svenska S:t Mikael församlingen strävar till att vara en mötesplats för såväl tillfälliga besökare som bofasta svenskspråkiga i Tallinn med omnejd.

Gudstjänst firas varje söndag kl 12, varefter alla närvarande inbjuds till kyrkkaffe i församlingssalen. Kansliet är öppet tisdag till fredag 11-14.

## Gudstjänster:

På svenska varje söndag kl 12.00  
På estniska varje onsdag kl 18.00  
På finska varje söndag kl 10.00  
På tyska var 2 och 4 söndag kl 15.00

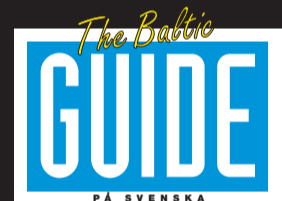
■ Stöd det fortsatta arbetet med renoveringen av kyrkan och församlingens utrymmen genom.  
Stiftelsen S:t Mikael i Tallinn Kyrkofond.  
Svenskt postgiro nr 649 27 05-6

- 24 februari - Estlands nationaldag
- 23 juni - Segerdagen över tyska Landeswehr
- 28 november - inledningen till Frihetskriget 1918

Samtidigt ägnas vart och ett av årets månader ett specifikt tema.

- April - Parlamentets månad
- Maj - Domstolarnas månad
- Juni - Riksbankens månad
- Juli - Kommunernas månad
- Augusti - Flyktingarnas, motståndets och den återupprättade självständighetens månad
- September - Skolornas månad
- Oktober - Folkminoriteternas månad
- November - Regeringens månad

Jubileumsåret omfattar hela landet med ett digert kulturprogram, konserter, utställningar och folkfester.



www.balticguide.ee

## evenemang



Balett är en del av Estlands kultur



## ✓S:t Georgmarknaden

Mysig marknad som påminner om en mindre "gamla staden-dagarna" som varje år i juni finns på plats i Tallinn. S:t Georgmarknaden bjuder på hantverk och jordbruksprodukter som säljs på gatorna runt om i gamla staden. 18-19 april, [www.folkart.ee](http://www.folkart.ee)

## ✓Tristan och Isolde, Opera

Musikaliskt drama med stora framgångar. Richard Wagner står för operans musik och den kommer endast visas i Tallinn under fyra helger, så passa på! 17, 24 och 31 maj, 7 juni, Nationaloperan, [www.opera.ee](http://www.opera.ee)



Lenny Kravitz

## Kulturnytt

## ✓My Fair Lady

Premiär i Tallinn för den mycket populära amerikanska musikalen My Fair Lady från 1956. Arrangör är Estlands nationalopera där även musikalen har premiär. Datum är den 4 april. [info@opera.ee](mailto:info@opera.ee), [www.opera.ee](http://www.opera.ee)

## ✓Den 19:e internationella festivalen Jazzkaar

Baltikums största jazzfestival och en av Estlands viktigaste kulturevenemang. 50-tal konserter runt om i Estland med internationella så som lokala artister. 16-27 april, [www.jazzkaar.ee](http://www.jazzkaar.ee)



## ✓3 heta konserter:

**Good Charlotte** – Pop/skatepunkband från USA. Spelar vid Saku Suurhall den 2 april. För mer info besök [www.piletilevi.ee](http://www.piletilevi.ee).

**Busta Rhymes** – Den amerikanska hip-hop-stjärnan spelar på en av Tallinns kändaste nattklubbar, Club Von Überblingen. För mer info besök [www.piletilevi.ee](http://www.piletilevi.ee).

**Lenny Kravitz** – Den världskända artisten ger en mycket efterlängtd konsert i Tallinn. Biljetter från 695 EEK. För mer info besök [www.piletilevi.ee](http://www.piletilevi.ee).

## ✓Estlands konstmuseum

Utställningen The Free Art, Den fria konsten. Historia, konst, tankar och politik från Moskva 1957. Utställningen är ett resultat från en festival som hölls i Moskva. Bilder, material och dokument visas som resultat från denna workshop. 7 mars – 25 maj, [www.kumu.ee](http://www.kumu.ee)

## Nattliv och subkultur

TEXT: TOMAS ALEXANDERSSON, FOTO: KAJA LUKS

Tallinn är känt för sitt vilda nattliv som lockar besökare från när och fjärran. Nöjeslivet är huvudsakligen koncentrerat till gamla stan, vilket gör att man kan hinna med en hel del ställen på en kväll.

Von Krahl är fortfarande Tallinns enda riktiga alternativa klubb. Von Krahl är inte bara en nattklubb utan en teater, restaurang och konserthall. Fredagar och lördagar arrangeras stora fester med inbjudna artister eller DJ:s. Klubben lockar Tallinns mode- och Arty Farty-folk, så klubben går hand i hand med dess uppmärksammade anhängare.

Musiken och stilen på Von Krahl har gjort kvällarna legendariska med electro, rock och house. Von Krahl är en stor klubb med kanske Tallinns enda innergård och oftast är det fullpackat! Runt hörnet på samma gata ligger baren Noku, dvs snoppen. Namnet är lite vilseledande, det är en förkortning av Ungdomens Konstklubb och det är en av Tallinns mest spännande. För att komma



Von Krahl

in behövs ett passerkort som det endast finns ett 50-tal av och dessa har delats ut till unga konstnärer, artister och till dem som ägarens öga tycker om! Absolut alla är väl-

komna in, problemet ligger i att lyckas? Ser du någon som står och röker utanför en tegelröd dörr vid Pikk-gatan 2, eller som precis ska passera med sitt medlemskort...

häng då på genom att springa med in. Jag kan bara tillägga att denna bar är magisk! ■



**nvh**  
när var hur

**kultur**

© The Baltic Guide

## teatrar

### Nationaloperan Estonia

(Rahvusoper Estonia) Estonia pst. 4, Tallinn, Tfn. +372 6 831 214, www.opera.ee  
Kartkod J3

8.4. 19 **Tosca**  
9.4. 19 **My Fair Lady**  
12.4. 19 **Kameliadamen**  
13.4. 18 **My Fair Lady**  
15.4. 19 **Tosca**  
16.4. 19 **Tosca**  
17.4. 19 **My Fair Lady**  
18.4. 19 **Don Quijote**  
19.4. 19 **My Fair Lady**  
22.4. 19 **Tosca**  
23.4. 19 **My Fair Lady**  
24.4. 19 **Rigoletto**  
25.4. 19 **My Fair Lady**  
26.4. 19 **Rigoletto**  
29.4. 19 **Ballettgala**  
30.4. 19 **La Traviata**  
2.5. 19 **La Traviata**  
3.5. 19 **Ballettgala**  
7.5. 19 **Sylfiderna**

### Stadsteatern

(Linnateater) Lai 21, Tallinn, Tfn. 372 6 650 800, www.linnateater.ee  
Kartkod G1

### Dramatiska teatern

(Draamateater) Pärnu mnt. 5, Tallinn, Tfn. +372 6 805 555, www.draamateater.ee  
Kartkod I2

### Estniska Dockteatern

(Eesti Nukuteater) Lai 1, Tallinn, Tfn. +372 6 679 550

### Ryska Dramateatern

(Vene teater) Vabaduse väljak 5, Tallinn, Tfn. +372 6 114 962, www.veneteater.ee

### Endla

Keskväljak 1, Pärnu, Tfn. +372 442 0650, www.endla.ee

### Vanemuine

Vanemuise 6, Tartu, Tfn. +372 7 440 100, www.vanemuine.ee

6.4. 16 **Onegin**  
9.4. 19 **La Traviata**  
17.4. 19 **La Traviata**  
19.4. 19 **Peer Gynt**  
24.4. 19 **Peer Gynt**  
4.5. 12 **Trubaduren**  
7.5. 19 **Trubaduren**



## konsertter

(www.concert.ee)

### Saku Suurhall

Paldiski mnt 104B, Tallinna, www.sakusuurhall.ee

2.4. **Good Charlotte**  
6.5. **Demis Roussos**  
19.5. **Backstreet Boys**  
9.6. **Massive Attack**  
10.6. **Lenny Kravitz**  
11.6. **Def Leppard**  
17. **Avril Lavigne**  
20.7. **Metallica**  
17.8. **Deep Purple**  
4.-7.12. **The Phantom of the Opera**

### Konsertsalen Estonia

(Estonia kontserdisaal) Estonia pst. 4, Tallinn

6.4. 17 **Voiceboys** (Sverige)  
9.4. 19 **Kontsert Jazz – Hatuna och Risto Lauris kvartett**  
10.4. 19 **Estniska musikdagar – Estlands Nationalmanskör**  
13.4. 17 **Rock och Raga**  
15.4. 19 **Mitzi Meyerson** (klavessin, USA)  
17.4. 19 **Montreal Guitar Trio** (Kanada)  
23.4. 19 **Etnoserie – Sotto Voce**  
24.4. 19 **Slagverksshowtrupp Trash.dk** (Danmark)  
30.4. 15 **Finghin Collins** (piano, Irland)  
4.5. 19 **Berliner Philharmoniker**, dirigent Sir Simon Rattle

### Slottet Kadriorg

(Kadrioru loss) Weizenbergi 37, Tallinn

11.4. 18 **Mari Tampere** (fiol), **Aleksandra Juozapenaite-Eesmaa** (piano)  
20.4. 18 **Stora Musikakademien**  
25.4. 18 **I forna tiders Europa**

### Nigulistekyrkan

(Niguliste kirik) Niguliste 3, Tallinn  
Kartkod H1

18.4. 19 **Flutish Kingdom**

### Tallinns Rådhus

(Tallinna Raekoda) Raekoja plats, Tallinn  
Kartkod B2

19.4. 18 **Poème d'amour – Leena Laas** (fiol), **Nata-Ly Sakkos** (piano), **Merle Hillep** (sopran)  
26.4. 18 **Vocalissimo – Merle Silmato** (mezzosopran)  
3.5. 18 **Flamencofantasier**

### Kontserthuset i Pärnu

(Pärnu Kontserdimaja) Aida 4, Pärnu, www.concert.ee

8.4. 19 **Helen Tobias – Duesberg Rekviem**  
10.4. 19 **Stråkkvartetten TetrArchi**  
11.4. 19 **Rigoletto**  
12.4. 19 **Rock och Raga**  
19.4. 19 **Montreal Guitar Trio** (Kanada)  
25.4. 19 **Slagverksshowtrupp Trash.dk** (Danmark)  
29.4. 19 **Finghin Collins** (piano, Irland)

### Konserthuset i Jõhvi

(Jõhvi kontserdimaja) Pargi 40, Jõhvi, www.concert.ee

9.4. 19 **Stråkkvartetten TetrArchi**  
18.4. 19 **Montreal Guitar Trio** (Kanada)  
23.4. 19 **Slagverksshowtrupp Trash.dk** (Danmark)

### Vanemuise teaterns konsertsal

(Vanemuise kontserdimaja) Vanemuise 6, Tartu, www.concert.ee  
Kartkod B2 (Tartu och södra Estland)

11.4. 19 **Rock och Raga**  
12.4. 19 **Stråkkvartetten TetrArchi**  
20.4. 19 **Montreal Guitar Trio** (Kanada)  
26.4. 19 **Slagverksshowtrupp Trash.dk** (Danmark)  
4.5. 17 **Flamencofantasier**

### PLMF

Konsertter inom ramarna för operasångerskan Pille Lills Vålgörenhetsfond - P.L.M.F

17.4. **Gerli Padar & Glive**  
18.4. **Plookie with Fire'n'ice**  
19.4. **Kolumbus Kris**  
21.4. **Barfly Club**  
22.4. **Havana Beach**  
23.4. **Sky Dance**  
24.4. **Smilers**  
25.4. **Ultima Thule**  
26.4. **Justament**  
27.4. **Barfly Club**  
28.4. **Barfly Club**  
29.4. **Havana Beach**  
30.4. **Sky Dance**

### Nimega Baar

Suur-Karja 13, Tallinn, öppet må-ti 11-22, fr-lö 11-04, sö 12-02. On-lö uppträder D.J.s.

9.4. **DJ Kerdo**  
10.4. **DJ Basic**  
11.4. **DJ Basic**  
12.4. **DJ Heinz**  
13.4. **Karaoke**  
16.4. **DJ Kerdo**  
17.4. **DJ Basic, karaoke**  
18.4. **DJ Kert Allas, karaoke**  
19.4. **DJ Kerdo, karaoke**  
20.4. **Karaoke**  
23.4. **DJ Kerdo**  
24.4. **DJ Kert Allas, karaoke**  
25.4. **DJ Kerdo**  
26.4. **DJ Kerdo**  
27.4. **Karaoke**  
30.4. **DJ Tarmo Lehari**

### O'Malleys

Viru 24, Tallinn, öppet må-ti 9-24, fr-lö 8.30-24. Fr-lö levande musik, må-sö karaoke.

9.4. **Karaoke**  
10.4. **Karaoke**  
11.4. **Karaoke**

9.4. 16 **Musik för själen, Püha Martin kyrkan, Türi, Virgo Veldi** (saxofon), **Tiia Tenno** (orgel)  
10.4. 18 **Mästarakademien, Hermannsborgen, Narva, Annaliisa Pilla** (mezzosopran), **Jaani Rand-Sirp** (piano)  
16.4. 19 **Mästarakademien, Universitets aula, Tartu, Annaliisa Pilla** (mezzosopran), **Jaani Rand-Sirp** (piano)  
17.4. 18 **Mästarakademien, Rakvere Gymnasium, Rakvere, Taavi Tampuu** (bariton), **Kadri-Ann Sumera** (piano)  
23.4. 18 **Musik för själen, Otepää Kulturcentrum, Otepää, stråkkvartetten Edelweiss**  
24.4. 18 **Musik för själen, Musikskolan, Häädemeeste, Urmas Vuip** (fiol), **Lille Randma** (piano)

## mässor

### Estonian Fairs

(Eesti Näitused), Pirita tee 28, Tallinn, www.fair.ee

9.5.-11.5. **Gardening and Landscaping 2008** – trädgård  
9.5.-11.5. **Interjöö 2008** – heminredning

### Saku Suurhall

Paldiski mnt 104B, Tallinna, www.sakusuurhall.ee

23.-27.4. **Tallinn Motorshow 2008**

## övriga evenemang

Tallinn (www.tallinn.ee)

Pärnu (www.parnu.ee)

Kuressaare (www.kuressaare.ee)

Tartu (www.kultuuriaken.tartu.ee)

Haapsalu (www.haapsalu.ee)

12.4. **Tricky Jay**  
13.4. **Karaoke**  
16.4. **Karaoke**  
17.4. **Karaoke**  
18.4. **Karaoke**  
19.4. **BBX**  
20.4. **Karaoke**  
23.4. **Karaoke**  
24.4. **Karaoke**  
25.4. **Karaoke**  
26.4. **Tri-Tones**  
27.4. **Karaoke**  
30.4. **Karaoke**

### Nattklubben Sossi klubi

Tartu mnt. 82, Tallinn, öppet to-lö 20-03.  
Levande musik

### Molly Malones

Raekoja plats, Tallinn, öppet må-sö 10-03.  
Levande musik under helger.

11.4. **Folkmill**  
12.4. **Pick Up**  
18.4. **Tempera**  
19.4. **Twice**  
25.4. **Beekeepers**  
26.4. **Folkmill**

### Püssirohukelder

(Krutkällaren), www.pyss.ee  
Lossi 28, Tartu, öppet må-ti 12-02, fr-lö 12-03, sö 12-24. Karaoke varje måndag, ti-to house band, fr-lö olika estniska band.

### Nattklubben Diva

www.nightclubdiva.com  
Raekoja 8, Kuressaare, öppet on-lö 22-04.  
Olika D.J.s uppträder.

## utställningar/museer

### Kumu konstmuseum

Weizenbergi 34/Valge 1

22.2.-14.9. **Resan till landet. Etnografiska foton.**  
14.3.-18.5. **Öst och väst. Modern konst och det finsk-ugriska nuet. Den finska konstens guld-ålder. Mästerverk från Åbo konstmuseum**  
28.3.-8.6. **Paul Kondas - naivist**  
11.4.-7.9. **Paul Kondas - naivist**

### Okupatsioonide muuseum

(Okupationsmuseet) Toompea 8, Tallinn, tfn. +372 6 680 250. Kartkod B1  
Permanentutställning: Det ockuperade Estland 1940-1991 (video; ljud- och bildpresentationer)

### Kristjan Raud-museum

K. Raua 8, Tallinn. Permanentutställning: konstnären Kristjan Rauds verk

### Adamson-Ericu museum

Lühike jalg 3, Tallinn. Kartkod B1

Permanentutställning: konstnären Adamson-Erics verk (målning, keramik, smycken, textil, möbler)  
13.6.-10.8. **Akvareller av Kjell Ekström. Åland. Ramar runt konstverken**

### Niguliste muuseum

Niguliste 3, Tallinn. Kartkod B2

Permanentutställning: Kyrkokonst från 1300-1900-talet, kyrksilver  
1.1.2007-31.12.2010 Medeltida konst

### Mikkeli muuseum

Weizenbergi 28, Tallinn. Kartkod A4  
Permanentutställning: Västeuropeiska mästare, grafik, ostindisk

16.6.2007-20.4.2008 Mikkeli Museum 10

### Kadrioru loss

(Kadriorg-slottet) Weizenbergi 37, Tallinn, tfn. +372 6 066 400. Kartkod A4

Permanentutställning: målari från 1500-1900-talet, skulptur från 1700-1900-talet  
9.2.-11.5. **Schweiziska landskap i baltisk konst**

### Dominiiklaste klooster

(Dominikanska klostret) Vene 16, Tallinn. Kartkod B2

### Eesti Loodusmuuseum

(Estlands Naturmuseum) Lai 29a, Tallinn. Kartkod IG

mars-juni 2008 **Dinosuarar**  
september 2008 **Svampar**  
september-oktober 2008 **Höst i skogen**

### Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseum

Lai 17, Tallinn. Kartkod IG

16.2.-9.3. / 16.2.-27.4. **Varamu**  
15.3.-27.4. **2nd skin. Cork Jewellery.**  
16.2.-27.4. **Konst i läder av konstnären Minni Patune**  
11.7.-12.10. **Kannan**

### Rotermanni soolaladu

(Rottermans saltförråd) Ahtri 2, Tallinn, öppet 1.10-18.5, on-sö 11-18, 19.5-30.9, on-fr 12-20, lö-sö 11-18, gratis inträde sista fredagen varje månad.

Plan I: **Presentation av Tallinn. Arkitekturmuseets historia.**  
Stora salen: 9.4.-4.5. **Konstakademiens tävlingsbidrag**  
Galerii: **Monument från Frihetskriget**  
Keldrisaalis: **Historiens återspeglning i arkitekturen**

### Ammende Villa

Mere pst. 7, Pärnu

### Tampere Maja

(Tammerfors huset) Jaani 4, Tartu

Olika utställningar regelbundet

## nattklubbar och levande musik

### Beer House

Dunkri 5, Tallinn, öppet må-ti 10-24, fr-lö 10-04, sö 10-24.  
Varje fredag och lördag de bästa estniska banden och DJ:s.

9.4. **Uno Kaupmees & Lustgast**  
10.4. **Tricky Jay**  
11.4. **Bassein**  
12.4. **Black & White**  
13.4. **Trahter**  
16.4. **Omadi poisid**  
17.4. **Rein & Sull**  
18.4. **Rein Laaneorg & President**  
19.4. **Uno Kaupmees & Lustgast**  
20.4. **Ergo**  
23.4. **Mini MTJ**  
24.4. **Spämm**  
25.4. **Black & White**  
26.4. **Pets & Pojad**  
27.4. **Tricky Jay**  
30.4. **Black & White**

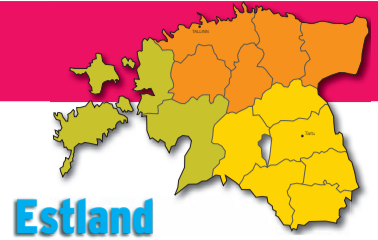
### Cafe Amigo

Viru väljak 4, Tallinn, öppet sö-ti 21-04, fr-lö 21-05. www.amigo.ee  
Levande musik varje dag.

7.4. **Barfly Club**  
8.4. **Havana Beach**  
9.4. **Sky Dance**  
10.4. **Supernova**  
11.4. **L'Dorado**  
12.4. **Lament**  
13.4. **Barfly Club**  
14.4. **Barfly Club**  
15.4. **Havana Beach**  
16.4. **Sky Dance**

**nvh**  
när var hur

# Diverse information



## Estland

### GEOGRAFISKT LÄGE SAMT NATUR

Yta: 45 277 km<sup>2</sup>  
Längd öst-väst: 350 km  
Längd norr-söder: 240 km  
Skog: 28% av totalytan  
Öar: 1521 (största ön Ösel eller Saaremaa på svenska, 2 922 km<sup>2</sup>)  
Sjöar: 1 200 (största sjön är Peipsi, 3 555 km<sup>2</sup>, varav 1 529 km<sup>2</sup> tillhör Estland)  
Största berget: Suur Munamägi, 318 m  
Längsta floden: Pärnu jõgi 144 km

### TID

GMT +2, eller 1 timme före Sverige

### SPRÅK

Officiellt språk är estniska  
Tillhör finsk-ugriska språkgruppen  
Många ester talar även engelska, gäller speciellt servicepersonal.

### PENGAR

Valutan heter **Eesti kroon**  
Förkortning - **EEK**  
I omlopp sedan 20.06.1992  
Sedelvalörer 1, 2, 5, 10, 25, 50, 100 och 500 kroon. 1 och 5 kroon finns även som mynt. 1 kroon = hundra sent.  
Växlingskursen i förhållande till svenska kronan, 1 SEK -1,71 EEK. Eesti kroon är bundet till euron genom kursen 1 EUR -15,65 EEK

### BEFOLKNING

1 370 500 (enligt 2000 års folkräkning)  
ester - 67,9%  
ryssar - 25,6%  
ukrainare - 2,1%  
övriga - 4,4 %

### TRO

Luthersk, Ortodox

Palun .....	Var så god
Aitäh, tänan .....	Tack
Palun vabandust .....	Förlåt, ursäkt
Tere, tervist .....	Goddag, hej
Tere hommikust .....	God morgon
Tere päevast .....	God dag
Tere õhtust .....	God kväll
Head ööd .....	God natt
Nagemist, head aega .....	Hej då, adjö
Kõike head, kõike paremat .....	Allt gott
Head reisi .....	Trevlig resa
Jätku leiba, head isu .....	Smaklig måltid
Terviseks .....	Skål
Kui palju see maksab? .....	Vad kostar det?
Kas teil on? .....	Har ni?

Kus on? .....	Var ligger.....?
Mis see on? .....	Vad är det?
Mida see tähendab? .....	Vad betyder det?
Kuidas elad/elate? .....	Hur mår Du/Ni?
Kuidas käsi käib, kuidas läheb? .....	Hur mår Du/Ni?
Pole viga .....	Bra/OK
Rõõm teid näha, meeldiv kohtuda .....	Trevligt att råkas/att ses
Oli meeldiv kohtuda .....	Det var trevligt att träffas
Oli meeldiv tutvuda .....	Det var trevligt att lära känna varann
Palju kell on? .....	Vad är klockan?
Mina ei oska eesti /vene keelt .....	Jag talar inte estniska/ryska
Kas te räägite rootsi keelt? .....	Talar ni svenska?
inglise/soome/saksa keelt? .....	engelska/finska/tyska?

### LARMNUMMER

Polis 110  
SOS alarm 112  
Brandkåren 112  
Ambulans 112  
Larmnummer är gratis att ringa till.

### ATT RINGA

**Till, från och inom Estland**  
För samtal med mobiltelefon från Estland till Sverige, slå landsnumret +46, därefter det lokala riktnumret utan nolla. För ett samtal, t ex till Stockholm: +46 8 555 555 eller till en mobiltelefon +46 70 555 5555.

För samtal till en estnisk telefon från en Sverige, slå landsnumret +372 och därefter abonnentnumret. T ex samtal till Tallinn, +372 6 555 555 eller till en estnisk mobiltelefon +372 56 555 555.

### TRAFIK

I tätorter är hastighetsbegränsningen vanligtvis 50 km/h, men det förekommer sträckor med 40 km/h samt 30 km/h. Landsväghastigheten är 90 km/h, om inget annat angivits.

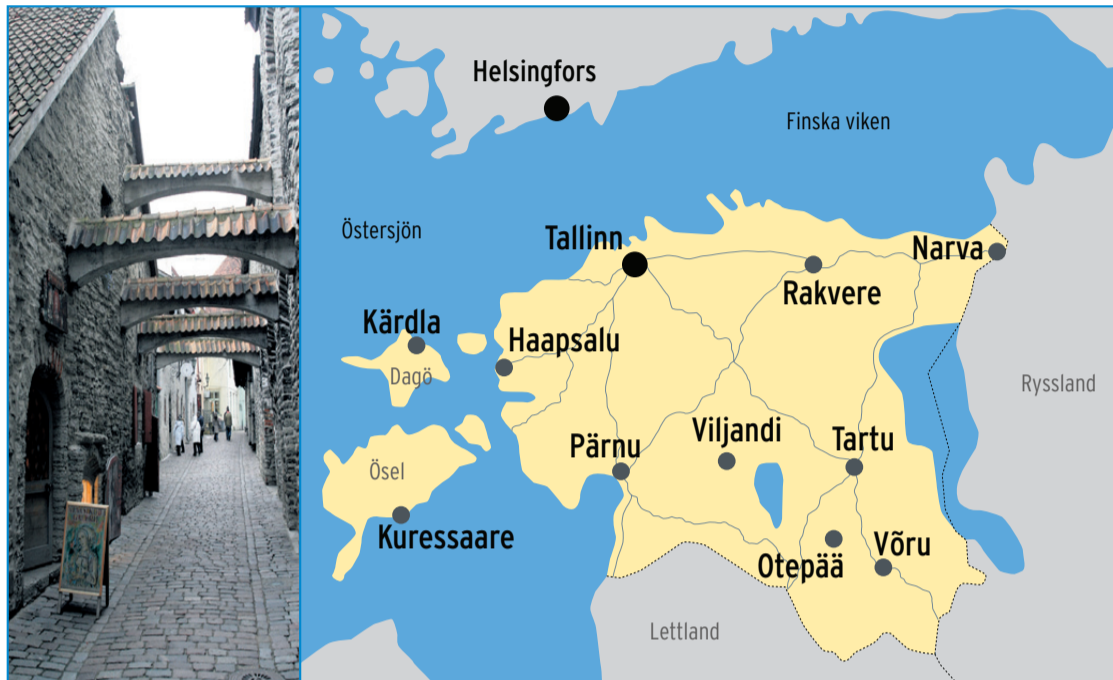
Billjusen skall vara tända dygnet runt, såväl i tätorter som på landsväg.

Promillegränsen i Estland är 0. Bilbälte är obligatoriskt såväl fram som bak. Det är tillåtet att stanna vid väggkanten, om vägmärken inte anger annat. I större tätorter är parkering vanligtvis avgiftsbelagd, parkeringsbiljetter finns att köpa i kiosker eller parkeringsautomater. I Tallinn är de första 15 minuterna gratis, men då måste tiden för parkeringsstart framgå genom parkeringsklocka eller vanlig papperslapp.

I Tallinns Gamla Stad är parkering avgiftsbelagd dygnet runt.

### KREDITKORT, BANKOMATER, RESECHECKAR

De vanligaste kreditkortet accepteras i de flesta affärer och restauranger i Estland. De flesta banker och bankomater accepterar Visa, Mastercard, Diner's Club och Maestrokort. Resecheckar används sällan och är lättast att lösa in på banker.



**nvh**  
när var hur

## fartyg / flyg 4/2008

### Fartygens tidtabeller

#### Stockholm - Tallinn

Dagligen  
Avgång Stockholm 18.00  
Ankomst Tallinn 10.00

#### Tallinn - Stockholm

Dagligen  
Avgång Tallinn 18.00  
Ankomst Stockholm 10.00

**Fartyg:**  
Victoria och Romantika  
Fartygen anlöper Mariehamn i båda riktningarna

**Tallinn:**  
Tallinn Reisisadam  
(passagerarhamnen)  
D-terminal,  
bokning tfn. +372 6 409 808.

**Stockholm:**  
Frihamnterminalen,  
bokning tfn. +46 8 666 6001.  
M/S Victorias avgångar.

■ Alla tider är lokala

#### Kapellskär - Paldiski

Dagligen  
Från Kapellskär 22.45  
Till Paldiski 09.30

#### Paldiski - Kapellskär

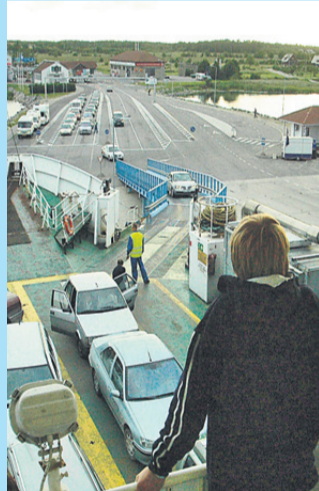
Dagligen  
Från Paldiski 12.00  
Till Kapellskär 21.30

Tidtabell MS Via Mare  
Dagligen i båda riktningarna

Reguljär godstrafik upprätthålls med ro-ro fartygen MS Via Mare och MS Gute. Fartygen befördrar även passagerare men i begränsat antal.

MS Gute seglar med oregelbunden tidtabell

AS Baltic Scandinavian Lines.  
Tfn. + 372 666 1675  
E-mail: info@bsl.ee  
www.bsl.ee



**Resa med färja till Saaremaa och Hiiumaa:**  
AS Saaremaa Laevakompanii,  
tfn. +372 45 244 44,  
fax +372 45 243 73, e-mail:  
broneerimine@laevakompanii.ee,  
www.laevakompanii.ee.

### Flygtider

#### Stockholm - Tallinn - Stockholm

Upp till sex gånger dagligen med Estonian Air, SAS och FlyNordic. Fly Nordic flyger enbart sommartid

#### Göteborg - Tallinn

Dagligen utom lördagar, City Airlines

#### Tallinn - Köpenhamn

Tre dagliga turer med Estonian Air

#### Estonian Air

Lennujaama tee 13, Tallinn,  
tfn. +372 6 401 160,  
kassa: Vabaduse väljak 10, Tallinn,  
tfn. +372 6 313 302.

#### FlyNordic

Bokning och Kundtjänst:  
tfn +46 8 528 06 820,  
www.flynordic.com

#### Tallinn - Oslo

Dagliga turer med Estonian Air och Norwegian

#### Tallinn - Helsingfors

Upp till elva gånger dagligen

#### Stockholm - Kuressaare/Ösel

Estonian Air, torsdagar och söndagar

■ Tidtabellerna kan ändras med kort varsel.

På grund av byggarbeten på Tallinns flygplats ombuds alla passagerare att checka in minst 90 minuter före avgång. Kapaciteten är fram till sommaren 2008 delvis starkt begränsad i terminalen.

### Tullregler

Regler för resandes införsel av alkohol. Gäller för privatpersoner över 20 år, som själv handlat alkoholen i ett annat EU land för eget bruk

- ☛ SPRITDRYCKER 10 LITER
- ☛ MELLANPRODUKTER (T.E.X. STARKVIN) 20 LITER
- ☛ VINER 90 LITER (VARAV HÖGST 60 LITER MOUSSERANDE VIN)
- ☛ ÖL 110 LITER

### DEFINITIONER

Spritdryck: alkoholhalten överstiger 22 volymprocent  
Starkvin: alkoholhalt överstiger 15, men inte 22 volymprocent  
Vin: annat vin än starkvin, samt annan alkoholdryck som överstiger 3,5, men inte 15 volymprocent och som inte är starköl.  
Starköl: öl med en alkoholhalt som överstiger 3,5 volymprocent.  
Källa: sammanfattning från [www.tullverket.se](http://www.tullverket.se)

### Bilister-glöm ej registreringsbeviset i original

Alla som kommer med bil till Estland skall ha med sig registreringsbeviset i original, båda sidorna. Detta skall utan undantag kontrolleras av Tallink vid incheckning, både i Stockholm och Kapellskär. De som bokar bilplats skall även informeras vid bokningstillfälle och information om detta finns på Tallinks hemsida [www.tallink.se](http://www.tallink.se). Tyvärr händer det alltför ofta att bilister trots detta glömmar bort reglerna.

The Baltic  
**GUIDE**



### Prenumeration



Ja tack, jag önskar och få aktuell information om Estland. Jag vill prenumerera på tidningen The Baltic Guide under ett år för endast 269 SEK.

Namn.....

Företag.....

Adress.....

Telefon..... fax.....

### Aktuell information om Estland

Du har möjlighet att prenumerera på The Baltic Guide tidningen direkt hem i brevlådan eller till företaget. Du får en helårsprenumerering (12 nummer) för endast 269 SEK  
Vänligen faxa denna kupong på +372 6 117 761 eller klipp ut och skicka den till Põhja pst. 25, 10415 Tallinn.

**nvh**  
när var här



## TURISTINFORMATION

### Tallinn Turistinformation ■ O B3

Niguliste 2/Kullassepa 4, Tallinn, tfn. +372 6 457 777, fax +372 6 457 778. Öppet 1.9.-30.4. må-fr 9-17, lö 10-15, sö stängt.

Nytt turistinformationskontor på Viru Centrum i takt med det ständigt stigande antalet besökare i Tallinn ställs behov på bättre och mer turistinformation. Tallinns stad har haft ett kontor i gamla stan på hörnet av Niguliste och Kullassepagatorna, ett stenkast från rådhusplatsen. Nu har ett andra kontor öppnats i Viru Centrum.

- I fjol besöktes turistinformationskontoret av 150.000 besökare från 150 länder.
- Totalt fick kontoret 176.000 förfrågningar, en fördubbling i jämförelse med tidigare år.
- De flesta förfrågningarna gällde transport, inkvartering, handel, sevärdheter och evenemang.
- 91 procent av besökarna var utlänningar, varav de flesta finnar, svenskar och britter.

### Tallinn Card kan köpas på följande ställen:

- Tallinns Turistinformation/Tallinna Turismiinfokeskus, Kullassepa 4/Niguliste 2, Viru Centrum.
- Terminal A och D i Tallinns hamn.
- De flesta hotell i Tallinn.

### ✓ Så här använder du kartkoderna

- I slutet av vissa texter finns en kod bestående av en bokstav och ett nummer. Med hjälp av dessa hittar du enkelt på tidningens kartor.
- The Baltic Guide -tidningen har två kartor över Tallinn: En stor karta över centrum och en liten över Gamla Staden.
  - På stora kartan löper bokstäverna A, B, C och D lodrätt och siffrorna 1, 2, 3, 4 och 5 vågrätt.
  - På lilla kartan löper bokstäverna E, F, G, H, I, och J lodrätt och siffrorna 1, 2 och 3 vågrätt.
  - Välj först rätt karta så hittar du stället du söker.

## Inkvartering

### Hotell

#### Hotell Telegraaf ■ 1 H2

Vene 9, Tallinn, tfn. +372 6000 600, e-mail: info@telegraafhotel.com, www.telegraafhotel.com. Femstjärnigt lyxhotell i gamla stan i Tallinn. Reception och rums-service 24 timmar, underjordiskt garage, SPA tjänster, restaurang och konferensservice.

#### Meriton Grand Hotel Tallinn ■ 2 B1

Toompuiestee 27, Tallinn, tfn. +372 6 677 006, eller +372 6 677 007, fax +372 6 677 001, e-mail: reservations@meritonhotels.com, www.meritonhotels.com. Meriton Grand Hotel Tallinn är ett fyrstjärnigt hotell, som ligger i anslutning till Gamla Stan. Hotellet har konferensrum, den i stan välkända buffe restaurangen Le Paris och caféet Mademoiselle.

**TallinnCard 48h**  
TALLINNAKÄYTTÄKORTI ADULT

FRITT INTRÄDE OCH  
RABATTER TILL NÄSTAN 100  
TURISTATTRAKTIONER

[www.tallinncard.ee](http://www.tallinncard.ee)

#### Meriton Old Town Hotel ■ 3 E2

Lai 49, Tallinn, tfn. +372 6 677 007, fax +372 6 141 311, e-mail: oldtown@meriton-hotels.com, www.meriton.ee. I direkt anslutning till Gamla Stan och nära hamnen finner du detta lilla mysiga hotell. Lugn miljö och serviceinriktad personal. Butiker och gallerier i närheten.

#### Scandic Palace ■ 4 B2

Vabaduse väljak 3, Tallinn, tfn. +372 6 407 300, fax +372 6 407 299, e-mail: palace@scandic-hotels.com, www.scandic-hotels.com. Promenadavstånd från Gamla Stan.

#### Clarion Hotell Euroopa ■ 5 A3

Paadi 5, Tallinn, tfn. +372 6 699 777, fax +372 6 699 770, e-mail: info@euroopa.ee, www.euroopa.ee. Nytt fyrstjärnigt hotell i det historiska Rotermanni kvarteret - nära hamnen och på stenkast avstånd till gamla stan. 185 rymliga och eleganta rum, luftkonditionering, minibar, internetuppkoppling. Dessutom Medelhavsinspirerad restaurang, lobbybar, konferensavdelning, bastu, gym och bevakad parkering.

#### Hotell Kolm Öde ■ 6 E3

Pikk 71/Tolli 2, Tallinn, tfn. +372 6306 301, e-mail: info@threesistershotel.com, www.threesistershotel.com. Femstjärnigt lyxhotell i gamla stan i Tallinn. Reception och rumservice 24 timmar, restaurang och konferensservice.

#### Hotell Barons ■ 7 I2

Suur-Karja 7/Väike-Karja 2, Tallinn, tfn. +372 6 999 700, fax +372 6 999 710, e-mail: barons@baronshotel.ee, www.barons.ee. Elegant boutique hotell i gammalt bankpalats. Lilla och intima Barons ligger mitt i gamla stan. Restaurang Margarita, vinkällare och cigarr-lounge, lobbybar, konferensrum och bastu.

#### Hotell Olevi Residents ■ 8 F2

Olevimägi 4, Tallinn, tfn. +372 6 277 650, e-mail: olevi@olevi.ee, www.olevi.ee. Hotellet ligger nära St Olai kyrkan mitt i gamla stan i Tallinn. Hamen och järnvägsstationen på promenadavstånd.

#### Hotell St. Olav ■ 9 G1

Lai 5, Tallinn, tfn. +372 6 161 180, e-mail: olav@olav.ee, www.olav.ee. Nytt hotell med historisk miljö i Tallinns måleriska gamla centrum. 120 rum, inklusive specialanpassade för handikappade och allergiker. Rysk restaurang med plats för 250 gäster.

#### St. Barbara Hotel ■ 10 B2

Roosikrantsi 2a, Tallinn, tfn. +372 6 400 040, e-mail: reservations@stbarbara.ee, www.stbarbara.ee. Hotell St. Barbara är ett mysigt 3-stjärnigt hotell i Tallinns centrum intill gamla stan. Inhytt i historisk miljö med 53 moderna rum tillsammans med populära tyska restaurang "Baieri Kelder".

#### L'Ermitage Hotel ■ 11 B1

Toompuiestee 19, Tallinn, tfn. +372 6 996 401, e-mail: reservations@lheritagehotel.ee, www.lheritagehotel.ee. 91 ombonade och modernt inredda rum, a' la carte restaurang med aptitliga rätter, konferensrum med all nödvändig utrustning och bastu för avslappning.

#### Kalev Spa Hotell ■ 12 F3

Aia 18, Tallinn, tel. +372 6 649 3300, e-mail: kalevspa@kalevspa.ee, www.kalevspa.ee. Kalev Spa - ett mycket bra wellness-hotell i gamla stan i Tallinn. 100 moderna rum, inklusive familjerum. Elegant skönhetsalong, välutrustat gym, fitness-program med instruktörer, stort äventyrsbad med 50-meters bassäng, barnbassäng, vattenrutschbanor och bastuavdelning.

#### Hotell Stroomi

Randla 11, Tallinn, tfn. +372 6 304 200, fax +372 6 304 500, e-mail: stroomi@stroomi.ee, www.stroomi.ee. Bekvämt 2 stjärnigt hotell i ett lugnt område i Tallinn, endast 250 meter från stranden. Hotellet har 137 rum med plats för 250 gäster.

## mat och dryck

### Restauranger

#### Restaurang Oliver ■ 1 H2

Viru 3, Tallinn, tfn. +372 6 307 898, e-mail: viru3oliver@hot.ee, www.oliver.ee. Probably the best steaks in town.

#### Grillen Tre Grodor ■ 2 H2

Viru 2/Vanaturu 6, Tallinn, tfn. +372 6 466 900. Öppet 12-23. I hjärtat av Gamla Stan tillagas delikatesser framför dina ögon.

#### Restaurang Dominic ■ 3 H2

Vene 10, Tallinn +372 6410 400, e-mail: dominic@restoran.ee, www.restoran.ee. Elegant och ombonad restaurang för alla älskare av det europeiska köket. Italienskinspirerad kaféavdelning och franskinspirerad a' la carte avdelning.

#### Kuldse Notsu Kõrts ■ 4 H1

Dunkri 8, Tallinn, tfn. +372 6 286 567, www.notsu.ee. Traditionella estniska maträtter. Centralt läge i Gamla Stan. Endast 75 steg från Rådhusorget. Öppet dagligen 12-24.

#### Restaurang Turg ■ 5 H1

Mündi 3, Tallinn, tfn. +372 6 412 456, e-mail: reserve@turg.ee, www.turg.ee. Öppet varje dag 12-23. Ny internationell restaurang nära Rådhusplatsen. Vacker inredning och god service. Utmärkta priser samt hög kvalitet.

#### Restaurang Meriton Grand Hotel Tallinn ■ 6 B1

Toompuiestee 27, Tallinn, tfn. 372 6 677 105, fax +372 6 677 167, e-mail: business@meritonhotels.com, www.meritonhotels.com. Öppet: a la carte dagligen 12-15 och 18-23; lunchbuffé vardagar 12-15. Elegant inredd gourmet restaurang i Meriton Grand Hotel Tallinn. Internationell a la carte-meny. Vardagar riklig lunchbuffé.

#### Grillhaus Daube ■ 7 I-1

Rüütli 11, Tallinn, tfn. +372 6 455 531, e-mail: daube@daube.ee, www.daube.ee. Besök vår nya grillrestaurang i Gamla Stan, endast 200 meter från Rådhusplatsen. Här hittar ni matportioner i olika storlekar, vänlig service och den öppna spisen som värmer Er under kallare kvällar. Nya Peppersack restaurangen är öppen.

#### Clazz ■ 8 H2

Vana Turg 2, gamla stan, Tallinn, tfn. +372 6 279 022, e-mail: clazz@clazz.ee, www.clazz.ee. Öppet dagligen 11-03. Internationellt inredd restaurang för mogen smak i hjärtat av gamla stan, mitt emot Olde Hansa. Plats för 300 gäster med de bästa pärlorna från det europeiska köket. Fräscha drinkar, härlig stämning, jazz och blues.

#### Restaurang Gianni ■ 9 B3

Jõe 4a, Tallinn, tfn. +372 6 263 684, e-mail: info@gianni.ee, www.gianni.ee. Elegant och stilig italiensk gourmet-restaurang. Perfekt för evenemang och representation.

#### Restaurang-Café TAO ■ 10 B3

Tornimäe 3 (Tornimäe Ärikeskus, första våningen), Tallinn, tfn. +372 6 164 407, fax +372 6 164 409, e-mail: info@cafetao.ee, www.cafetao.ee. Vardagar lunchbuffé mellan 12-16. Öppet må-fr 8-24, lö-sö 10-24. Café Tao erbjuder orientaliskt kök i modern interiör. Restaurang-café, med läcker Sushi som tillverkats på platsen. Förutom den orientaliska a la carte meny erbjuder vi frukost.

#### Silk Sushi Restoran ■ 11 H1

Kullassepa 4, Tallinn, tfn. +372 648 4625, e-mail: info@silk.ee, www.silk.ee. Öppet dagligen 12-24. Modern och elegant restaurang mitt i Tallinn. Ett av de populärare ställena för Tallinbor och turister med hälsosamma japanska och europeiska rätter. Stort urval sushirätter - havets delikatesser, lokalt kött, grönsaker - allt tillagat på asiatiskt vis. Till sushirätterna passar japanskt öl och exotiskt plommonvin alldeles speciellt.

#### Silk Sushi Bar ■ 12 B3

Narva mnt. 15, Tallinn, tfn. +372 661 6099, e-mail: info@silk.ee, www.silk.ee. Öppet dagligen 11-23. Silk Sushi Bar - ny och modern sushibar nära Kadriorg-parken. Mysig miljö, bra betjäning och ett rikligt urval japanska och europeiska rätter är en garanti för romantiska och trevliga möten. Affärsluncher måndag - fredag passande för affärspar-

## Karta över Gamla Stan



### Inkvartering

- Hotell Telegraaf ■ 1 H2
- Meriton Old Town Hotel ■ 3 E2
- Hotell Kolm Öde ■ 6 E3
- Hotell Barons ■ 7 I2
- Hotell Olevi Residents ■ 8 F2
- Hotell St. Olav ■ 9 G1

### Mat och dryck

- Restaurang Oliver ■ 1 H2
- Grillen Tre Grodor ■ 2 H2
- Restaurang Dominic ■ 3 H2
- Kuldse Notsu Kõrts ■ 4 H1
- Restaurang Turg ■ 5 H1
- Grillhaus Daube ■ 7 I-1
- Clazz ■ 8 H2
- Silk Sushi Restoran ■ 11 H1
- Restaurang Kloostri Ait ■ 14 H2
- Restaurang Pegasus ■ 15 I-1
- Restaurang Moskva ■ 18 J1
- Restaurang Olevi Residents ■ 19 F2
- H.H.Rüütel ■ 20 I-1
- Restaurang Peppersack ■ 21 H2
- Restaurang Maikrahv ■ 22 H1
- Restaurang Tchaikovsky ■ 23 H2
- Restaurang Kolm Öde ■ 24 E3
- Troika - rysk restaurang ■ 30 H2
- Kafé Elset ■ 41 H2
- Kafé Mademoiselle ■ 42 E2
- Arizona Saloon ■ 50 H2
- Pizza Americana ■ 60 J1
- Cafe Angels & Gay Club ■ 75 I-2

### Shopping

- Estniska Handarbetsförbundet ■ 45 H2, G1, G2
- Vivian Vau ■ 48 H1

### Skönhet och hälsa

- DeLaGardie Skönhetsalong ■ 8 H3

### Övriga tjänster

- Tallinns Stadsmuseum ■ 1 G3
- Kiek in de Kõk ■ 2 J1
- Rådhusfängelsets fotomuseum ■ 3 H2
- Estlands Nationalopera ■ 5 I-3
- Niguliste museum ■ 8 I-1

ners eller kollegor. Varför inte börja dagen med en smaglig frukost hos oss? Högsta kvalitet i mysig och elegant miljö.

#### Restaurang Kadriorg ■ 13 A4

Weizenbergi 18, Tallinn, tfn. +372 6013 636, e-mail: info@restorankadriorg.ee, www.restorankadriorg.ee. Öppet: Dagligen utom söndag 12-24, söndag 13-18. Kitta smälökarna och upplev det trendiga italienska köket tillsammans med en riklig värld av viner. Smaka på kött och fisk från den öppna lavagrillen. Även pasta, risotto, italiensk salami och parmaskinka. Fredag - söndag färsk ostron på meny! Vår vänliga betjäning garanterar bästa smakupplevelser i varm hemmiljö.

#### Restaurang Kloostri Ait ■ 14 H2

Vene tn 14, Tallinn, tfn. +372 6 446 887, e-mail: info@kloostriait.ee, www.kloostriait.ee. Öppet dagligen 12-24. Vår vänliga personal,

jazzmusiken och ständigt nya konstutställningar bidrar till stämningen. Vårt estnisk-ryska kokteam garanterar härliga matupplevelser. Välkommen in och njut av den nutida gamla stan!

#### Restaurang Pegasus ■ 15 I-1

Harju 1, Tallinn, Tfn +372 6 314 040, e-mail: pegasus@restoranpegasus.ee, www.restoranpegasus.ee. Restaurang Pegasus har fyra gånger hedrats med Estniska Gastronomiska Sällskapets högsta utmärkelse Silverskeden: Bästa restaurang i Estland, Bästa restaurang i Tallinn, Bästa köck i Estland och Bästa affärslunchen. Frukost med nybakade konditorivaror från och med klockan åtta, fördelaktiga luncherbjudanden, kosmopolitiska à la carte-menyer; avslappande lördagskvällar med live jazzmusik. Öppet: Må-fr 08-24, lö 09-02, sö 10-23.

#### Restaurang Moskva ■ 18 J1

Vabaduse väljak 10, Tallinn, tfn +372 6 404 694, e-mail: moskva@moskva.ee, www.moskva.ee. Tallinns bästa mötesplats vid Frihetstorget. Inne ställe för alla framgångsrika och trendiga sedan 1947.

#### Restaurang Olevi Residents ■ 19 F2

Olevimägi 4, Tallinn, tfn. +372 6 277 650, e-mail: olevi@olevi.ee, www.olevi.ee. Den fascinerande matsalen med tre olika salar och stilarter erbjuder smakupplevelser även för de mest kräsna kunderna.

### Medeltida

**H.H. Rüütel ■ 20 I-1**  
Rüütli 4, Tallinn, Medeltida restaurang i Gamla Staden, tfn./fax +372 6 464 157, e-post: hruutel@hruutel.ee, www.hruutel.ee. Öppet varje dag 11-. Romantisk källarrestaurang i Gamla Stan.

# Karta över centrala Tallinn



- A-Älle A4
- Aasa C1
- Ääsi C5
- Adamsoni B1
- Ahtri A2
- Oru A5
- Aida A2
- Pae C5
- Pagari A2
- Paidlaski mnt B1
- Paidlaski C4
- Pärna B3
- Pärna mnt B2
- Peterburi tee C4
- Pikkjalg B5
- Pikk tee A5
- Pirita tee A2
- Planeedi C1
- Põhja puiestee A2
- Poska B4
- Pronksi B3
- Pühavalmu B2
- Puhke C2
- Rahukohtu B1
- Rannamäe tee A1
- Rannamäe tee A2
- Rataskäevu B2
- Raua B3
- Rävala pst B2
- Ravi C2
- Rohelise Aas B4
- Rohu B1
- Roopa B1
- Roosikrantsi B2
- Rumbi A2
- Rüüli B2
- Sakala B2
- Kalaranna A2
- Salme A1
- Saturni C1
- Sauna B2
- Sikupilli C4
- Soo A1
- Spordi C1
- Süda C2
- Sügise B1
- Suur-Ameerika C1
- Suur-Karja B2
- Suur-Kloostri A2
- Suur-Laagri A1
- Suur-Sõjamäe C5
- Suurtüki A2
- Tare C2
- Tartu mnt B3
- Tatari B2
- Tehnika B1
- Tellisikivi A1
- Terasa B3
- Thase C1
- Tina B3
- Tobiasa B3
- Toili A2
- Tõllu A1
- Tõnismägi C2
- Toom-Kooli B1
- Toom-Kuninga C1
- Toom-Rüüli B1
- Toompea B1
- Toompuiestee B1
- Tööstuse A1
- Tõrmi A4
- Tuhase B4
- Tuhase C4
- Türu B4
- Türu B5
- Türu B3
- Tuulimäe C5
- Tuulimäe C4
- Ülemiste C4
- Uue Maalima C1
- Uus A2
- Vabriku A1
- Välke-Ameerika C1
- Välke-Karja B2
- Valkne C2
- Valkne C2
- Vaimu A2
- Vaike B5
- Vaikevase A1
- Vana-Kaia maja A1
- Vana-Lõuna C2
- Vana-Viru B2
- Varre D2
- Vase B3
- Veerenni B4
- Veerenni C2
- Veeromi C1
- Vene B2
- Vene B2
- Vesivärava B4
- Vesivärava C2
- Vesivärava B4
- Videvikü C1
- Vilardi B1
- Vilmsi B3
- Vindi D1
- Virmalise C1
- Virmalise C1
- Viru B2
- Mürivähe B2
- Võistluse C3
- Voita A1
- Narva mnt A4
- Weizenbergi A4
- Wiedemanni B4
- Wismari B1

- Inkvartering**
- Meriton Grand Hotel Tallinn ■ 2 B1
- Scandic Palace ■ 4 B2
- Clarion Hotelli Euroopa ■ 5 A3
- St. Barbara Hotel ■ 10 B2
- L'Ermitage Hotel ■ 11 B1
- Mat och dryck**
- Restaurang Meriton Grand Hotel Tallinn ■ 6 B1
- Restaurang Gianni ■ 9 B3
- Restaurang-Café TAO ■ 10 B3
- Silk Sushi Bar ■ 12 B3
- Shopping**
- Tallinna Kaubamaja (Tallinn Varuhus) ■ 2 B2
- Viru Centrum/Viru Keskus ■ 3 B2
- Liviko ■ 31 A2
- Liviko ■ 31 B3
- Skönhet och hälsa**
- Säästuoptika ■ 21 B2
- +-Optika ■ 23 B3
- Stockoptika ■ 24 B3
- Kaarli Tandiklinik ■ 40 B1
- Kristina Klisa Hambaravi OU ■ 41 B3
- Laserivision (Syncenter) ■ 42 A3
- Auremedia Hälsocenter ■ 43
- Skönhetssalong Helena2 ■ 2 A2
- Thailändsk massagestudio
- Oriental House ■ 7 A2
- Hotell Metropolis skönhets-salong ■ 9 A2
- Övriga tjänster**
- Lastemuseum (Barnmuseum) ■ 4 A1
- KUMU Konstmuseum ■ 6 B5
- Kadrioru konstmuseum ■ 7 A4
- Sveriges Exportråd ■ 9 B2

# nvh när var hur

**Restaurang Peppersack ■ 21 H2**  
Viru 2/Vanaturu 6, Tallinn, tfn. +372 6 466 800, fax +372 6 440 947, e-mail: peppersack@peppersack.ee, www.peppersack.ee. Öppet 11-24. Här kan man njuta av god mat förmånligt i historisk miljö. Äkta svärdfäktning fredag och lördag kväll!

**Restaurang Maikrahv ■ 22 H1**  
Raekoja plats 8, Tallinn, tfn. +372 6 314 227, fax +372 6 314 228, e-mail: reserve@maikrahv.ee, www.maikrahv.ee, öppet dagligen 9-23. Restaurangen där åldriga traditioner förenas med dagens trender, bjuder både på de bästa läckerheterna från europeiskt kök och på traditionella estniska maträtter.

**Restaurang Tchaikovsky ■ 23 H2**  
Vene 9, Tallinn, bordsbeställning: +372 6000 610, e-mail: tchaikovsky@telegraafhotel.com, www.telegraafhotel.com. Lyxrestaurang på Hotell Telegraaf i gamla stan i Tallinn. Nutidsanpassad 1700-tals meny.

**Restaurang Kolm Öde ■ 24 E3**  
Pikk 71/Tolli 2, Tallinn, tfn. +372 6306 301, e-mail: info@threesistershotel.com, www.threesistershotel.com. Lyxrestaurang på hotell Kolm Öde i gamla stan i Tallinn. Restaurang och vinbar av högsta kvalitet i engelsk stil, utomhustrerass och innergård. Privata mottagningar kan arrangeras.

## Olika länders kök

**Troika – rysk restaurang och pub ■ 30 H2**

Raekoja plats 15, Tallinn, tfn. +372 6 276 245, e-mail: restoran@troika.ee, www.troika.ee. Öppet 11-24. Romantisk, nästintill gåtfull atmosfär i källarrestaurangen som måste upplevas. Den elegant inredningen och levande ljus får dig och kämna som om du är mitt i en novell skriven av Tolstoj. Brett utbud, vänlig betjäning och förvånansvärt bra priser!

## Kaféer

**Kafé Elsebet ■ 41 H2**

Viru 2/Vanaturu 6, Tallinn, tfn. +372 6 466 998, fax +372 6 440 947. Öppet 8-20, e-mail: peppersack@peppersack.ee, www.peppersack.ee. Ugnsvärma bullar och piroger tidigt om morgonen.

**Kafé Mademoiselle ■ 42 B1, E2**

**Tompuiste 27**, Tallinn (Meriton Grand Hotel Tallinn), tfn. +372 6 677 150, www.meritonhotels.com. Öppet varje dag 7-22.  
**Lai 49**, Tallinn, (Meriton Old Town Hotel), tfn. +372 6 141 350, www.meritonhotels.com. Öppet varje dag 11-22. Meriton hotellens välkända kaféer erbjuder konditorivaror från det egna bageriet: kakor, tårter, quicher, sallader och smörgåsar.

## Barer, pubar

**Arizona Saloon ■ 50 H2**

Viru tn. 6 (Nära Rådhusorget), Tallinn, tfn./fax +372 6 272 987. Öppet från tidigt om morgonen till sent på natten. När hunger eller törst överraskar. Vilda västern mat och dryck. Trevlig betjäning. Opasserbart ställe på Viru-gatan! Kolla dagens specialitet. www.arizonasaloon.ee. Bar, saloon och matsall!

## Pizza

**Pizza Americana ■ 60 J1**

Müürivahe 2, Tallinn. Öppet 11.30-. Pizza som inte mer kallas för pizza, utan en gourmetupplevelse. Välj mellan två olika storlekar Americana-pizzor,

”normal” för en eller två vuxna, eller ”stor” som fyller magen även för 6 personer. Mitt i Gamla Stan.

## Gay

**Cafe Angel & Gay Club ■ 75 I2**

Sauna 1, Tallinn, tfn. +372 6 416 880, info@clubangel.ee. Caféet öppet dagligen: må-on 12:00-02:00, to-fr 12:00-...., lö 14:00-...., sö 14:00-01:00. Klubben öppen: to-lö 23:00-.... Angel Cafe & Gay Club – Tallinns hetaste mötesplats! Tallinns bästa fester, drinkar och mat med ånglars heliga touch, på Tallinns hetaste gata mitt i gamla stan. På Angel finns inga främlingar- bara vänner som ännu inte träffats!

## skönhet och hälsa

### Skönhetssalonger

**Skönhetssalong Helena2 ■ 2 A2**

Sadama 6, Tallinn Sadamarket, B avdelning, första våningen. Tfn. +372 6 614 685, öppet dagligen 8-19. Herr- och damfrisör, hårfärgning, permanent, manikyr, pedikyr, massage, kosmetolog, make-up, piercing, solarium, konstnaglar.

**Thailändsk massagestudio Oriental House ■ 7 A2**

Kalaranna 6 / Võrgu 10, Tallinn, tfn. +372 56 457 627, +372 6 8060 71, e-mail: orientalhouse@orientalhouse.ee, www.orientalhouse.ee. Må-fr 10-21, lö 10-18. Thailändsk massage från Din kropp och själ i balans och ger Dig ny energi.

**DeLaGardie Skönhetssalong ■ 8 H3**

Viru 13/15, Tallinn, tfn. +372 631 4749, e-mail: info@dlg.ee, www.dlg.ee, öppet: må-lö 10-20, sö 10-17. Skönhetssalong med stort urval tjänster i centrum av Tallinn. DeLaGardie gallerian, 4 våningen. Hårvård, kosmetik, manikyr, pedikyr, konstnaglar, solarium, massage och dayspa. Tidsbeställning, upp till fem personer samtidigt.

**Hotell Metropolis Skönhetssalong ■ 9 A2**

Roseni 13, tfn. +372 6 674 512, +372 50 886 11, e-mail: info@metropolisalong.ee, www.metropolisalong.ee. Elegant och ombonad skönhetssalong, första våningen på Hotell Metropol. Hårvård, hårfärgning, manikyr, pedikyr, konstnaglar, massage, make-up, ionic-deo tox fotbad. Betala gärna med kort. Gratis kundparkering.

### Optiker

**Säästuoptika ■ 21 B2**

**Narva mnt. 1**, Tallinn, Posthusets första vån., tfn. +372 6 616 007. Optika Piritas i TOP SPA hotellet  
**Regati pst. 1**, Tallinn, +372 6 396 600, Optika Viimsi i polikliniken. Randvere tee 11, Harjumaa, tfn. +372 6 061 031. Ögonläkare. Hos Säästuoptika sparar du alltid!

**+Optika ■ 23 B3**

Narva mnt. 11D, Tallinn, (WTC huset), tfn. +372 6 261 336, öppet må-fr 10-18. Vi finns på 10 minuters promenadavstånd från hamnen, 5 minuter från Hotell Viru. Vänlig service. Alltid bra priser!

**Stockoptika ■ 24 B3**

Tartu mnt. 18, Tallinn, tfn. +372 6 260 240. Mittemot Stockmanns varuhus.

**Eesti Optik**

Väike-Karja 5, Tallinn, tfn. +372 6 443 121 Pärnu mnt 68, Tallinn, tfn. +372 6 453 941

# TALLINN OCH NORRA ESTLAND



Tartu mnt 45, Tallinn, tfn. +372 6 484 874 Pärnu mnt 17, Tallinn, tfn. +372 6 615 740 Öppet må-fr 9-18, lö 10-15.

## Läkertjänster

**Kaarli Tandklinik ■ 40 B1**

Toompuiste 4, Tallinn, tfn. +372 6 119 119, fax +372 6 609 809, e-mail: info@khp.ee, www.khp.ee. Kaarli Tandklinik ger kvalitativ och mångsidig tandvård till bra priser och utan långa väntetider.

**Kristina Kiisa Hambaravi OÜ ■ 41 B3**

Tornimäe 7, 5TR, tfn. +372 616 4500, dentst@dentist.ee, www.dentist.ee. Tandvård i Tallinns centrum. Vi erbjuder: förebyggande tandvård, fyllningsterapi, protetik inkl. implantat, kirurgi, tandreglering. Vi har svensktalande och svenskt utbildad personal.

**Laservisioon (Syncentrum) ■ 42 A3**

Ahtri 6a, tfn +372 6 264 270, e-mail: laservisioon@laservisioon.ee, www.laservisioon.ee. Laserkirurgiska ingrepp – LASIKmetoden hjälper Dig bli kvitt glasögonen. För alla med synfel -12 till +3. Våra läkare har flerårig erfarenhet av Wavelight 400 oximerlasers – världens mest populära system. Öppet må-fr 9-18, lö 10-15.

**Auremedia Hälsocenter ■ 43**

Tfn. +372 5647 2559, +372 5817 1884, e-mail: aurea.media@mail.ee, www.aurea.media.ee. Rengör organismen utan läkemedel. På Aureamedia får du råd hur man kan förebygga sjukdomar samt hjälp med att finna bakomliggande orsaker till dina sjukdomar. Öppet må-fr 9-18, lö 10-15.

## SPA och sanatorier

**Kalev Spa – spa-hotell med äventyrsbad ■ 6 G3**

Aia 18, Tallinn, tel. +372 6 649 3300, e-mail: kalevspa@kalevspa.ee, www.kalevspa.ee. Baltikums största stadspa i gamla stan i Tallinn: 50-meters bassäng, barnbassäng, bubbelbad och bastuavdelning. Hälsoavdelning med välutrustat gym och gruppträning. Bli omhändertagen i den eleganta skönhetssalongen.

## shopping

### Livsmedel, konsumtions- och kapitalvaror

**Tallinna Kaubamaja (Tallinns Varuhus) ■ 2 B2**

Gonsiori 2, Tallinn, tfn. +372 667 3100, e-mail: tallinn@kaubamaja.ee, www.kaubamaja.ee. Estlands populäraste varuhus sedan 1960. Mode, kosmetik, heminredning, hemelektronik och livsmedel på tusentals kvadratmeter. Öppet dagligen 9-21 (livsmedel 9-22).

**Viru Centrum/Viru Keskus ■ 3 B2**

Viru väljak 4, Tallinn, tfn. +372 6 101 444, fax +372 6 101 401, e-mail: info@virukeskus.com, www.virukeskus.com. Öppet dagligen 9-22, inkluderar livsmedelsavdelningen. Högsta klassens shoppingcentrum i hjärtat av Tallinn. Viru Centrum/Viru Keskus erbjuder över 100 affärer med mode, kosmetik, fritid och sport, presenter, elektronik och

mycket annat. Flera internationellt kända varumärken som Diesel, Mango, Zara, Hugo Boss och The Body Shop. I Viru Centrum/Viru Keskus ligger även populära Tallinns Varuhus/Tallinna Kaubamaja.

**Sikupilli Prisma**

Tartu mnt. 87, Tallinn (Sikupilli Shoppingcenter), tfn. +372 6 809 500, fax +372 6 809 609, e-mail: sikupilli@prismamarket.ee. Öppet dagligen 8-23.

**Rocca al Mare Prisma**

Paldiski mnt. 102, Tallinn (Rocca al Mare Shoppingcenter). Öppet dagligen 8-23. Tfn. +372 6 659 000, fax +372 6 659 040, e-mail: roccaalmare@prismamarket.ee.

**Mustamäe Prisma**

Tammisaare tee 116, Tallinn (Mustamäe Shoppingcenter), tfn. +372 6 809 700, fax +372 6 809 709, e-mail: mustamae@prismamarket.ee. Öppet dagligen 8-23.

**Kristiine Prisma**

Endla 45, Tallinn (Kristiine Shoppingcenter), tfn. +372 6 809 800, fax +372 6 809 809, e-post: kristiine@prismamarket.ee. Öppet dagligen 8-23.

### Alkoholaffärer

**Liviko ■ 30 A2**

Mere pst. 6, Tallinn, öppet må-ö 9-20, sö 9-17.

**Liviko ■ 31 B3**

Narva mnt. 7, Tallinn, öppet må-sö 8.30-24. Största alkoholsortimentet.

### Övriga affärer

**Continental Moda ■ 40 B3**

Tartu mnt. 18, Tallinn, tfn. +372 6 620 232. Öppet må-fr 10-19, lö 10-17, sö 10-16. Festkläder för damer. Vi har lösningar för alla storlekar.

**Claire Crystal ■ 41 A2, B2**

**Vana-Viru 11**, Tallinn, öppet må-lö 10-18, sö 11-17. **Sadama 6/8**, Tallinn, "Sadamarket" i & II våningen, öppet dagligen 8-19. **Endla 45**, Tallinn, "Kristiine Keskus" i våningen, öppet dagligen 10-21, www.kristall.ee. **Viru Centrum**, Viru väljak 4, öppet må-fr 9-21. Bästa kristallbutiken som du kan hitta!

**ABC King Extra ■ 42 B3**

Tartu mnt. 35, Tallinn, tfn. +372 6 411 068, e-mail: abcking@abcking.ee, www.abcking.ee. Öppet må-fr 10-19, lö 10-17, sö 10-16. ABC-kedjans outlet-affär. Stort urval kvalitetsmärken som Puma, Vagabond och New Balance. Utförsäljning till lågpris. I närheten av Stockmanns varuhus. I samma lokaler även A&G mode-outlet.

**Estniska Handarbetsförbundet ■ 45 B2, H2, G1, G2**

**Hantverkshuset**, Pikk tn.22, försäljning, utställningar, arbetsrummen. **Hantverksskällaren**, Kuninga 1. **Viru Centret**, Viru väljak 4/6. **Raekoja plats 17** (Rådhusorget). **Hantverkshuset**, Pikk 15. Tfn. +372 6 604 772

**Winestore ■ 46 A3**

Lootsi 7, Stormarknaden Norde Centrum, Tallinn, tel. +372 6 698 850,

www.winestore.ee. Öppet dagligen 9-21. Intill hamnen. Stor vin- och spritaffär på stormarknaden Norde Centrum. Brett urval öl, vin och starksprit. Gratis parkering.

**Vävars ■ 47 B2**

Aia 3/Vana-Viru 10 (i köpcentret WW Passazj) Vi syr själva, vår fabrik allt av lin! Gardiner, borddukar, handdukar, lakan, örngott, morgonrockar och mycket annat.

**Vivian Vau ■ 48 H1**

Rataskaevu 2, Tallinn, tfn. +372 6 416 440, www.vivianvau.ee, e-mail: info@vivianvau.ee Vivian Vau med butik i gamla stan erbjuder stort urval italiensk design. Senaste mode inom skor, stövlar och harmonierande handväskor. Även större storlekar. Öppet: må-fr 11-19, lö 12-16.

## övriga tjänster

### Övrigt

**Estlands Nationalopera ■ 5 I-3**

Estonia pst. 4, Tallinn, tfn. +372 6 831 260, e-mail: estonia@opera.ee, www.opera.ee Estland största opera- och balletteater erbjuder föreställningar för alla smaker. Det historiska operahuset som ligger i hjärtat av Tallinn håller öppet sex dagar i veckan. Här får du vackra musikupplevelser till bra priser! Kassorna är öppna varje dag 11-19, tfn +372 6 831 215. Mycket välkomna!

**Sveriges Exportråd ■ 9 B2**

Narva mnt. 5, Tallinn, tfn. +372 6 651 800, e-mail: estland@swedishtrade.se, www.swedishtrade.se/estland. Exportrådet hjälper ditt företag att växa internationellt och vi finns på plats.

**Easy Car Rent Biluthyrning**

Estonia pst 7-106, Tallinn, tfn +372 645 4044, GSM +372 5645 4064, e-mail: info@easycarrent.ee, www.easycarrent.ee. Vi erbjuder gynnsamma priser och högkvalitativ service i Tallinn. Personbilar och minibusar. CD-stereo och luftkonditionering i samtliga bilar. Vi ligger mitt i centrum.

**Amestic Biluthyrning**

GSM +372 5100 808 (24H/7D), e-mail: info@amestic.ee, www.amestic.ee. Varför Amestic? Du erbjuds vänlig, flexibel och noggrann service. Helförsäkring, självrisk 1000 EEK (6 Euro per dag). Hur hyr man? Ring och vi levererar den bil Du önskar. När avtalet är signerat kan färden börja. Karta över Estland och Reseguide i bära bilar. Vi lämnar gärna rutförslag. Priserna inkluderar moms 18%, helförsäkring, obegränsad körsträcka, leverans och hämtning, avtalsersättning, rengöring. Förutom hyrestagare får två personer köra bilen.

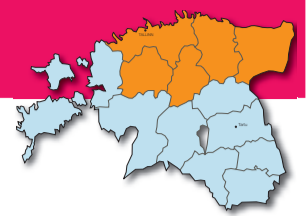
**Rentline Biluthyrning**

Madara 31, Tallinn, +372 6601 055, +372 52 44612, e-mail:rent@rentline.ee, www.rentline.ee. Manuellt- och automatväxlade bilar. Leverans av bil till önskad plats. Priser från 450 EEK per dag.

### Museer

**Tallinna Linnamuseum (Tallinns Stadsmuseum) ■ 1 G3**

Vene 17, Tallinn. Öppet on-må 10.30-18, stängt ti.



**Kiek in de Kök ■ 2 J1**

Komandandi tee 2, Tallinn. Öppet ti-sö 10.30-18, stängt må. Tallinns stadsmurars historia.

**Raevangla Fotomuseum (Rådhusfängelsets fotomuseum) ■ 3 H2**

Raekoja 4/6, Tallinn. Öppet to-ti 10.30-18, stängt on.

**Lastemuseum (Barnmuseum) ■ 4 A1**

Kotzebue 16, Tallinn. Öppet on-sö, 10.30-18, stängt må, ti.

**KUMU Konstmuseum ■ 6 B5**

Weizenbergi 34 / Valge 1, Tallinn, tfn. +372 602 6000, +372 602 6001, fax +372 602 6002, e-mail: muuseum@ekm.ee, www.ekm.ee/ekm.php. Kumu – den levande konstens museum. Öppet: maj-sept. ti-sö 11-18, okt-april on-sö 11-18.

**Kadrioru konstmuseum ■ 7 A4**

Kadrioru slottet: Weizenbergi 37. Mikkel museum: Weizenbergi 28, Tallinn; tfn.+372 606 6400, fax +372 606 6401, e-mail: kadriorg@ekm.ee, www.ekm.ee/kadriorg.php. Europeiska och ryska konstpålor i ett barockslott. Här visas även den största och dyrbaraste privata kollektionen som donerats till museet. Öppet: Kadrioru slottet maj-sept ti-sö 10-17; okt-april on-sö 10-17. Mikkel museum on-sö 10-17.

**Niguliste museum ■ 8 I-1**

Niguliste 3, Tallinn, tfn. +372 631 4330, fax +372 631 4327, e-mail: niguliste@ekm.ee, www.ekm.ee/niguliste.php Unik kyrkkonst från medeltid till barock. Europas största silversamlingar från gillen och brödraskap. Öppet on-sö 10-17.

**Adamson-Ericu museum**

Lühike jalg 3, Tallinn, tfn. +372 644 5838, fax +372 644 5837, e-mail: adamson-eric@ekm.ee, www.ekm.ee/adamson.php Mångsidiga verk av en enastående konstnär. Öppet on-sö 11-18.

**Kristjan Raua museum**

K. Raua 8, Tallinn, tfn. +372 602 0023, fax +372 602 6002, e-mail: kristjan.raud@ekm.ee, www.ekm.ee/raud.php. Den store nationalromantikerns liv och skapande. Öppet to-lö 10-17. Stängt i juli.

**Peeter I Hemmuseum**

Mäekalda 2, Tallinn (Kadrioru parken). Öppet on-sö kl. 11-19 (1.03-1.09), stängt må, ti.

**Eduard Vilde Museet**

Roheline Aas 3, Tallinn (Kadrioru parken). Öppet on-må kl. 11-18, stängt ti. Författaren Ed.Vildes (1865-1933) sista hem, 1930-talets interiör, överblick över författarens liv och skrivna verk.

**A. H. Tammsaare Museet**

Koidula 12A, Tallinn (Kadrioru parken). Öppet on-må 11-18, stängt ti. Författaren A.H.Tammsaares (1878-1940) sista hem, överblick över hans liv och skrivna verk.

**Frluftsuseet**

Vabaõhumuuseumi tee 12, Tallinn, tfn.+372 6 549 100, www.evm.ee. Öppet alla dagar om året (förutom 24.06 – midsommarafont). Kom och bekanta dig med Estlands landarkitektur och bymiljö i den vackra 80 hektar stora parken från 1800-talet och framåt!

**Eesti Käsitöö Maja**

(Estniska Hantverkshusets Konstgalleri) Pikk 22, Tallinn, öppet må-lö 10-18, sö 10-17.

## Taxi

▣ Taxibilarnas kilometerpriser kan ha olika taxor beroende på när på dygnet man åker. Natttaxan som gäller mellan 23.00-06.00 är givetvis dyrare. Varje taxiföretag har rätt till fri prissättning. Däremot skall det i alla taxibilar väl synligt finnas taxichaufförens licens med foto.

▣ I dagens prisläge på taximarknaden kostar en enkelresa från Sokos Hotel Viru inom det inringade området i Tallinn under normalförhållanden (läs trafik) cirka 50 EEK (beroende lite på framkörningsavgiften). Cirkels radie är på ungefär 1,5 kilometer. Om det skulle vara bilköer eller att taxin måste stanna till någonstans på kundens begäran kan priset givetvis variera lite och oftast vara högre. Prislistan på alla taxitjänster både på



estniska och engelska finner ni på höger bakruta på bilen samt framme vid passagerarsätet.

▣ I prislistan skall framkörningsavgift, kilometerpris och tidstarriff framgå. Pris för resan skall framgå av taxametern, d v s man skall inte gå med på "överenskommet pris". Vid behov och önskemål skall man begära ett utskrivet kvitto, som varje taxichaufför skall kunna ge till kunden. Om chauffören av en eller annan orsak vägrar att ge ett kvitto, har man som kund rätt att neka betalning för resan.

▣ Om du känner att resan kostade alldeles på för tok för mycket, skall du notera bilens registreringsnummer, vilket datum händelsen ägde rum samt notera taxiföretagets namn.

▣

**nvh**  
när var hur

## TURISTINFORMATION

**Pärnu Turistinformation**  
Rüütli 16, Pärnu  
tfn. +372 44 73 000, fax +372 44 73 001  
e-mail: tourism@parnu.info  
www.parnu.ee, www.visitestonia.com

**Haapsalu Turistinformation**  
Posti 37, Haapsalu, tfn. +372 47 33 248  
e-mail: haapsalu@visitestonia.com  
www.haapsalu.ee, www.visitestonia.com

**Saaremaa (Ösel) Turistinformation**  
Tallinna 2, Kuressaare  
tfn. +372 45 33 120, fax +372 45 33 120  
e-mail: info@visitestonia.com  
www.visitestonia.com

**Hiiumaa (Dagö) Turistinformation**  
Hiiu tn. 1, Kärdla  
tfn. +372 46 22 232, fax +372 46 22 232  
e-mail: hiiumaa@visitestonia.com  
www.hiiumaa.ee, www.visitestonia.com

## inkvartering

### Hotell, Pärnu

**Ammende Villa**  
Mere pst. 7, Pärnu, tfn. +372 44 738 88,  
e-mail: ammende@ammende.ee,  
www.ammende.ee. Estlands stiligaste och  
mest stilrena jugendbyggnad från 1905.  
Ammende Villa är idag en av Pärnu mest  
omtyckta sevärdheter, som inte bara skall  
avnjutas utifrån, det är ett gediget hotell  
och restaurang i världsklass med massor  
av musik- och konstupplevelser.

**Koidulapark Hotell**  
Kuninga 38, Pärnu, tfn. +372 447 7030,  
e-mail: info@koidulaparkhotell.ee,  
www.koidulaparkhotell.ee. Koidulapark  
Hotell är ett litet familjevänligt hotell i hjär-  
tat av Pärnu. Hotellens modernt utrustade  
konferensanläggning som har plats för upp  
till 25 personer, är ett perfekt ställe för att  
genomföra mindre privata sammankomster.

**Inge Villa**  
Kaarli 20, Pärnu. Tfn +372 443 8510,  
e-mail: info@ingevilla.ee, www.ingevilla.ee  
Nyrenoverat svenskägt villahotell med suve-  
rönt läge nära Pärnu fantastiska strand och  
den nya strandpromenaden. Totalt 11 rum  
med bra standard. 3 år juniörsviter.



**Scandic Rannahotell**  
Ranna pst 5, Pärnu, tfn. +372 44 329 50,  
fax +372 44 329 18, e-mail: rannahotell@  
scandic-hotels.com,  
www.scandic-hotels.com.  
Elegant semester- och konferenshotell.  
Bästa strandläge.

### Pensionat, vandrarhem, B and B

**Konse camping och gästhus**  
Suur-Jõe 44a, Pärnu,  
gsm +372 53 435 092, fax +372 44 75 561,  
e-mail: info@konse.ee, www.konse.ee.  
Gästhus, 45 husbilsplatser utrustade med  
el, bastu med öppen spis, cykeluthyrning.

**Löuna Hostel**  
Löuna 2, Pärnu, tfn. +372 44 309 43,  
fax +372 44 309 44, mob +372 56 650 130,  
e-mail: hostellouna@hotmail.ee,  
www.elisabet.ee/hostel/. Hostel Pärnu i  
centrum. Alla intressanta sevärdheter på  
promenadavstånd. Hostelet har 2,4,5,6-  
bäddrum och familjesvit, totalt 50 platser.

**Green Villa**  
Green Villa B&B. Vee 2, Pärnu,  
tel. +372 4 436 040, +372 56 467 273,  
+372 55 662 706,  
e-mail: nznou@hotmail.ee, www.greenvilla.ee.  
Bekvämt villa i jugendstil i närheten av  
centrum och havet. Alla bekvämligheter,  
internet och videoövervakning.

**Aare Hostel**  
Aare Hostel B&B. Tallinna mnt. 11,  
Pärnu, tel. +372 4 436 040, +372 56 467 273,  
+372 55 662 706, e-mail: nznou@hotmail.ee,  
www.greenvilla.ee. Bekvämt hostel med  
tilläggs tjänster. Bastu, bassäng, skönhets-  
salong, massage. Internet och videoöver-  
vakning.

**Aisa Kodumajutus**  
Aisa Heminkvartering. Aisa 4a, Pärnu, info  
tel +372 50 42 502, bokning +372 56 655 166,  
e-mail: info@aisakodumajutus.ee,  
www.aisamajutus.ee. Inkvartering i lugnt  
och vackert område alldeles i närheten av  
centrum och havet. Alla bekvämligheter för  
en trevlig semester. WIFI, videoövervakning

**Baltcott - Baltic Cottage Agency**  
Lahe 3, Tallinn, tfn. +372 6 485 788,  
e-mail: info@baltcott.com, www.baltcott.se.  
Vi erbjuder sommarstugor över hela Estland  
och semesterlägenheter i de större städer-  
na. Se hela utbudet på vår hemsida eller  
kontakta oss. Vår personal talar svenska.

**Saaremaa Kaali besökscentrum**  
Kali by, Ösel/Saaremaa, tfn. +372 51 448 89,  
+372 50 504 34, e-mail: kaali@kylastuskes-  
kus.ee, www.kaali.kylastuskeskus.ee.  
Inkvartering, Konferensrum, Bastu,  
Parkering, Meteorit-kalkstensmuseum,  
Affär, souvenirer, Internet, WIFI.

## skönhet och hälsa

### Optiker, Pärnu

**Eesti Optik**  
Hospidali 14, Pärnu, tfn. +372 44 403 45  
Rüütli 47, Pärnu, tfn. +372 44 368 86  
Öppet må-fr 9-18, lö 10-15.

### SPA och sanatorier, Pärnu

**Viiking Hotell**  
Sadama 12, Pärnu,  
tfn +372 44 312 93, fax +372 44 314 92,  
e-mail: viiking@online.ee, www.viiking.ee.  
Hotellet hälsocentrum ligger på kort prome-  
nadavstånd från stranden och Pärnu cen-  
trum. 120 rum, restaurang, lobbybar, skön-  
hets-salong, bastu, bassäng, konfe-  
renstjänster.

**Hälsocenter Estonia**  
A.H. Tammsaare pst. 4a, Pärnu,  
tfn. +372 44 769 05, +372 44 768 95,  
+372 44 769 15, fax +372 44 769 01,  
e-mail: estonia@spaestonia.ee,  
www.spaestonia.ee. I rehabiliteringscentret  
Estonias tre hus, det Vita, Park och Gröna  
huset finns det totalt plats för 530 gäster.  
Över 30 olika behandlingar. Ni har tillgång  
till saltkammare, hälsokapsel, bastur, barer,  
gym, frisörsalong, kosmetiksalong och  
mycket mer.

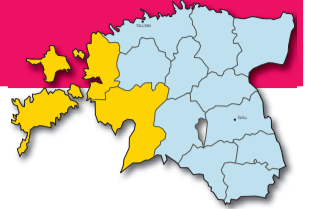
**Saaremaa Spa Hotel Saaremaa Vals**  
Kastani 20, Kuressaare, tfn. +372 45 27 100,  
e-mail: valss.admin@saaremaaspahotels.eu,  
www.saaremaaspahotels.eu. Nutida och  
moderna termalänläggningar. Familje-  
vänligt med möjlighet till inkvartering i  
familjerum, rum för barn och barnvakt.  
Massor av avkopplings- och hälsopaket. GOLF

**Saaremaa Spa Hotel Rüütli**  
Pargi 12, Kuressaare,  
tfn. +372 45 48 100,  
e-mail: ryytli.admin@saaremaaspahotels.eu,  
www.saaremaaspahotels.eu.

**Saaremaa Spa Hotel Meri**  
Pargi 16, Kuressaare,  
tfn. +372 45 22 100,  
e-mail: meri.admin@saaremaaspahotels.eu,  
www.saaremaaspahotels.eu.

### SPA och sanatorier, Kuressaare Saaremaa (Ösel)

**Grand Rose SPA**  
Tallinna 15, Kuressaare, tfn. +372 666 7000,  
e-mail: info@grandrose.ee, www.grandrose.ee  
Nyöppnat exklusivt hotell med lyxig spa-  
och relaxavdelning i centrala Kuressaare.  
130 bäddar. Två sviter, åtta Rose deluxe  
rum och 55 dubbelrum varav nio för aller-  
giker. Stort antal olika massagerum, salt-  
kammare, exotiska vaxinpackningar mm.



## SPA och sanatorier, Haapsalu

**Thalasso SPA Hotell Fra Mare**  
Ranna tee 2, Haapsalu, tfn. +372 47 246 00,  
e-mail: framare@framare.ee, www.framare.ee  
På promenadavstånd från Haapsalu cen-  
trum, direkt vid havet mitt i en tallskog. A la  
carte restaurang, lobby-bar, utomhuster-  
rass på sommaren, terapi- och vårdavdel-  
ning, Thalasso Day SPA bad- och relaxpark.

**Spa Hotell Laine**  
Sadama 9/11, Haapsalu,  
tfn. +372 47 244 00,  
e-mail: info@laine.ee, www.laine.ee  
Spa Hotell Laine med verksamhet sedan  
1994 erbjuder 7-dagars paket med olika  
procedurer för att bota muskel-, led- och  
nervsjukdomar. Restaurang, skönhets-  
salong och simbassäng på hotellet.

## övrige tjänster

**Pärnu Konserthus**  
Aida 4, Pärnu, Estland, tfn +372 44 55 810,  
www.concert.ee, e-mail: parnu@concert.ee.  
Estlands bästa konserthus med perfekt  
akustik och utmärkta salar. Här har man  
arrangerat allt från kammarkonserter,  
galakvällar, banketter och konferenser till  
opera och balettaffärer. Öppet: må-fr 11-20,  
lö 10-16, sön 1 timme före föreställningar.

**Easy Car Rent Biluthyrning**  
Estonia pst 7-106, Tallinn, tfn +372 645  
4044, GSM +372 5645 4064, e-mail:  
info@easycarrent.ee, www.easycarrent.ee.  
Vi erbjuder gynnsamma priser och högkvali-  
tativ service i Tallinn. Personbilar och  
minibussar. CD-stereo och luftkonditione-  
ring i samtliga bilar. Vi ligger mitt i centrum.

**Amestic Biluthyrning**  
GSM + 372 5100 808 (24H/7D), e-mail: info@  
amestic.ee, www.amestic.ee. Varför  
Amestic? Du erbjuds vänlig, flexibel och  
nogrann service. Helförsäkring, självrisk  
1000 EEK (6 Euro per dag). Hur hyr man?  
Ring och vi levererar den bil Du önskar. När  
avtalet är signerat kan färden börja. Pri-  
serna inkluderar: moms 18%, helförsäkring,  
obegränsad körsträcka, leverans och hämt-  
ning, avtalsersättning, rengöring. Förutom  
hyrestagare får två personer köra bile.

**nvh**  
när var hur

## TURISTINFORMATION

**Tartu Turistinformation**  
Raekoja plats 14, Tartu  
tfn. +372 7 442 111, fax +372 7 442 111  
e-mail: info@turism.tartumaa.ee  
www.tartu.ee, www.visitestonia.com

**Otepää Turistinformation**  
Lipuväljak 13, Otepää, Valgamaa  
tfn. +372 76 612 00, fax +372 76 612 46  
e-mail: otepaa@visitestonia.com  
www.oteepaa.ee, www.visitestonia.com

## inkvartering

### Hotell, Tartu

**Tartu Hotell**  
Soola 3, Tartu, tfn. +372 7 314 300,  
gsm +372 51 800 09, fax +372 7 314 301,  
e-mail: info@tartuhotell.ee,  
www.tartuhotell.ee. Tartu Hotell ligger i  
centrala Tartu, endast på ett par minuters  
promenadavstånd från Gamla Staden. I det  
tvåstjärniga hotellet finns en-, två- och tre  
personers rum. Dessutom finns det konfe-  
rensutrymmen, Internetanslutning, hälso-  
och skönhetscenter samt bastu i hotellet.

**Starest Hotell**  
Mõisavahe 21, Tartu, tfn. +372 7 400 674,  
e-mail: info@starest.ee, www.starest.ee.  
80 platser, priser fr. 340 EEK/natt. Alla rum  
har toalettdusch, KABEL-TV, Internet.

### Pensionat, vandrarhem, B and B

**Gästhem Uppsala Maja (Uppsalahuset)**  
Jaani 7, Tartu, tfn. +372 736 1535,  
e-mail: uppsala@uppsalamaja.ee,  
www.uppsalamaja.ee.  
Trivsamt gästhem i centrum av Tartu. 5  
rum, 8 bäddar. Konferensrum, parkering,  
kök. Pris 480-1100 EEK inkl. frukost.  
Betjäning på svenska.

## TARTU OCH SÖDRA ESTLAND



**Tampere Maja**  
Jaani 4, Tartu, tfn. +372 7 386 300,  
e-mail: maja@tamperemaja.ee,  
www.tamperemaja.ee. Tampere Maja har  
två dubbelrum samt två rum för fyra per-  
soner, bastu och konferenssal.

**Baltcott - Baltic Cottage Agency**  
Lahe 3, Tallinn, tfn. +372 6 485 788,  
e-mail: info@baltcott.com, www.baltcott.se.  
Vi erbjuder sommarstugor över hela Estland  
och semesterlägenheter i de större städer-  
na. Se hela utbudet på vår hemsida eller  
kontakta oss. Vår personal talar svenska.

## mat och dryck

Mat, dryck och underhållning

### Restauranger, Tartu

**Restaurang Volga**  
Küütri 1, Tartu, tfn. +372 7 305 444,  
e-mail: sale@restaurantvolga.ee,

www.restaurantvolga.ee.  
Restaurangen som öppnades på trettioåttio-  
tallet ursprungligen Ateena och var spe-  
ciellt populär bland Tartus dåtida societet. I  
den miljöhistoriska byggnaden från 1778  
har man bevarat det väikända dansgolvet  
med dess glasinfattade innetak. Här kan  
man njuta av levande musik varje torsdag,  
fredag och lördag.

## shopping

### Livsmedel, konsumtions- och kapitalvaror

**Tartu Kaubamaja (Tartus Varuhus)**  
Riia 1, Tartu, tfn: +372 731 5100, tartu@kauba-  
maja.ee, www.tartukaubamaja.ee.  
Estlands populäraste varuhus sedan 1960.  
Mode, kosmetik, heminredning, hemelekt-  
ronik och livsmedel på tusentals kvadrat-

meter. Öppet dagligen 9-21 (livsmedel  
må-lö 9-22, sö 9-19)

## skönhet och hälsa

### Optiker, Tartu

**Eesti Optik**  
Rüütli 10, Tartu, tfn. +372 7 423 659  
Öppet må-fr 10-18, lö 10-15.

### SPA och sanatorier, Otepää

**Pühajärve hälsocentral**  
Pühajärve, Valgamaa. Info och bokningar:  
tfn. +372 76 655 00, fax +372 76 655 01,  
www.pyhajarve.com, e-mail: pjpk@pjpk.ee.  
I den renoverade hälsocentralens lokaler  
finns sanatorium, hotell, konferensrum,  
restaurang och pub, simbassäng, bastur,  
gym och bowlingbana.

## övrige tjänster

### Övrigt

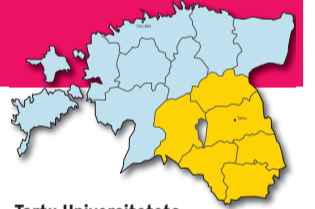
**Teatern Vanemuine**  
Vanemuise 6, Tartu. Information om  
föreställningar tfn +372 7 440 100,  
biljettkassa +372 7 440 165, e-mail:  
teater@vanemuine, www.vanemuine.ee.  
Modernistisk teaterbyggnad från 1967 i  
centrala Tartu. Teatersal för 700 personer.  
2004 renoverades provsalarna, foajéer,  
ateljéer, café Shakespeare och kontorsdel.  
Biljettkassan öppen må-fr 10-19.

**Easy Car Rent Biluthyrning**  
Estonia pst 7-106, Tallinn, tfn +372 645  
4044, GSM +372 5645 4064, e-mail:  
info@easycarrent.ee, www.easycarrent.ee.  
Vi erbjuder gynnsamma priser och högkvali-  
tativ service i Tallinn. Personbilar och  
minibussar. CD-stereo och luftkonditione-  
ring i samtliga bilar. Vi ligger mitt i cent-  
rum.

**Amestic Biluthyrning**  
GSM + 372 5100 808 (24H/7D),  
e-mail: info@amestic.ee, www.amestic.ee.  
Varför Amestic? Du erbjuds vänlig, flexibel och nogrann  
service. Helförsäkring, självrisk 1000 EEK (6  
Euro per dag). Hur hyr man? Ring och vi  
levererar den bil Du önskar. När avtalet är  
signerat kan färden börja. Priserna inkluderar:  
moms 18%, helförsäkring, obegränsad  
körsträcka, leverans och hämtning,  
avtalsersättning, rengöring. Förutom  
hyrestagare får två personer köra bile.

### Museer, Tartu

**Tartu Universitetets Konstmuseum**  
Ülikoli 18, Tartu, www.ut.ee/artmuseum.  
Information och bokning av guider  
+372 7 375 384, e-mail: kmm@ut.ee.  
Öppet må-fr 11-17, förbeställda grupper  
även lö.sö.



### Tartu Universitetets Historiska Museum

Lossi 25, Tartu,  
www.ut.ee/ajaloomuseum.  
Domkyrkans torn öppna dagligen under  
sommaren klockan 10-19. Den medicinhis-  
toriska utställningen i gamla anatomikum  
är öppen ti-lö 11-17. Information och bok-  
ning av guider +372 7 376 075,  
e-mail: ajaloomuseum@ut.ee.  
Öppet on-sö 11-17, förbeställda  
grupper även må, ti.

### Tartu Universitetets Naturiska Museum

Vanemuise 46, Tartu, www.ut.ee/natmuseum.  
Information och bokning av guider  
+372 7 376 076. Öppet on-sö 10-16,  
förbeställda grupper även må, ti.

### Tartu Universitetets Botaniska Trädgård

Lai 38, Tartu, www.ut.ee/botaed.  
Information +372 7 376 180,  
e-mail: botaed@ut.ee.  
Öppet dagligen 7-19, växthusen 10-17.

### Tartu Stadsmuseum

Narva mnt 23, Tartu, Öppet ti-sö 11-18,  
tfn. +372 7 461 911,  
www.tartu.ee/linnamuseum

### KGB:s källare

Riia 15b, Tartu, Öppet ti-lö 11-16,  
tfn. +372 7 461 717

### Författaren Karl Ristikivis museum

Hermann 18, Tartu, Öppet må, on,  
lö 12-16, tfn. +372 7 461 050

### 1800-tals Borgarhem-museum

Jaani 16, Tartu, Öppet april-september,  
on-sö 11-18, oktober-mars on-sö10-15,  
tfn. +372 7 361 545

### Författaren Oskar Luts museum

Riia mnt. 38, Tartu, Öppet on-lö 11-17,  
sö 13-17, tfn. +372 7 461 030



Sarasmo  
BERÄTTAR

# Frågan skall diskuteras...

TEXT: ANTTI SARASMO, FOTO: KRISTI REIMETS

För ganska precis tjugo år sedan höll estniska kulturarbetare en kongress som kom att bli inledning till en enastående medborgarrörelse som ledde till den återupprättade självständigheten.

Under sovjettiden hade estniska kulturarbetare för vana att träffas för att diskutera sina egna sakfrågor och sådant som berörde deras arbete inom den reglerade och kontrollerade kulturpolitiken. Några andra möjligheter fanns ej. Plötsligt 1988 ställde man krav på att diskutera samhällsfrågor. Man fick, hör och häpna, tillstånd att göra detta till och med från myndighetshåll i det fortfarande kommunistkontrollerade Sovjetestland. En fri debatt och möjlighet att fritt organisera sig hade varit helt utesluten under sovjetockupationen. Stalintidens terror som pågick från 1940–1953 var borta, men samhället hölls under strikt kontroll av kommunistpartiet och KGB, som slog ner alla former av opposition.

## Kulturarbetarna skulle bygga kommunism

Kulturarbetare och konst var Sovjetunionens visitkort utåt. Man ville visa att konstnärerna stöttade byggandet av den utopiska kommunismen. Skapande människor kunde därför inte hållas i så strama tyglar som vanliga medborgare och de gavs därför aningen större möjligheter att uttrycka sig. Den kritik som konstnärer och intellektuella gav uttryck för var oftast personlig och känslomässig och mera oskyldig i sitt slag än till exempel de sakliga dokument som historiker lade fram genom sin forskning.

## Kulturarbetarna tar till orda

När perestroikan kom i gång tilläts konstnärer och intellektuella att ta del av samhällsdebatten. De fick till och med utnyttja en av Sovjetestlands viktigaste institutioner, Högsta Sovjets sammanträdesal, den tidigare och nuvarande riksdagsalen på Domberget i Tallinn.

Medlemmar i det estniska teaterförbundet hade redan hösten 1987 tagit initiativ till ett möte för olika konstnärskategorier bland annat med arkitekterna. Dessa hade bildat ett förbund som kom att kallas konstnärsförbundets råd, som formellt grundades 1988. Syftet var att ta del av den samhällsdebatten och ta upp tidigare tabubelagda teman. Det nya rådet fick till och med sändningstid i den fortfarande statskontrollerade radion. Sändningarna gick direkt och var censurerade.

## Gorbatsjov uppmanade till debatt

Sovjetunionens statschef Gorbatsjov hade tagit initiativ till en ny öppenhet i Sovjet och uppmanade medborgarna att ställa frågor och



Tallinns sångarfält – här föddes den sjungande revolutionen 1988

att engagera sig. Detta anmades mycket snabbt i Estland, Lettland och Litauen. Utvecklingen i Sovjet hade stagnerat. För att kunna komma tillrätta med missnöjet lät man konstnärsförbunden ventilera frågor och på så sätt hoppade man kunna lätta på trycket. Myndigheterna missbedömde dock situationen helt och hållet och händelserna gick dem snabbt ur händerna.

## Drömmen om folkdemokrati

Delegaterna vid konstnärsförbundets möte samlades i den tidigare parlamentssalen i början av april. På dagordningen stod näst intill omöjliga krav. I luften hängde tanken på att kräva mer självständighet åt Estland, kanske till och med i samma utsträckning som de så kallade folkdemokratierna hade i Östeuropa. Detta framstod som en fjärran tanke som knappast någon trodde skulle kunna gå i uppfyllelse.

Under den första kongressdagen lyssnade man på expertutlåtanden kring ekonomin, miljöfrågor, den nationella kulturen, nationalitetsfrågan och yttrandefriheten. Framförandena var analytiska och informativa men sakligt tråkiga. Stämningen var sedvanligt typisk för vanliga sovjetiska kongresser. I takt med antalet talare tilltog dock hettan och intensiteten.

Författaren Heino Kiik kritiserade kraftigt sovjetssystemet och avslutade sitt anförande med orden: "Jag är trött på de erbarmliga villkoren som råder i ett sådant land... Varför har mänskligheten genom årtusenden samlat på sig erfarenheter och vishet, det kan väl knappast ha varit för att sitta på den trave av dumhet som råder här?"

Ordet självständighet togs först upp av författaren Aivo Lõhmus. Han föreslog att man inte kunde nöja sig med att kräva suveränitet från Sovjet, utan snarare full självständighet. Temat

självständighet hade varit tabubelagt som man helt enkelt inte fick nämna, därför kunde man inte heller kräva detta. Nu hade detta förbjudna ord sagts rakt ut.

Konstnären Heinz Valk sade: "Med självständighet är det som med frihet. Antingen har man det eller så har man det inte. Självständighet till hälften existerar inte." Valk redogjorde även för händelserna sommaren 1940 då Estland ockuperades av och införlivades med Sovjetunionen.

Teaterchefen Kalju Komissarov sammanfattade stämningarna i kongressalen på följande sätt: "Kära människor, ingen kan tvinga oss att spela med i detta dårhus!", med syftning på sovjetssystemet.

Ett tiotal kortare anföranden följde, i samtliga framfördes kritik mot det rådande systemet och som orsak såg man Sovjetunionen. Det som nu diskuterades låg klart utanför de frågor som man från myndighetshåll hade fått tillstånd att diskutera. I salen hördes en storm av kritik och man talade av sig kring sådant som inte någon hade vågat ta upp under årens lopp. Bladet var taget ur munnen!

Delegaterna tog upp tema efter tema och talade i klarspråk kring sådant som man tidigare bara yppat i kretsen av de bästa vännerna, runt köksbordet eller viskandes.

När kongressen avslutades var drömmen om så kallad folkdemokrati ersatt av kravet på ett självständigt och fritt Estland.

## Försöken att tysta misslyckades

Från myndighetshåll tyckte man givetvis inte om kulturarbetarnas kongress och de ståndpunkter som framförts. I stället för att diskutera vardagens bekymmer hade kongressdelegaterna ifrågasatt hela det socialistiska samhällsbyggandet och Sovjetunionens

enighet. Från myndighetshåll beslöt man sig för att hemligstämpla allt som sagts. Anförandena fick inte publiceras i pressen, i media omnämndes inget. Man försökte helt enkelt tysta ner det hela. Föredragstexterna och resolutionerna hamnade dock snabbt i Västeuropa och publicerades i de estniskspråkiga sändningarna i Voice of America och Radio Free Europe. Givetvis redogjorde kongressdeltagarna för sina goda vänner och bekanta om vad som hade diskuterats och om förslagen som presenterats och debatten spred sig som en löpeld.

Nu formligen exploderade den allmänna debatten och man började för första gången diskutera samhällsproblem. Allt fler och fler vågade säga rakt ut att de såg självständighet för Estland som det enda botemedlet. Konstnärsförbundets medlemmar hade skapat sitt livs största verk, de hade varit hela folkets samvetsröst.

## De radikala på de konservativas marker

I alla samhällen finns människor som kan ges beteckningen radikala. Karaktäristiskt för dessa är att de inte accepterar godtagna normer, de vill snarare göra saker på ett annat och bättre sätt. Undantagslöst handlar politisk radikalism om opposition till rådande system som man vill förändra. Radikala krafter i Västeuropa förknippas ofta med vänstersympatier, eller även med de gröna.

I Sovjetestland var det socialistiska samhällssystemet förhärskande och radikalerna utgjordes i det givna fallet av motståndare som snarare låg på en kristdemokratisk skala politiskt sett. Det fanns av tradition ingen högerextremism i Estland.

Av detta kan man dra slutsatsen att politiker i Estland eller de radi-

kala krafterna i samhället utgjordes av personer som snarare var konservativa enligt svensk uppfattning. Det handlade om personer som motsatte sig socialismen och som värnade om traditionella samhällsvärderingar. Dessa sågs av sovjetssystemet som radikala revolutionärer.

Det är därför inte märkligt att de största och radikalaste förändringarna i det estniska samhället genomförts av traditionellt konservativa partier och politiker. Dessa partier har samlat de mest radikala människorna!

## Godkända konstnärer

Alla människor i Sovjet stod under stark kontroll. Konstnärerna kontrollerades genom de olika konstnärsförbunden som stod under kommunistpartiets direkta kontroll. Nya medlemmar togs emot först efter att de godkänkts och granskats ordentligt.

Den som målade fick ateljé, färger och staffli tilldelad av Målar-konstnärernas förbund. Även lönen betalades därifrån. Denna drogs in om konstnären betraktades som sovjetfientlig, då blev man även utkastad ur förbundet. Om detta inträffade måste man ta emot vilket arbete som helst, till exempel som fabriksarbetare, eftersom arbetsplikt rådde i Sovjet. Om man uteslutits ur förbundet fick man inte livnära sig på att sälja konst. Nåväl, om man blivit utesluten fick man förvisso måla för hemmabruk, om man lyckades skaffa färger och annan materiel. Däremot fick man inte ställa ut, man publicerades inte med namn och man var inte längre riktig konstnär. Man existerade helt enkelt inte längre officiellt. Staten bestämde med andra ord vem som var konstnär och vem som inte var det, byråkraten som hade i uppdrag att göra detta utgick inte från det konstnärliga utan helt och hållet från politiska diktat som inte fick ifrågasättas.

Detsamma gällde alla andra skapande arbeten. Tillhörighet i något etablerat förbund var obligatoriskt och det fanns sådana för varje inriktning, så som för arkitekter, skådespelare och författare. Inte nog med det, alla skapande människor kontrollerades av staten och man belönades utifrån lojalitet gentemot sovjetstaten. Efter Stalins död 1953 förbättrades förhållandet något och en ny generation konstnärer och intellektuella växte upp som inte hade upplevt terrorn personligen.

Konstnärsförbundets kongress i april 1988 blev signalen till den så kallade sjungande revolutionen som ledde till att Estland återfick sin självständighet i augusti 1991. ■



Olde Hansa äro hem för en rik handelsman och därinhe får man njuta av then medeltida känslan och then läckra maten från 1400-talet. Öppet för alla gäster dagligen kl 11 – 24.

Olde Hansas nya affär "Krambude" väntar på äradhe herrar och damer för at giöra affärer om rewalska handgjorda grytor och granska grejor från ländher långt borta.



# Olde Hansa

Tallinns medeltida restaurang och affär



Vana turg 1, 10140 Tallinn, Estland  
Tel +372 627 9020 Fax+372 627 9021  
E-mail reserve@oldehansa.ee Hemsida www.oldehansa.com